

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट स्वीकृत
विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, अर्घाखाँची
(Disaster Preparedness and Response Plan. 2023 Arghakhanchi)

अघावधिक-२०८०

District Disaster Management Committee (DDMC) Arghakhanchi
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
अर्घाखाँची

सम्पादक मण्डल

सल्लाहकार: श्री कमलराज ढकाल
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सम्पादक मण्डल:

श्री मेघनाथ पाध्या (सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी)
श्री नुमलाल पन्थी (प्रशासकीय अधिकृत)
श्री सरोज भुसाल (प्रशासकीय अधिकृत)
श्री दिपक खनाल (कम्प्युटर अपरेटर)

विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक मस्यौदा तयार गर्न गठित उप समिति

१. श्री नुमलाल पन्थी, प्रशासकीय अधिकृत (संयोजक)		जिल्ला प्रशासन कार्यालय
२. श्री श्रीराम हेम्बा	उप-सेनानी	नेपाली सेना, ईश्वरी बक्स गुल्म
३. श्री कृष्ण प्रसाद घिमिरे	प्रहरी निरीक्षक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
४. श्री दयाराम पौडेल	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म हे.क्वा.
५. श्री मुक्तिराम खनाल	अधिकृत छैठौं	सन्धिखर्क नगरपालिका
६. श्री नुमलाल खनाल	अधिकृत छैठौं	शीतगंगा नगरपालिका
७. श्री हिमा न्यौपाने	अधिकृत छैठौं	भूमिकास्थान नगरपालिका
८. श्री बुद्धिराम न्यौपाने	ज.स्वा.नि.	छत्रदेव गाउँपालिका
९. श्री शेषकान्त घिमिरे	ज.स्वा.नि.	पाणिनी गाउँपालिका
१०. श्री पशुपति चुदाली	अधिकृत छैठौं	मालारानी गाउँपालिका
११. श्री कुशल भुसाल	सभापति	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
१२. श्री सुजाता सुब्बा	प्रतिनिधि	UNFPA

आर्थिक सहयोग :

प्रकाशित मिति: : २०८० श्रावण

सर्वाधिकार © जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, अर्घाखाँची

पत्र संख्या :

चलानी नं. :

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

अर्घाखाँची
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
अर्घाखाँची

मेरो भनाई

लुम्बिनी प्रदेशमा अवस्थित अर्घाखाँची जिल्ला चुरे र महाभारत क्षेत्रलाई समेटेको पहाडी जिल्ला हो । यो जिल्ला भूकम्प, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, चट्टयाङ्ग जस्ता प्रकृतिक विपद्को दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको छ । गत वर्षको वर्षायाममा परेको अविरल वर्षाका कारण जिल्लामा ठूलो क्षति हुन पुग्यो । प्राकृतिक प्रकोपहरूलाई न्यूनीकरण गरी जनताको जिउ धनको रक्षा गर्ने विषयमा सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट योगदान गर्न आवश्यक छ ।

विपद् बहुआयमिक विषय भएकाले विपद् जोखिम न्यूनीकरण, खोज, उद्धार, राहत वितरण, पुनःस्थापना र पुनःनिर्माणमा सरोकारवाला निकाय र पक्षहरूबीच प्रभावकारी समन्वयको जरुरी रहन्छ । विपद् व्यवस्थापनमा संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र गैर सरकारी क्षेत्र आपसमा मिलेर कार्य गरिरहेको अवस्थामा सहकार्यलाई अझ प्रभावकारी बनाउनु आजको आवश्यकता रहेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि विकास निर्माणका गतिविधिमा विपद् मुलप्रवाहीकरण गरी वातावरणमैत्री विकास व्यवस्थापन जरुरी छ । विपद् व्यवस्थापनमा तीनै तहको सरकारहरूको उत्तिकै महत्वपूर्ण भूमिका हुने सन्दर्भमा जिल्लाका ६ वटै स्थानीय तहहरूसँगको समन्वयमा जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०७९ लाई परिमार्जन एवं अद्यावधिक गरी यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०८० तयार गरिएको छ ।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत योजनाले जिल्लाको समष्टिगत अवस्थालाई चित्रित गरेको छ । यसका माध्यमबाट सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायहरूले आ-आफ्नो नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा समन्वयात्मक रूपमा आफ्ना गतिविधिहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउन सक्नेछन् भन्ने विश्वास लिएको छु । प्रस्तुत योजना तयार गर्ने कार्यमा योगदान पुऱ्याउनु हुने प्रशासकीय अधिकृतद्वय, कर्मचारी परिवार, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अर्घाखाँची गैर सरकारी संस्था र प्रकाशन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने UNFPA लगायत सबैलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । यस योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि सरोकारवाला निकाय, जनप्रतिनिधी राजनीतिक दल, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी उद्योगी व्यवसायी लगायत जिल्लावासी आम नागरिकको सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरेको छु ।

कमलराज ढकाल
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

“व्यवसायिक र सिर्जनशील प्रशासन: विकास, समृद्धि र सुशासन”

Ph: 077-420133, 420208, 420731/ Fax:077-420209, Toll Free: 1660-77-42042, Notice Board: 1618077420208

E-mail: daoarghakhanchi@gmail.com / Website: daoarghakhanchi.moha.gov.np

शब्द संक्षेप

जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
गापा/नपा	गाउँपालिका/नगरपालिका
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
कृ.ज्ञा.के.	कृषि ज्ञान केन्द्र
प्र.जि.अ.	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
स.प्र.जि.अ.	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्र.ना.उ.	प्रहरी नायव उपरीक्षक
स.प्र.ना.उ.	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक
प्र.नि.	प्रहरी निरीक्षक
स.प्र.नि.	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक
प्र.स.नि.	प्रहरी सहायक निरीक्षक
प्र.ना.नि.	प्रहरी नायव निरीक्षक
जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय अधिकारी
प्र.प्र.अ.	प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
प्र.अ.	प्रशासकीय अधिकृत
गैसस	गैर सरकारी संस्था
DDMC	District Disaster Management Committee
DPRP	Disaster Preparedness and Response Plan
DEOC	District Emergency Operation Centre
DCCMC	District Covid-19 Crisis Management Centre
QRT	Quick Response Team
IRT	Immediate Response Team
RRT	Rapid Response Team
UNFPA	United Nations Population Fund

विषयसूची

परिच्छेद १:

परिचय (INTRODUCTION).....	१
१.१ पृष्ठभूमि (Background)	१
१.२ अर्घाखाँची जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Arghakhanchi District).....	१
१.३ अर्घाखाँची जिल्लाको विपद्को अवस्था (Disaster Situation of Arghakhanchi District).....	३
१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य (Objectives of the DPRP).....	४
१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता (Rationale of the DPRP).....	५
१.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको क्षेत्र र सीमा (Areas & limitation of DPRP)	५

परिच्छेद २:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको प्रक्रिया र विधि (PROCESS & METHODOLOGY OF DISTRICT DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE PLAN).....	७
२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता.....	७
२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि.....	७

परिच्छेद ३:

विपद् पहिचान तथा सङ्कटासन्नता प्राथमिकिकरण (DISASTER IDENTIFICATION & PRIORITIZATION OF VULNERABILITY)	९
३.१ विपद्का घटनाको पहिचान तथा प्राथमिकिकरण	९
३.१.१ छत्रदेव गाउँपालिका	९
३.१.२ पाणिनी गाउँपालिका	११
३.१.३ शितगंगा नगरपालिका	२१
३.१.४ भूमिकास्थान नगरपालिका	२६
३.१.५ सन्धिखर्क नगरपालिका	२७
३.१.६ मालारानी गाउँपालिका	२९
३.२ अर्घाखाँची जिल्लामा विपद् जोखिमको परिदृश्य	३१
३.२.१ बाढी (Flood)	३१
३.२.२ भूकम्प (Earth Quake):	३२
३.२.३ आगलागी (Fire):	३२
३.२.४ कोभिड-१९ महामारी	३३

परिच्छेद ४:

क्षेत्रगत अवधारणा तथा क्षेत्रगत विभाजन (CLUSTER APPROACH AND CLUSTER LEAD ORGANIZATION)	३४
४.१ क्षेत्रगत अवधारणा.....	३४
४.२ क्षेत्र (Cluster) को परिचय.....	३४
४.३ उद्देश्य	३४
४.४ क्षेत्रगत अवधारणाको आवश्यकता र महत्व	३५
४.५ जिल्ला स्तरमा क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Leads).....	३५

परिच्छेद ५:

जिल्ला स्तरीय क्षमता विश्लेषण (DISTRICT LEVEL CAPACITY ANALYSIS).....	३८
५.१ श्रोतसाधनको आँकलन (Stakeholders Resource /Emergency Stocks Mapping).....	३८
५.२ प्रतिकार्यमा साझेदारहरूको पूर्व तयारी अवस्थाको विश्लेषण (Level of Preparedness).....	३९
५.३ प्रतिकार्यमा साझेदारहरूको अनुभव र कार्यक्षेत्र (Previous Experience/Intervention)	३९
५.४ विपद् सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) को विवरण.....	४०
५.५ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली	४०
५.६ स्थानीय तहहरूको विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनको अवस्था.....	४२
५.७ विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी जिल्लामा पहिचान गरिएका खुल्ला स्थानहरूको विवरण.....	४३

परिच्छेद ६:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DISTRICT DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE PLAN)	४७
६.१ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको विपद् पूर्वतयारीको विशेष कार्य योजना	४७
६.२ बाढी, पहिरो, भूक्षय विपद् पूर्वतयारीको लागि विशेष कार्य योजना	४८

६.३ आगलागी नियन्त्रणको पूर्वतयारी कार्ययोजना	५०
६.४ कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना, २०७८	५२

परिच्छेद ७:

विपद् परिदृश्यमा आधारित जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (SCENARIO BASED CLUSTER SPECIFIC RESPONSE PLANNING)	५५
७.१ सूचना तथा समन्वय (Information and Coordination)	५५
७.२ खाद्य तथा कृषि (Food and Agriculture)	५९
७.३ आपतकालीन आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामग्री (Emergency Shelter and Non-Food Items) व्यवस्थापन	६१
७.४ खानेपानी स्वास्थ्य सरसफाइ (Water, Sanitation and Hygiene)	६५
७.५ आपतकालीन स्वास्थ्य तथा पोषण (Emergency Health including Emergency Nutrition)	६७
७.६ आपतकालीन शिक्षा (Emergency Education)	७१
७.७ आपतकालीन संरक्षण (Emergency Protection including child protection and GBV)	७३
७.८ तत्कालीन पुर्नलाभ (Early Recovery)	७६

परिच्छेद ८:

योजनाको कार्यान्वयन तथा अनुगमन (IMPLEMENTATION AND FOLLOW UP)	७९
८.१ कार्यान्वयन समय तालिका (Implementation Timelines)	७९

परिच्छेद ९:

अनुसूचीहरू	८०
९.१ मनसून पूर्वतयारी कार्ययोजना २०७९	८०
९.२ विगत पाँच आर्थिक वर्षका विपद्का घटना विवरण	८२
९.३ सवारी दुर्घटनाको ५ वर्षको विवरण	८४
९.४ चितुवाको आक्रमणबाट मृत्यु भएकाको विवरण (२०७० साल देखि हालसम्म)	८४
९.५ District Covid-१९ Crisis Management Centre (DCCMC) का पदाधिकारीहरूको विवरण	८५
९.६ अर्घाखाँची जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्सहरूको विवरण	८६
९.७ वारुणयन्त्रको विवरण	८६
९.८ अर्घाखाँची जिल्ला स्थित संचारकर्मीहरूको विवरण	८६
९.९ एफ.एम. रेडियोहरूको विवरण	८९
९.१० यातायात व्यवसायीको विवरण	८९
९.११ अर्घाखाँचीमा रहेका हेभी ईक्युपमेन्ट विवरण	८९
९.१२ सुरक्षा निकायमा रहेको खोज तथा उद्धार सामग्री तथा खटिने जनशक्ति विवरण	९०
९.१३ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको विपद् उद्धार सामग्रीको विवरण	९१
९.१४ जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहत युनिटहरूमा रहेको विपद् उद्धार सामग्री विवरण	९२
९.१५ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३६ गुल्म, हे.क्वा. अर्घाखाँची	९५
९.१६ श्री ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक अर्घाखाँची	९६
९.१७ स्थानीय तहमा उपलब्ध विपद् उद्धार सामग्रीको विवरण	९७
९.१८ अर्घाखाँची जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण	९८
९.१९ अर्घाखाँची जिल्लास्थित स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण	१००
९.२० नेपाल विद्युत प्राधिकरण, अर्घाखाँचीका सबस्टेशन र नो-लाईट शाखा विवरण	१०२
९.२१ अर्घाखाँची जिल्ला स्थित पेट्रोल पम्पहरूको विवरण	१०३
९.२२ हेलिप्याड	१०३
९.२३ जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयका सवारी साधन विवरण	१०३
९.२४ अर्घाखाँची जिल्लाका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूको विवरण	१०५
९.२५ जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC) सम्बन्धी विवरण	१०८
९.२६ यस जिल्लामा रहेका राजनीतिक दलका प्रमुख तथा महत्वपूर्ण पदाधिकारीहरू	१०८
९.२७ जिल्लामा नदीनालाहरूको विवरण	१०८
९.२८ जिल्लामा रहेका गैर सरकारी संस्थाहरूको विवरण	१०९

परिच्छेद १: परिचय (Introduction)

१.१ पृष्ठभूमि (Background)

अर्घाखाँची जिल्ला भूकम्प, आगलागी, हावाहुरी, पहिरो तथा चट्याङ्ग जस्ता प्राकृतिक विपद्का दृष्टिकोणले अझै पनि जोखिममा रहेको छ। प्राकृतिक विपद्लाई टार्न नसकिए पनि योजनाबद्ध प्रयास भएमा जोखिम न्यूनिकरण तथा खोज, उद्धार तथा राहत वितरणलाई प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ। यहि उद्देश्यले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी अद्यावधिक हुँदै आएको देखिन्छ। पछिल्लो पटक विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ कार्यान्वयनमा रहेको छ। नेपालको संविधान जारी भए पश्चात विपद् व्यवस्थापनमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका तथा जिम्मेवारी अलग-अलग हुने तथा प्राकृतिक विपद्को Trend परिवर्तन भएको देखिन्छ। विश्वव्यापी रूपमा देखिएको कोभिड-१९ को महामारीले उद्धार, प्रतिकार्य र पुनःस्थापनाका कार्यमा थप चुनौती श्रृजना गरेको थियो। यसर्थ बाढी, पहिरो लगायतको पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको महामारीसँग सामना एकैपटक गर्नुपर्ने भएकोले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ लाई परिमार्जन गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार प्रस्तुत जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० तयार गरिएको छ।

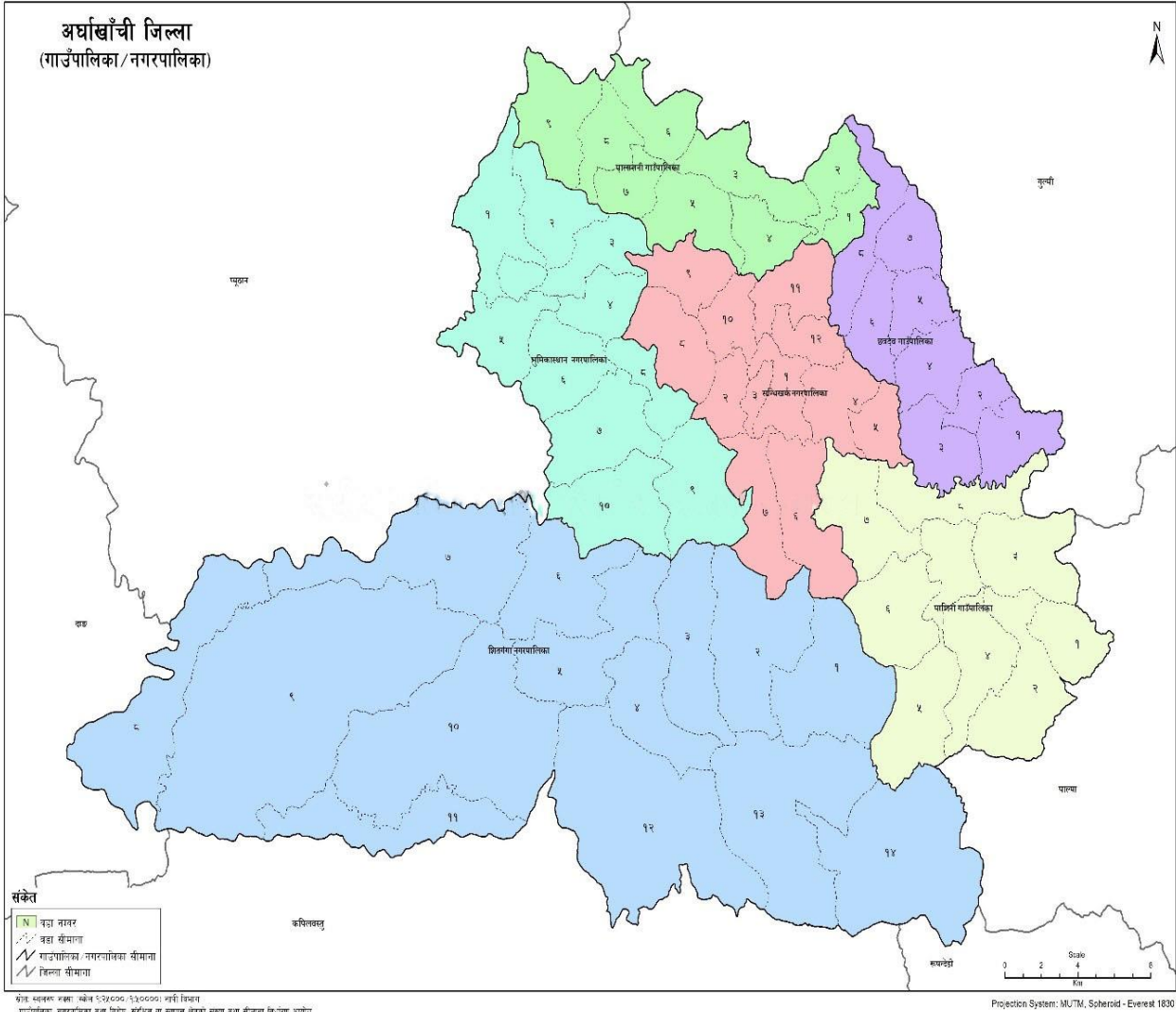
१.२ अर्घाखाँची जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Arghakhanchi District)

अर्घाखाँची जिल्ला लुम्बिनी प्रदेशको एक पहाडी जिल्ला हो। यस जिल्लाको अधिकांश भुभाग (६८%) महाभारत पर्वत श्रृङ्खला अन्तर्गत रहेको छ भने बाँकी भुभाग शिवालिक पहाड अन्तर्गत पर्दछ। यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल ११९३ वर्ग कि.मि. रहेको छ। नेपालको मानचित्रमा यस जिल्लाको पूर्वमा पाल्पा, उत्तरमा गुल्मी, दक्षिणमा कपिलवस्तु र रूपन्देही तथा पश्चिममा दाङ र प्युठान जिल्ला पर्दछन्।

नेपालको एकिकरणपूर्व चौविसे राज्यहरूको रूपमा अर्घा र खाँची दुई राज्य यस क्षेत्रमा रहेको र एकिकरणको शिलशिलामा ती दुई राज्यलाई तत्कालिन पाल्पा राज्यमा गाभिएको थियो। एकिकरण पछि अर्घा र खाँची मिलेर अर्घाखाँची नामाकरण भएको हो। २०१८ सालसम्म यो जिल्ला गुल्मी जिल्ला अन्तर्गत पर्दथ्यो भने नेपाललाई ७५ जिल्लामा विभाजन गरे पश्चात यो छुट्टै जिल्लाको रूपमा स्थापित भयो।

अर्घाखाँची जिल्लामा मध्य पहाड ६८%, चुरे पहाड ३१% र केही भाग समथर तराईको रूपमा रहेको छ। यस जिल्लामा तीनवटा नगरपालिका र तीनवटा गाउँपालिका गरि कुल ६ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन् भने एक संघीय निर्वाचन र दुइ प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना

२०७८ को प्रतिवेदन बमोजिम जिल्लाको कुल जनसंख्या: १,७७,०८६ रहेको छ भने जसमा पुरुष जनसंख्या: ८०,६७२ र महिला जनसंख्या: ९६,४१४ रहेको छ। प्रशासनिक दृष्टिले यो जिल्ला ३ नगरपालिका, ३ गाउँपालिका र १ प्रतिनिधि सभा २ प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित रहेको छ।

जिल्लाको धेरै भाग चुरे पर्वत शृङ्खलामा तथा थोरै भाग महाभारत लेक र नगन्य भाग मात्र समथर क्षेत्रमा पर्दछ । ८३°०९' पूर्वी देशान्तर देखि २७°५६' उत्तरी अक्षांश भित्र अवस्थित यो जिल्ला समुन्द्री सतह देखि ३०५ मिटर देखि २२७३ मिटरको उचाइ रहेको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफलमध्ये खेतीयोग्य जमिन ४६७३२ हेक्टर जसमध्ये खेत ८०६७ हेक्टर र पाखो जमिनको क्षेत्रफल ३८,६६५ हेक्टर रहेको छ। त्यसै गरी सरकारी वन जंगलले ३४%, सामुदायिक वन जंगलले २२% र नदीहरूले ५% क्षेत्र ओगटेको छ ।

यस जिल्लाको औसत तापक्रम ६.५° देखि ४०°C रहेकोछ । जेठदेखि असोजसम्म मनसुनी वायुका कारण वर्षा हुन्छ र औसत वर्षा २२०० मिलिलिटर हुने गरेको छ । यस जिल्लाका प्रमुख नदीहरूमा शीत खोला, घोचेखोला, राप्तीखोला, झिमरूक खोला, वाणगंगाखोला, चोरखोला, रनसिंगखोला, गुडरूर खोला, सिस्ने खोला, खाकाबेसी खोला, मथुराबेसी खोला, खर्ज्याङ्ग खोला, बांगी खोला र झिमरूक

खोला आदि रहेका छन् । ठाडाको डमरू दह, धनचौरको सेडलेड दह यस जिल्लाका मुख्य दहहरूमा पर्दछन् । यहाँका प्रमुख जातीहरूमा ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर, नेवार, मुसलमान, गुरुङ्ग, दमाई, कामी, सार्की आदि रहेका छन् ।

जिल्लामा सञ्चारको सुविधा सन्तोषजनक देखिन्छ भने सबै वडाहरूमा सडकको सुविधा भएता पनि सडक कच्ची भएको कारण मौसमी रूपमा मात्र गाडीहरू चलन सक्दछन्, सिंचाई र खानेपानीको भने त्यति राम्रो सुविधा छैन । विद्युत सुविधाले पनि अधिकांश वडाहरूलाई समेटेको छ ।

अर्घाखाँची जिल्लामा विशेष गरी मनसुनको समयमा बाढी, पहिरो, भूक्षयको विपद् बढि हुने, चैत, बैशाख र जेष्ठ महिनाहरूमा आगलागी, हुरी बतासको विपद् देखिनुका साथै झाडा पखाला डेंगु जस्ता रोगहरू देखिने गरेको छ । जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि अस्पताल १ वटा, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र २ वटा, हेल्थपोष्ट ३९ वटा, आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र २ वटा र आयुर्वेद औषधालय ४ वटा रहेका छन् । यहाँका प्रमुख ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थानहरूमा अर्घाको अर्घा दरबार र भगवती मन्दिर, पणेनाको पाणिनी तपोभूमि, नरपानीको सुपा देउराली मन्दिर र नृत्याञ्जल पर्वत, छत्रगञ्जको छत्र महाराज मन्दिर, खिदिम दुर्वाशेश्वर गुफा, खाँचीकोट दरबार बल्कोट पौवा आदि रहेका छन् ।

यस जिल्लाले निर्यात गर्ने प्रमुख नगदे बालीहरूमा टिमुर, दालचिनी, चिराईतो, भट्मास, अदुवा, सुन्तला, कफी हुन् भने पशुपंक्षिमा बाखा र कुखुराहरू हुन् ।

१.३ अर्घाखाँची जिल्लाको विपद्को अवस्था (Disaster Situation of Arghakhanchi District)

मध्य पहाड ६८% र चुरे पहाड ३२% गरी मुख्य दुई भौगोलिक क्षेत्रमा विभाजित यस जिल्लामा साना ठूला गरी २० वटा नदी नालाहरू छन् । जिल्लाका प्रमुख नदीहरूमा शीत खोला, घोचेखोला, रासीखोला, झिमरूक खोला, वाणगंगाखोला, चोरखोला, रनसिंगखोला, गुडरूङ्ग खोला, सिस्ने खोला, खाकाबेसी खोला, मथुराबेसी खोला, खज्याङ्ग खोला, बांगी खोला र झिमरूक खोला आदि पर्दछन् । विगत ५ वर्षको विपद्को तथ्यांक हेर्दा यस जिल्लामा बाढी, पहिरो, आगलागी, माहामारी, सडक दुर्घटना, जंगली जनावरको आक्रमण प्रमुख विपद्को घटनामा रहेका छन् । पछिल्लो वर्षमा आगलागी, बाढी, पहिरो, वर्षा, हुरी बतास, चट्याङ्ग, अन्य विपद्, भूकम्प तथा अन्य जंगली जनावरको आक्रमण लगायतका विपद्बाट ८ जनाको मृत्यु १ बेपत्ता, ४ जना घाइते भएको अभिलेखबाट देखिन्छ ।

प्रायः नदीहरू चुरे पहाड र माहाभारतको लेकबाट बगेर आउने हुनाले यस क्षेत्रहरूमा हुने गरेको भूक्षय, बाढीपहिरो, वनजंगल फडानी, नमिल्दो जलाधार क्षेत्र विभाजन, माथिल्लो तथा तल्लो भेगको समन्वयात्मक विकास प्रवाह नगरिनुले पनि यी समस्याहरू दिनानुदिन बढ्दै गएका छन् । एकातिर यस्ता नदीले कृषियोग्य जमिनहरूको कटान गरिदिने र बस्तीहरूलाई विस्थापित गरिदिने र अर्कोतिर माटोको उर्वराशक्तिलाई बगाएर अन्ततः नेपालको तराई क्षेत्र हुँदै भारत तिर लैजाने क्रम बढ्दै

गइरहेको छ । जिल्लाका केही वडाहरूमा बाँदर, चितुवा, भालु, बनेल जस्ता जनावरहरूबाट प्रभावित छन् । यी जनावरहरूले स्थानीय बासिन्दाहरूलाई आक्रमण गर्ने र बालीहरू नष्ट गरी दिने गर्दछन् । पहाडी जिल्ला र धेरै जसो कच्ची सडक निर्माण भएको कारण सडक दुर्घटनाहरू पनि समय समयमा हुने गर्दछन् ।

नेपाल भूकम्पीय दृष्टिकोणले ११ औँ जोखिमयुक्त मुलुकको रूपमा रहेको छ । अर्घाखाँची जिल्ला २०७२ सालको विनाशकारी भूकम्पबाट प्रभावित ३१ जिल्ला मध्येमा पर्दछ । उक्त विनाशकारी भूकम्पको कारण यस जिल्लामा मानवीय क्षति नभए पनि केही मानिसहरू घाइते भएका थिए । साथै नेपालको पश्चिमी भुभाग अझै भूकम्पीय दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको छ ।

त्यसैगरी बाढीपहिरो, हुरीबतास र आगलागी यस जिल्लामा भईरहने विपद्का घटना हुन् । बाढीपहिरो, आगलागी, हुरीबतास तथा असिनापानीका घटनाबाट उत्पन्न विपद्को लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र नेपाल रेडक्रस सोसाईटीले प्रत्येक वर्ष प्रदान गरिने राहतबाट पनि स्पष्ट हुन्छ । यस अघि धेरै मानवीय क्षति हुने गरी महामारीको घटना नभए पनि पछिल्लो समयमा देखिएको कोभिड-१९ रोगको संक्रमणको अवस्थालाई विश्लेषण गर्दा महामारीको कारण २०८०।०४।२० गतेसम्म यस जिल्लामा ४९६४ जना व्यक्तिहरू कोरोनाबाट सङ्क्रमित भएका थिए भने ९४ जनाको मृत्यु भएको थियो जसमध्ये १ जनाले आत्महत्या गरेका थिए भने डिस्चार्ज हुनेको संख्या ४८७० जना रहेको छ ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य (Objectives of the DPRP)

विपद्को समयमा मानिस माथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने यस योजनाको मूल उद्देश्य हो । यस योजनाका उद्देश्य निम्न अनुसार रहेका छन् :

- (क) विपद् जोखिम न्यूनीकरणको बारेमा सरोकारवालाहरूलाई सचेतीकरण गर्दै जिल्लामा रहेका प्रमुख खतराहरू (Hazards) पहिचान तथा प्राथमिकिकरण गर्ने ।
- (ख) जिल्लामा हुने विपद्संग सामना गर्न सक्ने क्षमता तथा अवस्थाको विश्लेषण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गर्ने ।
- (ग) विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा उपलब्ध गराउनमा सहजता प्रदान गर्ने ।
- (घ) विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि विभिन्न सरोकारवालाहरूको भुमिका र जिम्मेवारीको बारेमा स्पष्टता गर्दै समन्वयात्मक ढंगबाट काम गर्नका लागि सहजता प्रदान गर्ने ।

(ड) जिल्लामा रहेका वडाहरूको जोखिम स्तरीकरण तथा विश्लेषण गरी स्थानीय श्रोत, साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने ।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता (Rationale of the DPRP)

विपद् व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्य मध्ये आपत्कालीन योजना विपद् परे लगत्तै स्थिति सामान्य नभएसम्म कार्यान्वयन हुन्छ । विपद्को यो समय ज्यादै संवेदनशील भएकोले यस समयमा गर्ने मानवीय सहयोगका कार्यले पनि महत्वपूर्ण स्थान ओगटेको हुन्छ । यसकारण यस योजनाको ठूलो महत्व रहेको छ । यस कार्ययोजनाको महत्व निम्नानुसार रहेको छ :

- (क) योजनाले विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ ।
- (ख) विपद्को जोखिम कम गर्न जिल्ला स्थित सरोकार निकायहरूलाई हातेमालो गर्न प्रेरित गर्दछ ।
- (ग) प्रभावित समुदायलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि सहयोग उपलब्ध गराउँछ ।
- (घ) उद्धार र राहत सम्बन्धी कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- (ङ) आपत्कालिन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- (च) सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धिको लागि मार्ग प्रशस्त गर्छ ।
- (छ) खानेपानी, सरसफाइ र स्वास्थ्य प्रबर्द्धनका विषयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- (ज) स्रोतको सही सदुपयोग गरी पीडितलाई विपद्को पीडाबाट मुक्ति दिने बाटो तयार गर्छ ।
- (झ) क्षेत्रगत रूपमा कामको बाडफाँड हुने हुँदा सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुन्छ ।

१.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको क्षेत्र र सीमा (Areas & limitation of DPRP)

यस योजनाका क्षेत्र तथा सीमा पनि रहेका छन्:

- (क) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरणमा कम महत्व दिईएको छ ।
- (ख) विकास निर्माणको काममा विपद्को सवाललाई मूल प्रवाहिकरण गर्न जोड दिएको छ ।
- (ग) यो योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत (Cluster) अवधारणा अन्तर्गत तर्जुमा गरिएको छ । जिल्ला स्तरमा विपद् व्यवस्थापन संयन्त्र रहेता पनि क्षेत्रगत अवधारणा अन्तर्गतका संयन्त्रको विकास नभएको कारण क्षेत्रगत नेतृत्वको समस्या उत्पन्न हुन सक्नेछ ।
- (घ) विपद्को अवस्थामा कार्ययोजना अनुरूप मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन जिल्लासँग श्रोतको अभाव हुने भएकाले कार्ययोजना अनुरूप विपद् प्रतिकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकाय, प्रदेश र केन्द्रमा भर पर्नु पर्नेछ ।

(ड) प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनका लागि जिल्ला स्थित संघसंस्थाहरूले क्षेत्रगत रूपमा जनशक्ति, श्रोतसाधन तयार गर्न समय लाग्नेछ ।

परिच्छेद २:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको प्रक्रिया र बिधि (Process & Methodology of District Disaster Preparedness and Response Plan)

२.१ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया र सहभागिता

मनसुन पूर्व विपद् पूर्वतयारी योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलाबाट राष्ट्रिय स्तरमा सन् २००४ देखि प्रारम्भ भएकोमा वर्षेनी विभिन्न प्राकृतिक विपद्हरूले देशका विभिन्न भागहरूमा क्षति पुऱ्याउदै आएकोले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरी विपद् व्यवस्थापन गरिदै आएको छ । प्रस्तुत विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा देहाय बमोजिम प्रक्रिया अबलम्बन गरिएको छ:

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना मस्यौदा उपसमिति गठन ।
- स्थानीय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अध्ययन ।
- मस्यौदा उपसमितिबाट जिल्लामा घटेका र घट्न सक्ने घटनाहरूको प्रभावहरूको विश्लेषण
- जिल्लामा कार्यरत विभिन्न निकायहरूको क्षमताको विश्लेषणको आधारमा पूर्वतयारी तथा सहयोग कार्यक्रमको लागि भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण ।
- जिल्लामा बिगतमा भएका क्षतिहरू, क्षति भएका भौतिक पूर्वाधारहरू मानवीय क्षतिको तथ्यांकहरूको पुनरावलोकन ।
- उच्च जोखिम, बढी जोखिम, मध्यम जोखिम र कम न्यून जोखिममा रहेका वडाहरूको पहिचान ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी विपद्का प्रकारलाई प्राथमिकिकरण ।
- योजना तयार गर्नको लागि विभिन्न कार्यशाला गोष्ठी र बैठकहरूको आयोजना ।
- मस्यौदा उपसमितिबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष मस्यौदा प्रस्तुत ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा व्यापक छलफल र परिमार्जन पश्चात प्रस्तुत विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) अद्यावधिक ।

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा विधि

प्रस्तुत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा गर्दा निम्न विधिहरू अपनाइएको छ:

- (क) दस्तावेजहरूको अध्ययन: नेपाल सरकारबाट स्वीकृत विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५; विपद् जोखिम न्यूनिकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०७५; विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५); स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४; विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६; विपद् जोखिम न्यूनिकरणका लागि सेन्डाई कार्यढाँचा (सन् २०१५-२०३०); दिगो विकासका लक्ष्यहरू, जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी पेरिस सम्झौता, जिल्लाका पार्श्वचित्र तथा दस्तावेजहरू, जिल्लामा

घटेका विभिन्न विपद्हरूको अध्ययन गरी प्राप्त तथ्याङ्क र सूचना, स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरणको विश्लेषण ।

(ख)सहभागितामूलक योजना तर्जुमा कार्यशाला: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा जिल्लाका राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, सरोकारवाला निकायहरू, गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेनाका प्रतिनिधि, नेपाल रेडक्रस र उद्योग वाणिज्य संघ र नेपाल पत्रकार महासंघका प्रतिनिधिहरूको पूर्ण सहभागितामा बैठक र विभिन्न चरणको क्षेत्रगत बैठक बसी निम्नविधिबाट योजना तर्जुमा अघि बढाइएको:

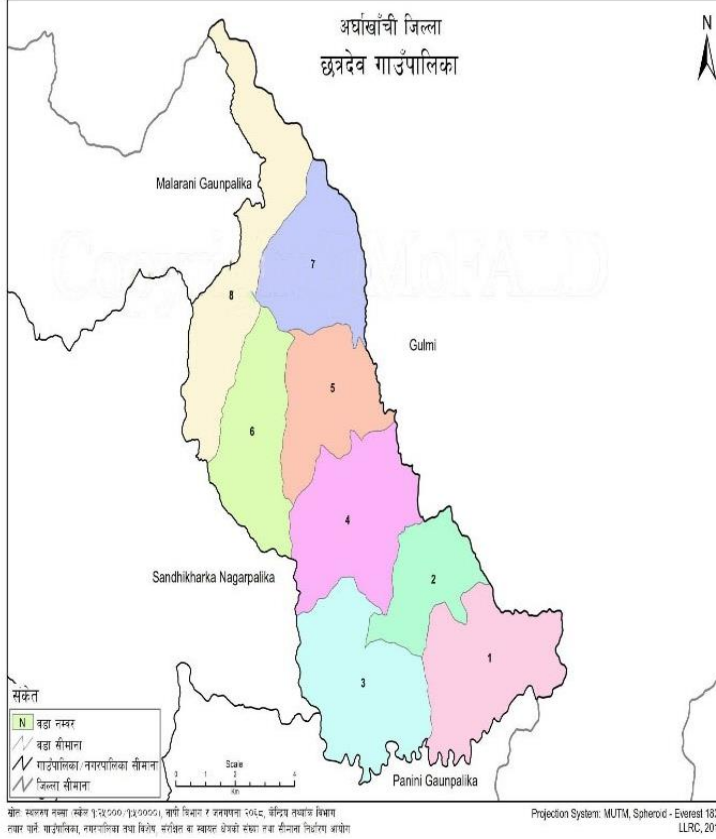
- विपद्बारे आधारभूत छलफल र विपद्का घटनाको पहिचान,
- स्थानीय तहका सङ्गठनता तथा जोखिमबारे छलफल र विपद्का खतराहरूको स्तरीकरण,
- स्तरीकरणबाट बढी जोखिम उत्पन्न गर्ने तथा विपद्कारी मानिएका दुई वटा विपद्का खतराहरूको छनोट,
- जिल्ला भित्र रहेका स्रोत, साधन तथा क्षमताको सूचीकरण,
- क्षेत्रगत अवधारणा अनुरूप विपद् पूर्वतयारी कार्ययोजना तयारी ।

परिच्छेद ३:

विपद् पहिचान तथा सङ्कटासन्नता प्राथमिकिकरण (Disaster Identification & Prioritization of Vulnerability)

३.१ विपद्का घटनाको पहिचान तथा प्राथमिकिकरण

३.१.१ छत्रदेव गाउँपालिका

यहाँको हावापानी समशितोष्ण प्रकारको छ । ८७.६२ वर्ग कि.मि क्षेत्रफलमा फैलिएको यस गाउँपालिकाको जनसंख्या वि.सं. २०७८ सालको जनगणना अनुसार २१६११ रहेको छ । साविकका बल्कोट, केरूङ्गा, छत्रगञ्ज, ठूलापोखरा, भगवती गा.वि.स. को सबै भाग र चिदिका गा.वि.स.को १ नं. देखि ८ नं. वडा, अर्घातोष गा.वि.स. को २ नं. देखि ५ नं. वडा सम्म र मरेङ्ग गा.वि.स. को ७ नं. देखि ९ नं. वडा सम्मका गा.वि.स. भू-भागलाई मिलाई सिंगो छत्रदेव गाउँपालिका बनेको छ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र छत्रदेव-५ स्थित छत्रगञ्जमा रहेको छ ।

छत्रदेव गाउँपालिका विश्वमान चित्रमा २८° देखि २८.०१ डिग्री उत्तरी अक्षांश र ८३.१३ देखि ८३.८४ डिग्री पूर्वी देशान्तरमा नेपाल राज्यको अर्घाखाँची जिल्लामा अवस्थित पहाडी भू-भागमा रहेको छ । समुन्द्री सतह देखि करिब १२५० मिटर उचाईमा यो गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको छ ।

यस क्षेत्रमा बार्षिक २२०० मिलिमिटर भन्दा कम वर्षा हुन्छ । खानेपानी र सिचाइको समस्या रहेको छ । यस गाउँपालिकामा कच्ची सडक नै भए पनि यातायातको राम्रो सुविधा पुगेको छ । सबै वडामा अवस्थित धार्मिक स्थल, सार्वजनिक विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, पूर्वाधार विकास, क्षमता अविवृद्धि, जनस्तरबाटै कार्य योजना सहितको लक्ष्य सहित नीति, बजेट तथा कार्यक्रम लाई अगाडी बढाइएको छ ।

गाउँपालिकाको सिमाना

पूर्वमा	- गुल्मी जिल्ला
पश्चिममा	- सन्धिखर्क नगरपालिका
उत्तरमा	- मालारानी गाउँपालिका र गुल्मी जिल्ला
दक्षिणमा	- पाणिनी गाउँपालिका

छत्रदेव गाउँपालिकाको प्रकोपको जोखिम विश्लेषण

यस गाउँपालिकामा आसपासका अन्य पालिका जस्तै पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भू-क्षय, हुरीबतास, शीतलहर, सुख्खा खडेरी, महामारी, सडक दुर्घटना, भूकम्प र वन्यजन्तुको आक्रमण जस्ता विपद्को जोखिम छ । पहाडी भूवर्ण भएको कारण बाढी, पहिरो र भूक्षय जोखिम रहेका कारण यी तीन वटै जोखिमहरूलाई एउटै पृष्ठभूमिमा तथा मापदण्ड अनुरूप हेरिएको छ । विपद्का उल्लिखित घटनाको पहिचान गरिएपछि तिनीहरूको प्राथमिकिकरण निम्न अनुसार गरिएको छ:

१. बाढी   २. पहिरो/भू-क्षय   ३. आगलागी   ४. भूकम्प   ५. सडक दुर्घटना

वडा नं	जम्मा घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न -५ उच्च)				
			बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
१	७७९	३१५१	३	२	३	२	३
२	४८३	२००१	३	३	३	२	३
३	७८८	३२१३	३	२	३	२	३
४	८४३	३२४२	२	३	३	२	२
५	६७४	२६३४	३	४	३	२	२
६	९०२	३६८०	४	३	३	२	१
७	९०५	३८५८	१	४	३	२	१
८	८५४	३५५७	१	४	३	२	१

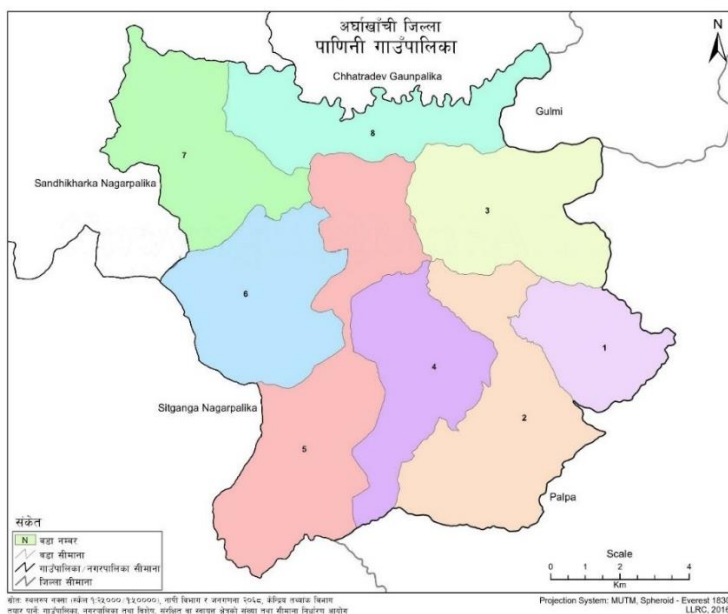
माथिको जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई बढी जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ ।

विपद्का दृष्टिकोणले उच्च जोखिम, बढी जोखिम र मध्यम जोखिममा पर्ने वडाहरू निम्न अनुसार छन्:

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलागी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
५ (उच्च जोखिम)	-	-	-	-	-
४ (बढी जोखिम)	१ वटा वडा	३ वटा वडा	-	-	-

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलगी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
३ (मध्यम जोखिम)	४ वटा वडा	३ वटा वडा	८ वटा वडा	-	३ वटा वडा
२ (जोखिम)	१ वटा वडा	२ वटा वडा	-	८ वटा वडा	२ वटा वडा
१ (न्यून जोखिम)	२ वटा वडा	-	-	-	३ वटा वडा

३.१.२ पाणिनी गाउँपालिका

गाउँपालिकाको पर्यटकीय विकासमा थप मद्दत पुग्ने देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा रहेका पाणिनी तपोभूमि, दुर्वाशेश्वर गुँफा, नर्तनाचल पर्वत, सिद्धेश्वर गुफा, आलमदेवि मन्दिर जस्ता महत्त्वपुण धार्मिक स्थलहरू रहेका छन् । यो गाउँपालिका दक्षिणमा तराइ र उत्तरमा महाभारत पर्वत श्रृङ्खलाको २५१५ मिटरसम्मको उचाइमा फैलिएको हुँदा यो गाउँपालिका वन वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको दृष्टिकोणले निकै धनी रहेको छ । दक्षिणमा भावरको केहि क्षेत्र, चुरे पर्वत श्रृङ्खलाको केहि क्षेत्र र उत्तरमा महाभारत पर्वत श्रृङ्खलासम्मको क्षेत्रमा विभिन्न जातका वोटविरूवाहरू, जडिवुटी, स्तनधारी जीवहरू, चराचुरूङ्गीहरू आदि पाइन्छ ।

पौराणिक कथन अनुसार यस जिल्लाको पणेना भन्ने स्थानमा पाणिनी ऋषि आई महादेवको तपस्या गरी संस्कृत व्याकरण तयार पार्न सफल भएको भनिन्छ । पणेनाको वायव्य दिशामा (करीव ३ की. मी. टाढा) दुर्वाशा ऋषीको आश्रम थियो भनिन्छ । यस पाणिनी गाउँपालिकाको २०७८ जनसंख्या २२२९१ रहेको छ भने क्षेत्रफल १५१.४२ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । निर्माणाधिन लुम्बिनी-सन्धिखर्क-ढोरपाटन सडक सम्पन्न भए पछि यस

पाणिनी गाउँपालिकाको पृष्ठभूमि

अर्घाखाँची जिल्लाका ६ स्थानीय तहमध्येको एक पाणिनी गाउँपालिका हो । नेपाल सरकारको मिति २०७३ फागुन २७ गतेको निर्णय अनुसार यस पाणिनी गाउँपालिका गठन भई सन्चालनमा आएको छ ।

नामाकरण

अर्घाखाँची जिल्लाको पुर्वि भेगमा पर्ने ८ साविकका गाँउ विकास समितिहरूलाई समेटेर पाणिनी गाउँपालिकाको गठन भएको हो । अर्घाखाँची जिल्लाको पूर्वि भेगका अङ्गुरी, साविक पाली गा. वि. स. को वार्ड नं १ देखी ८ सम्म र साविकको चिदिका गाविसको वार्ड नं ९, सिंगो पाली, धातीवाङ्ग, मैदान, पटौटी, पणेना, पोखराथोक, खिदिम गाविस र चिदिका गाविसको वार्ड नं ९ लाई समेटेर यस गाउँपालिका गठन भएको छ ।

अवस्थिति

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा पाल्पा जिल्ला, पश्चिममा सन्धिखर्क र शीतगंगा नगरपालिका उत्तरमा छत्रदेव गाउँपालिका र गुल्मी जिल्ला र दक्षिणमा पाल्पा जिल्ला यस गाउँपालिकाका सिमानाहरू हुन् ।

पाणिनी गाउँपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

यस गाउँपालिकामा पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भूक्षय, हुरीबतास, सुख्खा खडेरी तथा भोकमरी, महामारी, असिना, सडक दुर्घटना, माहामारी, रोगकिरा, चट्याङ्, जनावर आतंक जस्ता विपद्को जोखिम रहेको छ । विपद्को घटनाको पहिचान तथा प्राथमिकिकरण निम्न अनुसार छः

वडा नं.	वडा स्तरिय विपद् ब्यवस्थापन समिति द्वारा वडा स्तरिय प्रकोप पहिचान तथा स्तरिकरण जोडा विधि मार्फत									
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	पहिरो	जनावर आतंक	वाढी कटान	रोगकिरा	सुख्खा खडेरी	असिना	महामारी	चट्याङ	हावाहुरी	आगलागी
२	पहिरो	जनावर आतंक	वाढी कटान	रोगकिरा	आगलागी	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	महामारी	चट्याङ	असिना
३	वाढी कटान	पहिरो	जनावर आतंक	रोगकिरा	आगलागी	सुख्खा खडेरी	हावाहुरी	महामारी	चट्याङ	असिना
४	पहिरो	हावाहुरी	रोगकिरा	जनावर आतंक	सुख्खा खडेरी	वाढी कटान	असिना	महामारी	चट्याङ	आगलागी
५	वाढी कटान	पहिरो	जनावर आतंक	रोगकिरा	महामारी	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	आगलागी	सडक दुर्घटना	असिना
६	पहिरो	रोगकिरा	वाढी कटान	जनावर आतंक	असिना	महामारी	हावाहुरी	सडक दुर्घटना	सुख्खा खडेरी	चट्याङ
७	पहिरो	जनावर आतंक	वाढी कटान	रोगकिरा	आगलागी	हावाहुरी	सुख्खा खडेरी	असिना	चट्याङ	सडक दुर्घटना
८	पहिरो	वाढी कटान	रोगकिरा	जनावर आतंक	आगलागी	हावाहुरी	महामारी	सुख्खा खडेरी	असिना	चट्याङ

प्रकोप विश्लेषण

गाउँपालिकाको सामाजिक स्रोत तथा जोखिम नक्साङ्कन र सङ्कटासन्नता तथा क्षमता पहिचान, समस्या वृक्ष विश्लेषण, धरातलीय अवस्थिति, संस्थागत विश्लेषण, लक्षित समूह छलफल, प्रत्यक्ष अवलोकन समेतको प्रयोगबाट आएका सुचनाहरूको विश्लेषणका नतिजालाई संक्षिप्त रूपमा तलको ढाँचामा उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.स.	वडा नं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	संभावित समाधानका उपाय
१	१,२,४,६,७ र ८ मा पहिलो स्तरीकरणमा पहिरो	पहिरो	<ul style="list-style-type: none"> • कमजोर भू-धरातल, • अत्याधिक वर्षा, • अव्यवस्थित चरन, • अव्यवस्थित बसोवार 	<ul style="list-style-type: none"> • जनचेतनाको कमी • उचित भल निकास नभएको • वन फडानी • जथाभावी बाटो खनाइ तथा • प्राकृतिक सम्पत्तिको दोहन 	घर तथा बस्ती बगाउनु, बाटोहरू बगाउनु, पशु चौपाय तथा मानिसहरू हताहत हुनु, भौतिक संरचनाहरूमा क्षति पुग्नु, खोला तथा नदीहरू थुनिदा तल तिरको खेतीयोग्य जमिन तथा बस्तीहरूमा प्रत्यक्ष असर	<ul style="list-style-type: none"> • पहिरो नजिकको बस्ती तथा घरहरूलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने, चरन क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने, बाटो बनाउँदा बैज्ञानिक विधि अपनाउने, वृक्षारोपण गर्ने जनचेतना, पूर्व तयारी सामग्री, आपतकालीन योजना, पानी निकासको व्यवस्था र राहत कोष निर्माण गर्नु • सुरक्षित आश्रय स्थलहरू निर्माण गर्नु ।
२	गाउँ पालिकाको ३ र ५ नं. वडामा दोस्रो ठूलो स्तरीकरण परेको	बाढि, कटान	<ul style="list-style-type: none"> • अत्याधिक वर्षा हुनु • जलवायु परिवर्तन • जमिनको क्षयीकरण 	<ul style="list-style-type: none"> • अव्यवस्थित ढल निकास • जनचेतनको कमी • वन विनाश • खोला तथा नदीको सम्मुखमा बस्ती हुनु • जथाभावी सडक निर्माण 	<p>असर :</p> <ul style="list-style-type: none"> • घर भत्किनु • अन्न बाली बगाउनु • जमिन कटानी हुनु • पशु चौपाय मर्नु <p>प्रभाव :</p> <ul style="list-style-type: none"> • सामुदायिक विस्थापित 	<ul style="list-style-type: none"> • सुरक्षित स्थान पहिचान • वृक्षारोपण • जनचेतना पूर्व तयारी सामग्री • आपत्कालिन योजना • पानी निकासको व्यवस्था • राहत कोष निर्माण गर्नु

क्र.स.	वडा नं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	संभावित समाधानका उपाय
				गर्दा जमिनको क्षयिकरण	<ul style="list-style-type: none"> गरिबि बढ्नु महामारी फैलनु मानवीय क्षति भौतिक संरचना भत्कनु मानसिक तनाव उत्पादनमा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित आश्रय स्थलहरू निर्माण गर्नु
३	गाउँपालिका भरि दोस्रो स्तरीकरणमा आएको	जनावर आतंक	<ul style="list-style-type: none"> जंगली जनावरको उचित व्यवस्थापन जंगली जनावरको संख्या दिन प्रतिदिन बढ्दै जान जंगल नजिक बस्तीहरू तथा बाली हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> जनचेतनाको कमी जंगली जनावरको उचित प्रविधि प्रयोग नहुनु राज्यको पारदर्शि बन्त्यजन्तु व्यवस्थापन नीति नहुनु 	पशु चौपायको क्षति हुनु, अन्न बालीहरू सखाप पार्ने, फलफूल तरकारीमा क्षति गर्दा मानिसहरूको अर्थिक अवस्था कमजोर बनाउदै गएको	खेती बालीको लागि प्राविधिक सरसल्लाह अनुसार नियन्त्रणको कार्य गर्नु, बोख्याचाहरूको प्रयोग बढाउने, सामुहिक रूपमा पालै पालो बाली हेरालुको व्यवस्था गर्ने, जंगली लनागर नियन्त्रण गर्न प्राविधिक सहयोग लिने ।
४	स्तरीकरणमा परेको	सुख्खा खडेरी	<ul style="list-style-type: none"> लामो समय सम्म वर्षा नहुनु पानीको स्रोतहरू सुक्नु सिंचाईको सुविधा नहुनु 	<ul style="list-style-type: none"> अनियमित वर्षा जलवायु परिवर्तन बढ्दो मरुभूमिकरण विश्व उष्णता पानीको स्रोतको सहि सदुपयोग नगर्नु वन विनास हुनु 	बालीनाली सुक्नु तथा उत्पादनमा हास हुने जस्ता कारण आम्दानीमा कमी तथा खाद्यान्नको अभाव, खानेपानीको अभाव, जलवायु अनुकुलन खेती प्रणालीको बारेमा जानकारी नहुनु, महामारीको	<ul style="list-style-type: none"> सिंचाइको व्यवस्था गर्ने, जनवायु अनुकुलित खेती प्रणाली अवलम्बन गर्ने । वृक्षारोपण तथा भएको वन वनजगलको संरक्षण गर्नु

क्र.स.	वडा नं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	संभावित समाधानका उपाय
					अवस्था सिर्जना हुनु ।	
५	स्तरीकरणमा परेको	अगोलागी	<ul style="list-style-type: none"> लापरवाही गरेर जथाभावी आगो बाल्नु ज्वलनशिल वस्तु बालवालिकाले भेटने ठाउँमा राख्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> गुचमुच्च परेका अवयवस्थित घरहरू हावाहुरी चल्नु लापरवाही बानी व्यवहार खरले छाएको घर जनचेतनाको कमी सुख्खा मैसम हुनु हावा हुरी चल्नु 	<p>असर :</p> <ul style="list-style-type: none"> वन जंगल विनाश हुनु घर जल्नु भौतिक संरचना नाश हुनु <p>प्रभाव :</p> <ul style="list-style-type: none"> आर्थिक अवस्था खस्कनु धन जन पशु क्षति दैनिक क्रियाकलापमा अवरोध हुनु । बसाईसराइ खर्च बढ्ने बिरामी पर्नु 	<ul style="list-style-type: none"> जनचेतामूलक कार्यक्रम गर्ने । अग्नी रेखाको व्यवस्था गर्ने सचेतीकरण प्रयास मात्रामा पानीको व्यवस्था कच्ची घर भए भान्सा माथीको छानो लिपपोत गर्ने
६	सबै वडाहरूमा स्तरीकरणमा आएको	हुरीबतास	<ul style="list-style-type: none"> जंगल विनाश हुनु सुख्खा मौसम भौगोलिक भवनावट 	<ul style="list-style-type: none"> जंगल विनाश हुनु जलवायु परिवर्तन हुनु अगला र कमजोर संरचनासहितको घरहरू निर्माण गर्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> भत्किनु चोटपटक लाग्नु मानिस घाइते हुनु आर्थिक भारमा वृद्धि धन, जन, पशु क्षति भौतिक संरचनामा क्षति गरीबी वृद्धि 	<ul style="list-style-type: none"> घरको छानो राम्रोसँग निर्माण गर्नु होचा घरहरू निर्माण गर्नु जनचेतना आपतकालीन योजना वृक्षरोपण गर्नु ।
७	सबै वडाहरूमा स्तरीकरणमा आएको ।	महामारी	<ul style="list-style-type: none"> बाढी तथा डुबान हुँदा, चेतनामा कमी 	<ul style="list-style-type: none"> जहापायो त्यहीको पानी खानाले, फोहोर मैला व्यवस्थित नगर्नाले तथा 	<p>असर :</p> <ul style="list-style-type: none"> रोग व्यधि लाग्नु मानिस बिरामी हुनु 	<ul style="list-style-type: none"> जनचेतना फैलाउने चर्पी अनिवार्य बनाउने अभियान पानी नउमालेर खाने ।

क्र.स.	वडा नं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	संभावित समाधानका उपाय
			<ul style="list-style-type: none"> • खुला दिशा पिसाब गर्नाले शुद्ध खाने पानीको • अभाव अति खडेरी खानपानको कारण पनि हुन्छ • लामखुट्टे तथा भुसुनाको टोकाई 	<p>सफा व्यवहार नअपनाउनुले, दिशा गरेपछि हात धुने बानी नहुनु,</p> <ul style="list-style-type: none"> • चर्पीको सही सदुपयोग नहुनु, • खानेकुरा खानु अगाडी हात धुने तथा फलफूल नधोई खानेबानी हुनु, चेतनामा कमी • अव्यवस्थित पशुपालन, • कमजोर आर्थिक अवस्था • सरसफाई भन्दा कामलाई बढी ध्यान दिनु । 	<ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न सरुवा रोग फैलिनु <p>प्रभाव :</p> <ul style="list-style-type: none"> • अकालमा ज्यान जानु • पारिवारिक तनाव बढ्नु • टाउको दुखे आँखा दुखे समस्या • शारीरिक तथा मानसिक रूपमा कमजोर हुनु • गरिबि बढ्छ • खर्चमा वृद्धि हुनु 	
८	सबै वाडहरुमा स्तरीकरणमा आएको	असिना	<ul style="list-style-type: none"> • ज्वलायु परिवर्तन 	<ul style="list-style-type: none"> • जलवायु परिवर्तन 	बालीनाली तथा अन्य भौतिक क्षति चोटपटक लाग्ने	<ul style="list-style-type: none"> • बालीनाली तथा सम्पतिको बिमा गर्ने । सहन गर्न सक्ने विउ लगाउने ।
९	गाउँपालिका भरी प्राथमिककरणमा नपरेको तर नेपालको भौगोलिक अवस्था तथा वैज्ञानिक तथ्यको आधारमा	भूकम्प	<ul style="list-style-type: none"> • धरातलिय प्लेटहरु कमजोर हुनु • ज्वालामुखि विस्फोट भएर • सुगर्भ भित्र हलचल हुनु • पृथ्वी भित्र रहेको अत्याधिक 	<ul style="list-style-type: none"> • भवन निर्माण आचारसंहिता कार्यान्वयन नहुनु • भूकम्प प्रतिरोधक भवनहरु निर्माण हुन नसक्नु 	<p>असर :</p> <ul style="list-style-type: none"> • भौतिक संरचनाहरु ध्वस्त हुनु • जनधनको क्षति हुनु <p>प्रभाव :</p> <ul style="list-style-type: none"> • मानसिक तनाव मानसिक 	<ul style="list-style-type: none"> • सुरक्षित स्थान पहिचान • भवन निर्माण आचारसंहिता लाई प्रभावकारी कारयान्यन गर्ने • जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने पूर्वतयारी सामग्री

क्र.स.	वडा नं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	संभावित समाधानका उपाय
	उल्लेख प्रमुख गरिएको		ताप चापका कारण	<ul style="list-style-type: none"> • घर बनाउँदा गुणस्तरहिन सामाग्रीको प्रयोग • जलवायु परिवर्तन • भौगोलिक बनावट • पृथ्वीको अत्याधिक तापक्रम • गरिबीका कारण राम्रो घरहरू बनाउन नसक्नु • समुदायस्तरमा प्राविधिक ज्ञान सीप नहुनु • भिराली जमिन, धाप र कमजोर जमिन 	<ul style="list-style-type: none"> • सन्तुलन गुमाउने • करेन्ट सर्ट भएर वा मट्टितेल, ग्यास, पेट्रोल चुहिएर आगलागी हुन सक्छ • फोहोरको कारण महामारी फैलन सक्छ • बसाइ सराई • गरिबी बढ्नु 	<ul style="list-style-type: none"> • आपतकालीन योजना • पूर्व अभ्यास गर्ने • व्यवस्थित खानेपानी • भुकम्पबाट हुने क्षति कम गर्न गह्रौं सामानहरू दाराजमाथि दलमा झुन्ड्याएर नराख्ने

माथीको तालिकालाई अध्ययन गर्दा वर्षेनी निरन्तर रूपमा पहिरो वडा नं. १, २, ४, ६, ७ र ८ मा सबैभन्दा उच्च समस्याको रूपमा आएको देखिन्छ । जनचेतना तथा प्रविधिको वुझाईमा कमि, व्यवस्थापनमा ध्यान नदिदा सबै क्षेत्रमा असर गरेको तथा सबै बाईडहरू प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित भएको देखिन्छ ।

यो गाउँपालिकाको दोश्रो बिपद्को रूपमा बाढी कटान आएको छ जसका कारण घर तथा संरचनाहरू वगाउने र पुर्ने, मानीस तथा पशु चौपायाहरू बेपत्ता हुनु, खेती योग्य जमिन नस्ट हुनु तथा पुर्नु आदि कारण क्षतीहुन गई लाखौं रुपैया बराबरको क्षति हुने गरेको पाईयो ।

यसैगरि जनावर आतंक, रोगकिरा, खहरे तथा कटान तेश्रो स्थानमा स्तरिकरण गरिएको छ जसका कारण विभिन्न समयमा खेतीपाती नष्ट गर्ने गरेको छ भने कतिपय अवस्थामा बाढीको समयमा विभिन्न महामारी हुने कारण मानिसहरू बिरामी हुने गरेका छन् । त्यसैगरि हुरीबतास, आगलागी, किरा तथा लामखुट्टेको आक्रमण, सडक दुर्घटना, असिना र भुकम्प गरि विभिन्न किसिमका बिपद्को सामाना स्थानीय स्तरमा भोगिरहेको तथ्य आएको छ । तेस्तै समुदायसंगको छलफल तथा मौषमी पात्रोको आधारमा वर्षाको समयमा परिवर्तन भई पछि सर्दै गएको तथा बाढी तथा महामारी जन्य प्रकोपपनि पछाडी जाने

गरेको पाईन्छ भने जाडोको समयपनि घटेको पाईन्छ तर जाडोको मात्रा तथा हुस्सु लाग्ने समयाबधि बढीरहेको छ ।

गाउँपालिका तथा वडाहरूका विभिन्न किसिमका समुह, संघसंस्था तथा कार्यालयहरूले उत्थान तथा सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरू गरिरहेको भएपनि निर्णायक तहमा महिला, फरक किसिमले सक्षम, विपन्न तथा दलित वर्गको सहभागीता कम रहेको पाईयो । यद्यपी सहभागीताका हिसाबबाट प्रतिनिधी राखिएका भएपनि उनिहरूको भुमिका खासै नखोजिने कुरा छलफलको क्रममा पाईयो ।

गाउँपालिका भित्र सडक सञ्जाल विस्तारको स्थिति राम्रो देखिएपनि प्राय ग्रामीण सडकहरू भिरालो, ग्राभेल नगरिएको, साँगुरो तथा आवश्यक मात्रामा कल्भटर पुल नबनाईएकोले वर्षाको समयमा भेलले कटान गर्ने, कतै बाटो नै बगाएर लैजाने तथा हिलाम्ने हुने गरेकोले आवत जावतमा समेत कठीनाई भैरहेको छ । जसका कारण विपद प्रभावित भैहालेमा समेत तत्काल गर्नुपर्ने राहत उद्धारका कार्य पनि प्रभावित हुनेछ र हुने गरेको पनि थियो ।

उत्पादनशिल जमिन भए पनि सिंचाईको असुबिधा, रोग किराको आक्रमण, खडेरी, तुषारो तथा असिनाको कारणले बर्षेनि लाखौं बराबरको नोक्सानि व्यहोनु परिरहेको छ । त्यसका अलावा उर्वर जमिनको क्षति पनि हुने गरेको छ । कतिपय समुदायका जग्गाहरू बलौटे भएकोले चाहेजस्तो बालि तथा उत्पादनहरू लिन नसकेको अवस्था रहेको छ । समुदाय स्तरमा बहु प्रकोपको व्यवस्थापन तथा विपद् तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि जनचेतनामा कमी देखिन्छ । त्यसैले स्थानीय समुदायमा बहु प्रकोप व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धि जनचेतना वृद्धि गरि समुदायको विपद् संग सामना तथा जलवायु अनुकुलन गर्न सक्ने खेति प्रणाली सम्बन्धि क्षमताको विकास गर्न सके यो गाउँपालिकामा विपद तथा जलवायु परिवर्तको असर कम हुनेतथा आर्थिक क्षति कम गर्न सकिने कुरास्पष्ट हुन्छ ।

गाउँ तथा वडाको संकटासन्नता स्तरिकरण

वडाहरूको संकटासन्न स्तरीकरण विगतमा भएको क्षति तथा भविष्यमा हुन सक्ने क्षतिलाई आधार मानेर तयार गरिएको छ । विगतका भएका विपद्का घटना तथा त्यसबाट भएको क्षतिको विवरण समुह छलफलबाट आएको स्तरिकरण नतिजा तथा अन्य सुचनाहरू वडा कार्यालय तथा निर्वाचित प्रतिनिधिहरूको सुझावको आधारमा गरिएको थियो । वडाको संकटासन्न स्तरीकरण गर्दाक्रमशः पहिरो, जंगली जनावर आतंक, बाढी, रोगकिरा खडेरी, आगलागी, हुरी बतास, महामारी, असिना, र भुकम्प रहेका छन् । यसै आधारमा विभिन्न प्रकोपका दृष्टिकोणले वडा र त्यस अन्तगत रहेका घर परिवार संकटासन्नता छन् भनेर स्तरीकरण निम्न वमोजिम गरिएकोछ ।

वडा नं.	उच्च संकटासन्न घरधुरी	मध्यम संकटासन्न घरधुरी	न्युन संकटासन्न घरधुरी	जम्मा	पुष्ट्याईका आधारहरू
१	१००	३५८	१६६	६२४	कमजोर संरचना, आर्थिक अवस्था
२	१३५	४१५	२६८	८१८	कमजोर भएको, प्रत्येक वर्ष

वडा नं.	उच्च संकटासन्न घरधुरी	मध्यम संकटासन्न घरधुरी	न्यून संकटासन्न घरधुरी	जम्मा	पुष्ट्याईका आधारहरू
३	१८१	५२१	२५१	९५३	बिपद्को असर परिरहने । जिविकोर्पाजनमा लागि कठिन, अपर्याप्त सिंचाई, खर तथा टायलको छानाको घरहरू, वाढि कटान नजिक वस्तीहरू, पहिरोको नजिक वस्ती तथा सडकहरू
४	१६५	५३०	१२७	८२२	
५	१८८	५६७	१९८	९५३	
६	८२	२६५	८४	४३१	
७	२४०	७५२	२११	१२०३	
८	१५९	६२३	२०४	९८६	
जम्मा	१२५०	४०३१	१५०९	६७९०	

जोखिम पहिचान तथा विश्लेषण :

यस गाउँपालिकाको सङ्कटासन्नता र क्षमताबीच देखिएको दूरीलाई विश्लेषण गर्दा सडक तथा यातायातको अवस्था मध्यम खालको देखिन्छ, वर्षको अरु समय खासै यातायातको समस्या नपरे पनि वर्षाको समयमा ग्रामीण मुख्य तथा भित्रि सडकहरू भत्कने, भासिने तथा हिलाम्मे हुने गरेकोले यातायातमा समस्या आउने गरेको साथै बिपद्को समयमा उच्च क्षेत्रमा जानलाई कठिन हुने गरेको पाईन्छ ।
समुदाय छलफलका क्रममा आएका अन्य जोखिम तथा त्यसको विश्लेषण तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नं.	भूक्षय/पहिरो (Landslide)	बाढी/कटान (Flooding)	आगोलागी (Fire)
१	गोपीधारे डाँडा (साबिकको पणेना ३), अर्खले, बतासे (साबिकको पणेना २), तिनगिरेको वल्लो भाग, गुरसेनी पखेरा (साबिकको पणेना ७), खाल (साबिकको पणेना ५), माझरे डाँडा (साबिकको पणेना ५)	-	गोरक्षनाथ कुटी, गोपालसिद्ध बराजुका थान वरपर, पाटीपूजा वरपर (साबिकको पणेना ३)
२	फोक्सिड, लुडफुड (साबिकको पोखराथोक-९), डाबिल डाँडा (साबिकको १), जाबुने, भिरबारी, साजन बुटा, वतनपानी (साबिकको २)	डुङ्गे खोला, पात्ले खोला	पिपल डाँडा
३	साधनबुटा, हरीबोट, साल्थुम, आम्बोट, ढाव, डडुवा, हटिया	दुर्गाफाँट, फर्सवा, बाक्लेखोला, ल्याडखोला	सल्लेना, ठुल्लागौडा, मुरुवाकोट, देवलचौर,

वडा नं.	भूक्षय/पहिरो (Landslide)	बाढी/कटान (Flooding)	आगोलागी (Fire)
			फेदी सम्माचौर, रानीवन, महादेवस्थान
४	रजुङ्सा (साबिकको पटौटी ४), भिरकुना (साबिकको पटौटी १), कुडापानी, सिरानबारी (साबिकको पटौटी ४), रोलबाङ बस्ती (साबिकको पटौटी ७), दमार बस्ती (साबिकको पटौटी ९),	देवी प्रभा मा.वि. रहेको क्षेत्र	सानो निगाली (साबिकको पटौटी ९)
५	साबिकको मैदान ४ नं. वडाको लहरे भिर, साबिकको मैदान ४ नं. वडाको, फत्तेभिर, ढोली टाकुरा		साबिकको मैदान ३ नं. को पोखरामुनी, साबिकको मैदान ६ नं. को आलमनगर
६	साबिकको धातिवाङ्ग ४ नं. लेख, कामी डाँडा, पधैरा,	-	-
७	भेडावारी (झन्ड्रेक), सेता पहिरा,	-	-
८	एक्ले खर्क (साबिकको पाली ७), घर्ती टोला (साबिकको पाली ५), खिरेँ चौर (साबिकको पाली ३), आम बोट, पिपलका रुख, कुलोबाधैँ,	सिस्ने खोलाको पालीमा पर्ने प्रभावित क्षेत्र, खाँचीखोलाको प्रभावित क्षेत्र (दर्लाम, पातलटुङ, खरीबोट, भर्ले), आम बोट फाँट, भल्लाकुना, दाङ्जा	थाम (साबिकको पाली (२), पोसपाखा (साबिकको पाली (५), टाकुरा टोला (साबिकको पाली (६), दह टोला, भुस टोला (साबिकको पाली (७)

३.१.३ शितगंगा नगरपालिका

नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय :
शीतगंगा नगरपालिकाको

नामाकरण यहाँको पवित्र नदी शितखोला र गंगाखोलाको नामबाट राखिएको हो।

साविकका ७ गाउँ विकास समितिहरू सीतापुर, सुवर्णखाल, ठाडा, सिमलपानी, सिद्धारा, जुकेना र जलुकेलाई मिलाएर नगरपालिकाको स्थापना भएको हो। यो नगरपालिका ऐतिहासिक

तथा आर्थिक हिसावले परापूर्व काल देखि नै एक महत्वपूर्ण स्थलको रूपमा परिचित हुँदै आएको छ। यस नगरपालिकाका पूर्वमा पाल्पा, पश्चिममा प्यूठान र दाङ, उत्तरमा सन्धिखर्क, भूमिकास्थान नगरपालिका र पाणिनी गाउँपालिका तथा दक्षिणमा रूपन्देही, कपिलवस्तु र दाङ जिल्ला पर्दछन् साथै यस नगरपालिकाको २०७८ सालको कुल जनसंख्या ३७६९९ रहको छ।

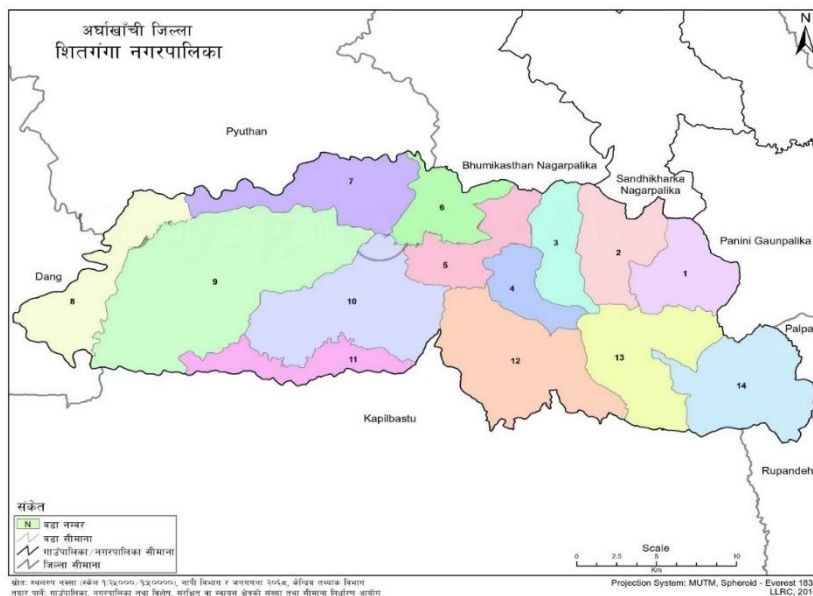
पहाड तथा हिमाली क्षेत्रलाई तराई मधेससंग जोड्ने यो नगरपालिका शदियौं देखि व्यापारिक तथा सामरिक महत्व राख्ने नगरपालिका हो। क्षेत्रफलको दृष्टिकोणले यो नेपालकै सबैभन्दा ठूलो नगरपालिका हो।

भौगोलिक स्वरूप
शितगंगा नगरपालिका लुम्बिनी प्रदेशको अर्घाखाँची जिल्लाको दक्षिणी भूभागमा अवस्थित छ। ६१०.४३ वर्ग किलोमिटरको क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकाको अधिकांश भूभाग दक्षिण तर्फ फर्किएको छ। यहाँको उत्तरी भाग महाभारत पर्वत श्रृङ्खला र दक्षिणी भाग चुरे भावर क्षेत्र तथा सानातिना नदी बेंसीहरूले ढाकेको छ। चुरे क्षेत्र दक्षिणको मैदानबाट क्रमशः अग्लो भई लगभग १५०० मिटरको उचाइ सम्म फैलिएको छ। चुरे क्षेत्रको भौगोलिक वनावट विशेष गरि बालुवा, कंकड कम विकसित पाँगो माटोबाट बनेको छ। कमजोर भू-धरातल कम विकसित माटाको अवस्थाका कारण मानवीय क्रियाकलाप जस्तै गह्रा खेती, वन फँडानी, खोलानदीको बालुवा, ढुङ्गा, निस्कासन आदिबाट बाढी, पहिरो तथा अन्य प्राकृतिक प्रकोपहरूबाट यो क्षेत्र बढी जोखिमयुक्त बन्दै गएको छ।

भौगोलिक स्वरूप

शितगंगा नगरपालिका लुम्बिनी प्रदेशको अर्घाखाँची जिल्लाको दक्षिणी भूभागमा अवस्थित छ। ६१०.४३ वर्ग किलोमिटरको क्षेत्रफलमा फैलिएको यस नगरपालिकाको अधिकांश भूभाग दक्षिण तर्फ फर्किएको छ। यहाँको उत्तरी भाग महाभारत पर्वत श्रृङ्खला र दक्षिणी भाग चुरे भावर क्षेत्र तथा सानातिना नदी बेंसीहरूले ढाकेको छ। चुरे क्षेत्र दक्षिणको मैदानबाट क्रमशः अग्लो भई लगभग १५०० मिटरको उचाइ सम्म फैलिएको छ। चुरे क्षेत्रको भौगोलिक वनावट विशेष गरि बालुवा, कंकड कम विकसित पाँगो माटोबाट बनेको छ। कमजोर भू-धरातल कम विकसित माटाको अवस्थाका कारण मानवीय क्रियाकलाप जस्तै गह्रा खेती, वन फँडानी, खोलानदीको बालुवा, ढुङ्गा, निस्कासन आदिबाट बाढी, पहिरो तथा अन्य प्राकृतिक प्रकोपहरूबाट यो क्षेत्र बढी जोखिमयुक्त बन्दै गएको छ।

शितगंगा नगरपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भूक्षय, हुरीबतास, शीतलहर, सुख्खा खडेरी, महामारी, हिमपात, सडक दुर्घटना, भूकम्प र वन्यजन्तुको आक्रमण जस्ता विपद्को जोखिम रहेको छ। विपद्को पहिचान र प्राथमिकीकरण देहाय बमोजिम छः

१. बाढी २. पहिरो/भूक्षय ३. आगलागी ४. भूकम्प ५. सडक दुर्घटना

वडा	साबिकको गाबिस	घरघुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)				
				बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
१	सुवर्णखाल	५६२	२८३३	१	३	३	२	२
२	सितापुर	९२३	३८३६	२	२	२	२	२
३	ठाडा	६१७	२४९२	३	२	३	३	३
४	ठाडा	१००१	३६१७	३	२	३	३	३
५	जुकेना	६३०	३१५७	२	३	४	२	१
६	जुकेना	७०६	३४९०	२	३	४	२	१
७	जलुके	७७५	३०८६	३	३	४	२	१
८	जलुके	७०७	३०५६	३	३	४	२	१
९	सिद्धारा	६१८	३०८२	३	३	४	२	१
१०	सिद्धारा	३९९	३७१९	३	३	४	२	१
११	सिद्धारा	५७६	२८८३	३	४	४	२	१
१२	ठाडा	६३५	३०१२	३	४	३	३	३
१३	सिमलपानी	४७८	२५९७	२	२	४	२	१
१४	सिमलपानी	८२३	३५१३	२	२	४	२	१

माथिको जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई बढी जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ ।

विपद्का दृष्टिकोणले उच्च जोखिम, बढी जोखिम र मध्यम जोखिममा पर्ने वडाहरू निम्न अनुसार छन्ः

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलागी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
५ (उच्च जोखिम)	-	-	-	-	-
४ (बढी जोखिम)	-	२ वटा वडा	९ वटा वडा	-	-
३ (मध्यम जोखिम)	८ वटा वडा	७ वटा वडा	४ वटा वडा	३ वटा वडा	३ वटा वडा
२ (जोखिम)	५ वटा वडा	५ वटा वडा	१ वटा वडा	११ वटा वडा	२ वटा वडा
१ (न्यून जोखिम)	१ वटा वडा	-	-	-	९ वटा वडा

वडा नं.	आगलागी	वाढी पहिरोको सम्भावित स्थान	वाढी पहिरोको कारण वाट भएको क्षति	हावाहुरी	वन्यजन्तु आक्रमण	चटयाड	भूकम्प	कैफियत
१	२२ घर	हल्देको पहिरो	१७ परिवार २०४८ सालमा विस्थापित	भौतिक संरचनामा क्षति भएको	भालुबाट हरेक वर्ष मानवीय घाइत भइरहेको	२०७३ सालमा १ जनाको मृत्यु भएको	२०७२ वैशाख १२ वाट १७ घर प्रभावित	सुवर्णखाल
२	०	अधेरी जलुके	सितापुर घुम्टीको १ घर	०	१ जना भालुबाट	सम्भावना भएको	०७२ वैशाख १२ वाट प्रभावित	सितापुर
३	०	कैलासेको कालो पहिरो	पदमेमा १ जनाको मृत्यु	२ घर	०	खसर्का, कोहोल, स्थानमा सम्भावना भएको	०७२ वैशाख १२ वाट २० घर प्रभावित	ठाडा
४	५ घर	काफलपाटा र पोखेडाडा	१ जना	२५ घर	०	पुरानो गाउ,चाक्ला	०७२ वैशाख १२ वाट ४० घर प्रभावित	ठाडा अमराई
५	३ घर	०	१ घर आशिक	०	०	०	०७२ वैशाख १२ वाट ८ घर प्रभावित	जुकेना
६	१० घर	वंशारी, झिमरुक, शितखोला	०	२ घर आशिक	वदेल वाट खेती नस्ट	१ जनाको मृत्यु	०७२ वैशाख १२ वाट १५ घर प्रभावित	जुकेना, देउराली
७	२५ घर	दमारवेशी,	वस्ती नै सरेको	०	वदेल र वानर	वान्द्रे स्थानमा गाई भैसिको मृत्यु	०७२ वैशाख १२ वाट २५ घर प्रभावित	उपल्लो जलुके
८	३० घर	सतिवन, वढीदमार तिल्केनी	आवादी जग्गा नष्ट	३५ घर	वदेल र वानर ,भालु	०	०७२ वैशाख १२ वाट २८ घर प्रभावित	लापै, तल्लो जनलुके
९	५० घर	कसेरी, सिलिनखोल, नयावस्ती	आवादी जग्गा नष्ट	३५ घर	वदेल र भालु	वदेल र भालु वाट प्रत्येक वर्ष घाइते	०७२ वैशाख १२ वाट ६० घर प्रभावित	लौरी, पाकुरी, नयावस्ति
१०	४५ घर	वाटुले कुस्मा,	आवादी जग्गा नष्ट	२० घर	वदेल र भालु	वदेल र भालु वाट प्रत्येक वर्ष घाइते	०७२ वैशाख १२ वाट ३० घर प्रभावित	हरें
११	४० घर	लुंग्री, दूम्सी	२०७५ साल लुंग्री खोलावाट मानवीय क्षति र आवादी जग्गा नष्ट/२०७७ असोजमा पहिरोबाट ९ घर पूर्ण क्षति भएका २० घर	२० घर	वदेल र भालु	०	०७२ वैशाख १२ वाट ३० घर प्रभावित	खयरभट्टी

वडा नं.	आगलागी	वाढी पहिरोको सम्भावित स्थान	वाढी पहिरोको कारण वाट भएको क्षति	हावाहुरी	वन्यजन्तु आक्रमण	चटयाड	भूकम्प	कैफियत
			आंशिक क्षति भई उच्च जोखिममा परेका, २६ घर परिवार जोखिममा परेका					
१२	२५ घर	खल्याखर्क, कोठीया मैदान	२०७५ साल मानवीय क्षति र आवादी जग्गा नष्ट २०७७ साल असोजमा पहिरोबाट कोठीया मैदान क्षेत्रमा १८ घर पूर्ण क्षति भएका, ४ घर आंशिक क्षति भई उच्च जोखिममा परेका	६० घर	वदेल र भालु	धौलेटाकुरामा आगलागी भएको ।	०७२ वैशाख १२ वाट २० घर प्रभावित	रजिया
१३	२५ घर	वर्षाको कारण वाट	२०७५ साल मानवीय क्षति र घाइते	६० घर	वदेल र भालु	जौवारी स्थानमा आगलागी	०७२ वैशाख १२ वाट २० घर प्रभावित	छेडा
१४	१२ घर	गन्दि, ढाव, करेचुली	आवादी जग्गा नष्ट	६० घर	वदेल र भालु	हालसम्म क्षति नभएको	०७२ वैशाख १२ वाट २० घर प्रभावित	पावरा

वडा अनुसार विपद् सम्बन्धी विवरण (२०७८ जनगणना अनुसार)

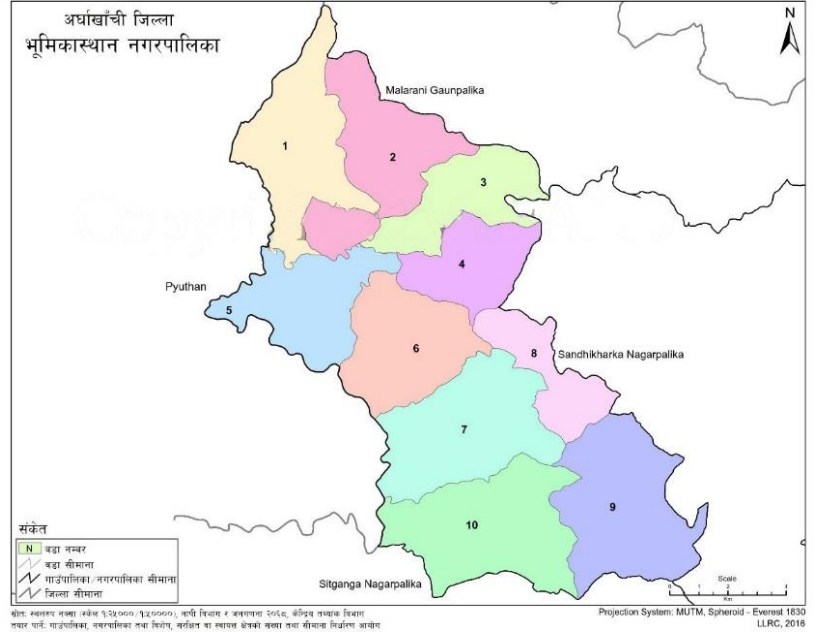
वडा नं.	खरले छाएको घरघुरी	को क्षेत्र	सामुदायिक भवन	हेलीप्याड	वि.व्य.स गठन भए/ नभएको	मानव वन्यजन्तु द्वन्दको अवस्था	विद्यालय भवन	वि.व्य.जनशक्ति को विवरण	मेडिकल पसल	सामुदायिक वन
१	१६४	छ	१	२ स्थान मन्त्रे, चौपारी	भएको	भालु र वदेल	७	भएको	२	८ वटा
२	७४	छ	नभएको	१-घोरवन्दा	नभएको	भालु, वदेलर दुम्सी	११	भएको	२ वटा	८ वटा
३	६०	छ	२	१ साहुटोला	नभएको	वदेल र वादर	७	भएको	२ वटा	३ वटा
४	२००	छ	३	१ पुराना गाउ	नभएको	वदेल र वादर	६	भएको	६	३
५	२१३	छ	२	५स्थान	नभएको	वदेल	६	भएको	१	०

वाड नं	खरले छाएको घरघुरी	वाड को खुल्ला क्षेत्र	सामुदायिक भवन	हेलीप्याड	वि.व्य.स गठन भए/ नभएको	मानव वन्यजन्तु द्वन्दको अवस्था	विद्यालय भवन	वि.व्य.जनशक्ति को विवरण	मेडिकल पसल	सामुदायिक वन
६	२९६	छ	१	२ स्थान	नभएको	भालु, वदेल र दुम्सी	७	भएको	१	१
७	२१५	छ	०	१ स्थान, प्यूठानी डाडा	भएको	भालु, वदेल र दुम्सी	९	भएको	१	५
८	१६१	छ	३	३ स्थान	नभएको	वाघ,भालु, वदे र दुम्स	५	भएको	०	२
९	४९०	छ	१	४ स्थान नयावस्ती, लामीदमार, पाकुरी र लौरी	नभएको	वाघ,भालु, वदेल र दुम्सी	१०	भएको	०	१७
१०	११५	छ	२	१ हरेको निजि आवादी जग्गा	नभएको	वाघ, भालु, वदेल र दुम्स	८	भएको	१	११
११	२६७	छ	१	४ स्थान, खयरभट्टी, मौवारी, फर्सल, दोवाटा	भएको	वाघ,भालु, वदे र दुम्स	९	भएको	१	१३
१२	७५	छैन	१	५ वटा रजिया, डोहोटे, खुम्चिकोट कोठिया मेदान	नभएको	भालु, वदेल र दुम्सी	८	भएको	०	९
१३	१४४	छ	१	३ स्थान जौ वारी, छेडा, वाहुनखर्क	नभएको	भालु, वदेल र दुम्सी	७	भएको	०	१२
१४	१४०	छ	०	२ स्थान, विक्रम र वौरी	भएको	भालु, वदेल र दुम्सी		भएको	१	९

३.१.४ भूमिकास्थान नगरपालिका

साविकका ढाकाबाड, धारापानी, असुरकोट, खिल्जी, नुवाकोट, ढिकुरा र धनचौर गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर भूमिकास्थान नगरपालिका बनाइएको हो । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १५९.१३ बर्ग किलोमिटर रहेको छ । यहाँको कूल जनसंख्या जम्मा २८१९२ रहेको छ । यस नगरपालिकाको केन्द्र साविकको नुवाकोट गाविसको कार्यालयमा रहेको छ । यस

नगरपालिकामा १० वटा वडा रहेका छन् ।

सीमाना:- यस नगरपालिकाको सिमाना पूर्वमा सन्धिखर्क नगरपालिका, पश्चिममा प्युठान जिल्ला, उत्तरमा मालारानी गाउँपालिका र दक्षिणमा शितगंगा नगरपालिकासम्म फैलिएको छ ।

हावापानी तथा जलवायु:- जैविक विविधताले भरिपूर्ण यो नगरपालिका समुन्द्र सतहबाट न्यूनतम १०१२ मिटर उचाईदेखि ३६२७ मिटरसम्म फैलिएकोले यसको हावापानीमा पनि विविधता छ । पहाडी भागमा अबस्थित भएको हुनाले हिउँदमा सामान्य जाडो र गर्मीमा सामान्य गर्मी हुनु यहाँको विशेषता हो ।

नदीनाला तथा ताल तलैया:- यस नगरपालिकाको मुख्य नदीका रूपमा झिमरूक खोला रहेको छ भने खाकाबेशी, छापे, लम्ची, छिर्लिङ खोलाहरू यहाँका साना खोलाहरू हुन् । यस नगरमा साना-साना पोखरी र ताल तलैया रहेका छन् । सेंगलेंड दह, मसिनाको लेक, दुर्बाङको फाँट र भुकफेंदी यस जिल्लाकै प्रसिद्ध तथा विशेष पहिचान भएका स्थानहरू हुन् ।

भूमिकास्थान नगरपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा अन्य पालिकाहरूमा जस्तै पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भूक्षय, हुरीबतास, शीतलहर, सुख्खा खडेरी, महामारी, हिमपात, सडक दुर्घटना, भूकम्प र वन्यजन्तुको आक्रमण जस्ता विपदको जोखिम रहेको छ । विपदको पहिचान र प्राथमिकिकरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

१. बाढी २. पहिरो/भूक्षय ३. आगलागी ४. भूकम्प ५. सडक दुर्घटना

वडा	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपद् को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)				
			बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
१	८८२	३९५२	२	३	४	२	२
२	६८३	२८१६	२	३	४	२	२
३	७०२	२९००	२	३	४	२	२
४	७५७	२९३७	२	३	४	२	२
५	४६७	२२६३	१	३	४	२	२
६	८८१	३२७९	१	३	४	२	२
७	९४२	३९९७	२	३	४	२	२
८	६१३	२४९३	२	३	४	२	२
९	९९२	४१९९	१	३	३	२	१
१०	८४१	३८०४	२	४	४	२	३
	७७६०	३२६४०					

माथिको जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई बढी जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ ।

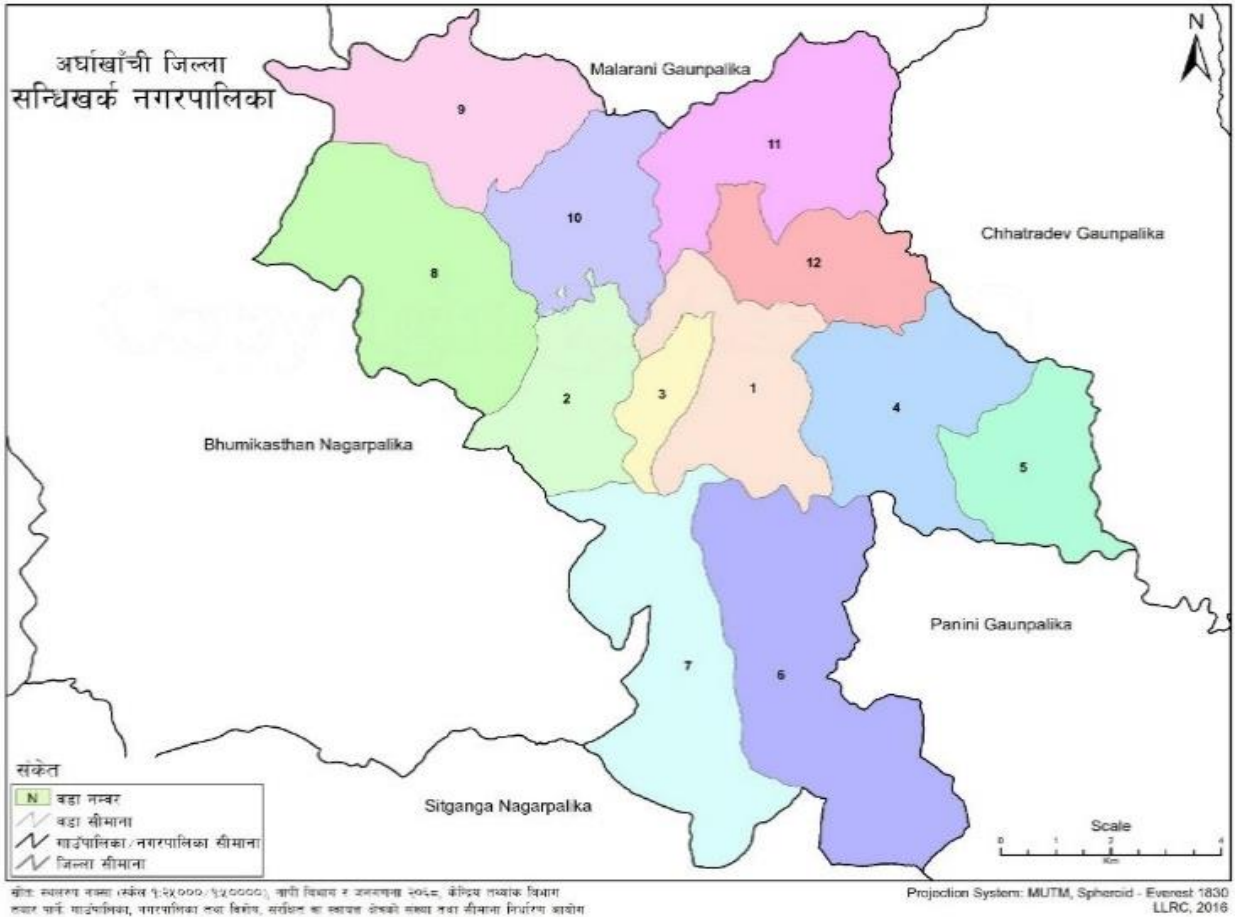
विपद्का दृष्टिकोणले उच्च जोखिम, बढी जोखिम र मध्यम जोखिममा पर्ने वडाहरू निम्न अनुसार छन्:

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलागी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
५ (उच्च जोखिम)	-	-	-	-	-
४ (बढी जोखिम)	-	१ वटा वडा	९ वटा वडा	-	-
३ (मध्यम जोखिम)	-	९ वटा वडा	१ वटा वडा	-	१ वटा वडा
२ (जोखिम)	७ वटा वडा	-	-	१० वटा वडा	८ वटा वडा
१ (न्यून जोखिम)	३ वटा वडा	-	-	-	१ वटा वडा

३.१.५ सन्धिखर्क नगरपालिका

सन्धिखर्क अर्घाखाँची जिल्लाको सदरमुकाम हो । २०७१ बैशाख २५ गते देशमा विभिन्न २ सय ८३ गाविसलाई गाभेर ७२ वटा नयाँ नगरपालिका घोषणा गर्दा अर्घाखाँचीमा साविक सन्धिखर्क, नरपानी, खाँचीकोट, किमडाँडा, अर्घा, डिभर्ना र वाङ्ला गाउँ विकास समितिहरू समावेश गरि सन्धिखर्कलाई नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । संघीयता अनुरूप पुनसंरचना हुदा २०७३ सालमा स्थानीय तह घोषणा गर्दा साविक पाली गाउँ विकास समितिको वार्ड नं. ०९ लाई समावेश गरी जम्मा

१२ वटा वार्ड कायम गरिएको यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १२९.४२ वर्ग कि.मि. छ । यस नगरपालिकाको जनसंख्या जनगणना २०७८ को जनसंख्या अनुसार ४२४९२ रहेको छ । वि.सं. २०३२ सालमा नरपानीबाट जिल्लाको सदरमुकाम सन्धिखर्कमा सारिएको हो । अर्घा र खाँचीका चौबिसे राजाले यसै स्थानमा सन्धि गरेको कारण यस नाम सन्धिखर्क रहन गएको भनाइ प्रचलित छ सन्धिखर्क, नरपानी, खाँचीकोट, किमडाँडा, अर्घा, डिभर्ना, वाङ्ला र पाली गा.वि.स.को वार्ड नं. ९ गाविसहरूलाई मिलाएर सन्धिखर्क नगरपालिका बनाइएको हो । चारैतर्फ पहाडी तथा बिचबाट लमतन्न परेर बहेकी बाँगीखोला एवम् खोला वारिपारि बसेको बाक्लो बस्ती तथा रमणीय फाँटहरूले यस नगरपालिकाको सौन्दर्यता निकै बढाएको छ । यस नगरपालिकालाई जिल्लाकै मुख्य व्यापारिक क्षेत्र मानिन्छ । यहाँ शिक्षा तथा स्वास्थ्यको राम्रो विकास भएको छ ।

सन्धिखर्क नगरपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भूक्षय, हुरीबतास, शीतलहर, सुख्खा खडेरी, महामारी, हिमपात, सडक दुर्घटना, भूकम्प र वन्यजन्तुको आक्रमण जस्ता विपद्को जोखिम रहेको छ । विपद्को पहिचान तथा प्राथमिकिकरण देहाय बमोजिम रहेको छ :

१. बाढी
२. पहिरो/भूक्षय
३. आगलागी
४. भूकम्प
५. सडक दुर्घटना

वडा	घरधूरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)				
			बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
१	२६५३	६९७६	४	२	४	३	३
२	१९५५	५२२७	४	२	४	३	३
३	४२७	१६२२	४	२	४	३	३
४	६५१	२७२५	३	२	३	२	१
५	६४०	२५६९	३	२	३	२	१
६	९४८	३६३६	१	४	३	२	३
७	८९३	३२२५	२	४	३	२	२
८	८३७	३२४६	२	२	४	२	२
९	६८५	२७४२	३	२	२	२	१
१०	७५४	२५७३	३	२	२	२	१
११	८६४	३५२०	३	२	३	२	१
१२	७६३	३०१८	३	२	३	२	१

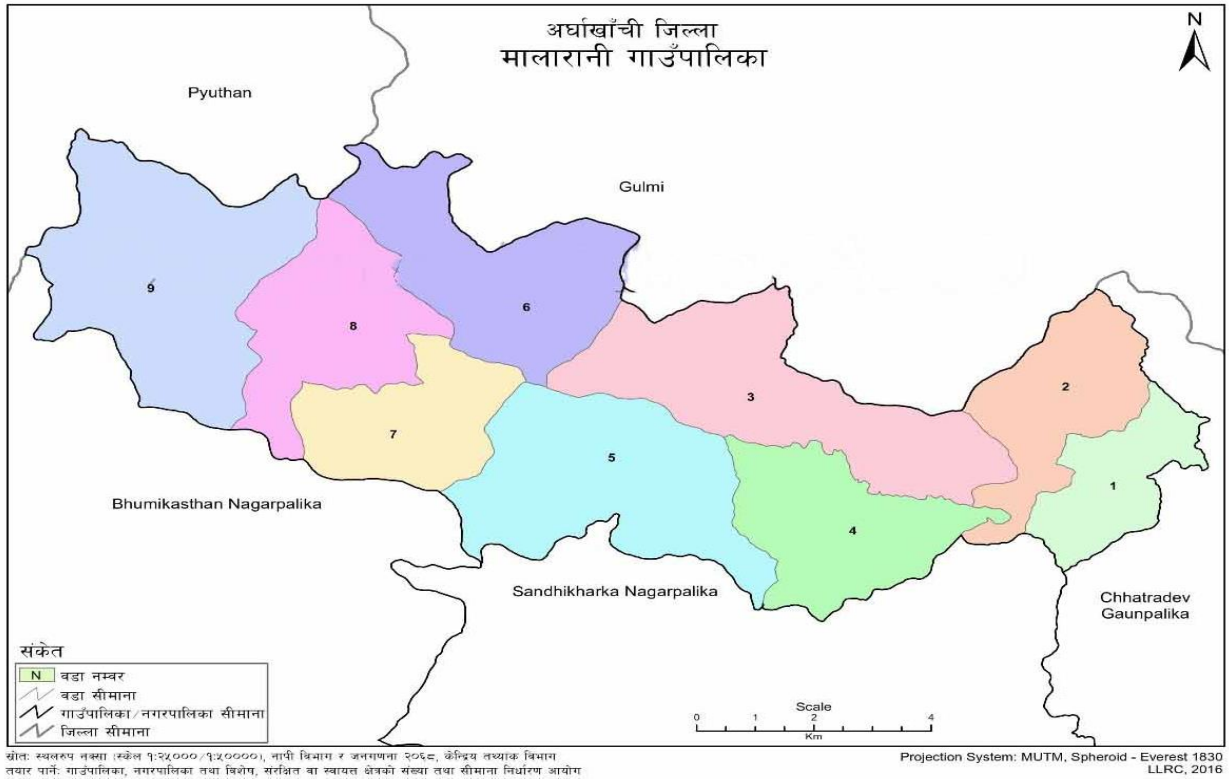
माथिको जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई बढी जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ ।

विपद्का दृष्टिकोणले उच्च जोखिम, बढी जोखिम र मध्यम जोखिममा पर्ने वडाहरू निम्न अनुसार छन्:

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलागी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
५ (उच्च जोखिम)	-	-	-	-	-
४ (बढी जोखिम)	३ वटा वडा	२ वटा वडा	४ वटा वडा	-	-
३ (मध्यम जोखिम)	६ वटा वडा	-	६ वटा वडा	३ वटा वडा	४ वटा वडा
२ (जोखिम)	२ वटा वडा	१० वटा वडा	२ वटा वडा	९ वटा वडा	२ वटा वडा
१ (न्यून जोखिम)	१ वटा वडा	-	-	-	६ वटा वडा

३.१.६ मालारानी गाउँपालिका

अर्घाखाँची जिल्लाका तीनवटा गाउँपालिका मध्ये मालारानी गाउँपालिका एक हो । नेपालमा ७५३ स्थानीय तह लागू हुँदा अर्घाखाँची जिल्लामा साविकका अर्घातोषको (१,६-९), मरेडको (१-६), खन, खनदह, बाँगी, हंशपुर र गोखुङ्गा गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर मालारानी गाउँपालिका बनाइएको हो। मालारानी गाउँपालिकाको जनसंख्या २०७८ अनुसार २४१५० रहेको छ । यसको क्षेत्रफल १०१.०६ बर्ग किलोमिटर रहेको छ। यस गाउँपालिकाको केन्द्र साविकको खनदह गाविसको कार्यालयमा राखिएको छ । यस गाउँपालिकालाई ९ वडामा विभाजन गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा छत्रदेव गाउँपालिका, पश्चिममा भूमिकास्थान नगरपालिका र प्युठान जिल्ला, उत्तरमा प्युठान र गुल्मी जिल्ला तथा दक्षिणमा सन्धिखर्क र भूमिकास्थान नगरपालिका पर्दछन्। मालारानी गाउँपालिका पर्यटकिय हिसाबले सम्भावना बोकेको स्थानीय तह मानिन्छ ।

मालारानी गाउँपालिकाको विपद जोखिम विश्लेषण

अर्घाखाँची जिल्लामा विशेषगरी पहिरो, बाढी, आगलागी तथा डढेलो, भूक्षय, हुरीबतास, शीतलहर, सुख्खा खडेरी, महामारी, हिमपात, सडक दुर्घटना, भूकम्प र वन्यजन्तुको आक्रमण जस्ता विपदको जोखिम रहेको छ । विपदको पहिचान र प्राथमिकिकरण देहाय बमोजिम रहेको छ:

१. बाढी   २. पहिरो/भूक्षय   ३. आगलागी   ४. भूकम्प   ५. सडक दुर्घटना

वडा	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपदको प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)				
			बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
१.	५१२	२०२३	१	४	३	२	१
२.	५८०	२४१४	२	२	३	२	१
३.	८७८	३४३४	१	३	२	२	१
४.	१०६७	४३५६	१	३	२	२	१
५.	१०९३	४४१०	२	३	३	२	३
६.	८३२	३५२७	१	३	३	२	३

वडा	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)				
			बाढी	पहिरो	आगलागी	भूकम्प	सडक दुर्घटना
७.	५४४	२२६९	१	३	३	२	३
८.	५९३	२३४१	१	३	३	२	३
९.	६८१	३२७०	१	३	२	२	२

माथिको जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई बढी जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ ।

विपद्का दृष्टिकोणले उच्च जोखिम, बढी जोखिम र मध्यम जोखिममा पर्ने वडाहरू निम्न अनुसार छन्:

जोखिमको स्तर	बाढी (Flooding)	भूक्षय पहिरो (Landslide)	आगलागी (Fire)	भूकम्प (Earth Quake)	सडक दुर्घटना (Road accident)
५ (उच्च जोखिम)	-	-	-	-	-
४ (बढी जोखिम)	-	१ वटा वडा	-	-	-
३ (मध्यम जोखिम)	-	७ वटा वडा	६ वटा वडा	-	४ वटा वडा
२ (जोखिम)	२ वटा वडा	१ वटा वडा	३ वटा वडा	९ वटा वडा	१ वटा वडा
१ (न्यून जोखिम)	८ वटा वडा	-	-	-	४ वटा वडा

३.२ अर्घाखाँची जिल्लामा विपद जोखिमको परिदृश्य

३.२.१ बाढी (Flood)

यस जिल्लाका थुप्रै भूभागहरू वर्षेनी बाढीबाट प्रभावित भईरहेका छन् । जिल्ला भित्र रहेका मुख्य खोला तथा यसको प्रभावलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	मुख्य खोला	प्रभावित वडाहरू	वडा संख्या	कैफियत सम्भावित क्षती
१	बांगी खोला	मालारानी-५ सन्धिखर्क-१,२,३,४,५,६, ७,९,१०,११,१२, पाणिनी-१,३,७ र ८, छत्रदेव-१,२,३	१९	प्रभावित घरधुरी २०००, विस्थापित ५०० परिवार, मानवीय क्षती १०/१५ जना, जनावर, पन्छी १५००,
२	घोचे खोला	सन्धिखर्क-२,८,१०	३	पटान क्षेत्रफल १०० विगहा, कटान क्षेत्रफल ५० विगहा, डुवान क्षेत्रफल १०० विगहा,
३	मथुरा खोला	सन्धिखर्क-५,११,१२; छत्रदेव-२, ४, ५, ६, ८	८	झाडापखाला ३००, जुकाको विपद् २०० जना
४	शीतखोला	शितगंगा-२,३,४,५,६,७	६	
५	खाकावेशी खोला	भूमिकास्थान-२,३,४,५	४	
६	खर्ज्याङ्गखोला	छत्रदेव-१,२,४,५,७ सन्धिखर्क-७	५	
७	रासीखोला	शितगंगा-६,७,८	३	
८	झिमरूक	भूमिकास्थान-५,६,७,१० शितगंगा-६,७	६	

क्र. सं.	मुख्य खोला	प्रभावित वडाहरू	वडा संख्या	कैफियत सम्भावित क्षती
९	रनसिंह	शितगंगा-९, १०, ११	३	
१०	गुडरूग	शितगंगा-१०, ११, १२	३	
११	दुर्गा खोला	पाणिनी-३, ४, ५, ८	४	
१२	सिस्नेखोला	पाणिनी-५, ६, ८	३	
१३	बाणगंगाखोला	शितगंगा-१३, १४	२	
१४	कुसुम खोला	शितगंगा-११	१	
१५	सिलिङ्ग खोला	शितगंगा-९	१	
१६	खनाल खोला	मालारानी-३, ४	२	
१७	मोङ्खोला	मालारानी-१, २	२	
१८	देवाटा खोला	मालारानी-८	१	
१९	गोहोले/वाक्लेखोला	पाणिनी-१, २, ३	३	
२०	भद्रीखोला	सन्धिखर्क-२	१	
२१	गंगा खोला	शितगंगा-१, २	२	
२२	साम्नेखोला	भूमिकास्थान-१, २	२	
२३	गच्छे खोला	भूमिकास्थान-९ र सन्धिखर्क-७	२	

३.२.२ भुकम्प (Earth Quake):

प्रभावित स्थानहरू	संभावित क्षति विवरण
जिल्लाका सबै स्थान	<ul style="list-style-type: none"> मानवीय क्षती भौतिक क्षती घर २०० वाटो ३ कि.मि. सार्वजनिक स्थल ७ वटा विस्थापित हुनसक्ने संख्या १०००

३.२.३ आगलागी (Fire):

प्रभावित स्थानहरू	संभावित क्षति विवरण
६१ वटा वडाहरूलाई आधार मान्दा ५० वटा वडाहरू जोखिममा रहेको	<p>अनुमानित ५० घरलाई आधार मानि प्रतिशतमा राखिएको</p> <ul style="list-style-type: none"> जिन्सी, भाडाकपडा, लत्ताकपडा ६० प्रतिशत नगद १० प्रतिशत अन्न ७० प्रतिशत कागजपत्र ६५ प्रतिशत भौतिक सम्पत्ती घर ९० प्रतिशत

प्रभावित स्थानहरू	संभावित क्षति विवरण
	<ul style="list-style-type: none"> मानवीय क्षति ५ प्रतिशत चौपाया १० प्रतिशत

३.२.४ कोभिड-१९ महामारी

चीनको हुवान प्रान्तबाट डिसेम्बर २०१९ देखि शुरू भएको कोभिड-१९ महामारी विश्वभर फैलिएको थियो। यसबाट विश्वमा ६९३०१०७८२ जना मानिसहरू संक्रमित भएका र ६९०५६५६ जना संक्रमितहरूको मृत्यु भै सकेको अवस्था भने ६६४९७८१५३ जना संक्रमित संक्रमण मुक्त भएका छन्। मिति २०८०।०४।२४ गतेसम्म नेपालमा १००३३९६ जनामा कोभिड-१९ को संक्रमण देखिएकोमा १२०३१ जना संक्रमितको मृत्यु भएको छ भने ९९१३२२ संक्रमित निको भएका छन्। कोरोनाको अवस्थालाई हेर्दा २०८० श्रावण २४ सम्ममा यस जिल्लामा ९४ जना संक्रमितको मृत्यु भएको जसमध्ये १ जना संक्रमितले आत्महत्या गरेका छन् भने ४८७० जना निको भएका छन् । यसर्थ बाढी, पहिरो लगायतको पूर्वतयारी र प्रतिकार्य तथा कोभिड-१९ सँगको सामना एकैपटक गर्नुपरेको थियो । उद्धार, प्रतिकार्य र पुनःस्थापनाका अरु काम कोभिड-१९ को सम्भावित संक्रमणबाट जोगिएर गर्नुपर्ने चुनौती अझै पनि रहेको छ । योजना कार्यान्वयनका क्रममा कोभिड-१९ को सम्भावित जोखिमबाट जोगिन भौतिक दूरी (Physical Distancing), व्यक्तिगत सुरक्षा समायो (PPE) को प्रयोग, निर्मलीकरण (Disinfection) जस्ता उपायहरूलाई गम्भिरतापूर्वक कार्यान्वयन गरिनेछ ।

विपदको कारणले प्रत्येक वर्ष हुने व्यापक धन जनको क्षति र प्रभावितहरूको लागि एउटा सहभागितामूलक विपद तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न सके मात्र प्रभावितहरूले छिटो राहत पाउन सक्ने हुँदा जिल्लास्तरमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । त्यसैले अर्घाखाँची जिल्लामा देखिएका सम्भावित विपद्हरूलाई व्यवस्थापन तथा न्यूनिकरण गर्नका लागि योजनाबद्ध रूपले अगाडी बढनुपर्ने आवश्यकता भएको र विगतको योजनालाई समयानुकूल परिमार्जन गर्नुपर्ने भएको हुँदा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, अर्घाखाँचीले विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना (DPRP) २०८० लाई अद्यावधिक गरेको छ ।

परिच्छेद ४:

क्षेत्रगत अवधारणा तथा क्षेत्रगत विभाजन

(Cluster Approach and Cluster Lead Organization)

४.१ क्षेत्रगत अवधारणा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि जिल्लास्तरमा विषयगत क्षेत्र (Cluster) हरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गर्नु उपयुक्त हुने देखिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न जिल्ला स्तरका लागि वर्तमान समयमा चुनौती देखिए पनि कार्यविभाजनको स्वरूपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले क्षेत्रगत अवधारणालाई स्वीकार गरिएको हो ।

४.२ क्षेत्र (Cluster) को परिचय

विपद्को समयमा प्रभावित तथा पीडित समुदायलाई उपलब्ध गराउने मानवीय सहयोगका विभिन्न क्षेत्रहरू रहेका हुन्छन् । विपद्का घटनामा परी धनसम्पत्ति गुमाएका व्यक्तिलाई जीवनयापनका लागि आधारभूत आवश्यकताको पूर्ति गर्न र खाद्यान्न आवास, खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन, सुरक्षाजस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ-आफ्नो क्षेत्रको जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगको कार्य व्यवस्थित हुन जान्छन् । अन्तर्राष्ट्रियस्तरबाट मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्न अनुसार रहेका छन्:

- क्षेत्रगत अवधारणाले समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमीकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

४.३ उद्देश्य

क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख उद्देश्य निम्न अनुसार रहेका छन्:

- क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु,
- समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.४ क्षेत्रगत अवधारणाको आवश्यकता र महत्व

- कार्य विभाजन हुने भएकोले प्रत्येक क्षेत्रबाट उपलब्ध हुने आधारभूत आवश्यकताको वितरण प्रभावकारी भई सबै वर्गका प्रभावित समुदायको पहुँच कायम रहन्छ ।
- प्रत्येक क्षेत्रमा सो क्षेत्रको विशेषज्ञता प्राप्त निकायले नेतृत्व गर्ने हुँदा विपद्-प्रतिकार्यका क्रममा विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध हुन्छ ।
- आपत्कालीन समयमा गर्नु पर्ने मानवीय सहयोग सम्बन्धी कार्यको लागि आवश्यक पूर्वतयारी गर्ने व्यवस्था भएकोले वस्तुको आपूर्ति, समन्वय, सूचना प्रवाह र सहयोग वितरण प्रभावकारी हुन्छ ।
- आपत्कालीन समयमा चाहिने सामग्रीको पूर्व बन्दोवस्त तथा भण्डारणको उचित व्यवस्था हुन्छ
- मानवीय सहयोगका सम्पूर्ण प्रक्रिया सहभागितात्मक विधिबाट गरिने भएकाले आन्तरिक विवाद र अन्य सबै प्रकारका कठिनाई हटेर सबै कार्य चुस्त हुन्छन् ।
- उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग भई सबैमा जवाफदेहीताको विकास र उत्तरदायित्वबोध हुन्छ ।

४.५ जिल्ला स्तरमा क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Leads)

विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाएर विपद् प्रभावितहरूको सुरक्षाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य गरी जिल्लास्तरमा निम्न अनुसार क्षेत्र निर्धारण गरी काम गर्नेछ

विषयगत क्षेत्र अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
१.	सूचना तथा समन्वय (Information and Coordination)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> • अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू • जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची • ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक • सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म • राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय अर्घाखाँची • नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा अर्घाखाँची • पत्रकार महासंघ/ सञ्चार संग सम्बन्धीत संस्थाहरू • गैर सरकारी संस्थाहरू • DEOC
२.	खाद्य तथा कृषि (Food and Agriculture)	कृषि ज्ञान केन्द्र भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह • उद्योग वाणिज्य संघ • सम्बन्धित संघ संस्थाहरू

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
३.	आपतकालिन आश्रय स्थल (Emergency Shelter)	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा अर्घाखाँची	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म संघीय आयोजना कार्यान्वयन ईकाइ, रूपन्देही सहरी विकास तथा भवन कार्यालय, रूपन्देही विभिन्न संघ/ संस्थाहरू
४.	खानेपानी तथा सरसफाई (Water and Sanitation)	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची अस्पताल, सन्धिखर्क विभिन्न संघ/संस्थाहरू
५.	आपतकालिन स्वास्थ्य तथा पोषण (Emergency Health and Nutrition)	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू अर्घाखाँची अस्पताल, सन्धिखर्क निजी अस्पताल/ क्लिनिकहरू स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धीत संघ/संस्थाहरू संयुक्त राष्ट्रसंघिय जनसंख्या कोष (UNFPA)
६.	आपतकालिन शिक्षा (Emergency Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू प्याबसन/ एन प्याबसन शिक्षक ट्रेड युनियनहरू अन्य संघ/ संस्थाहरू
७.	आपतकालिन संरक्षण (Emergency Protection)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जलस्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन कार्यालय महिला मानव अधिकार रक्षक जिल्ला सञ्जाल/विभिन्न संघ संस्थाहरू संयुक्त राष्ट्रसंघिय जनसंख्या कोष (UNFPA)
८.	तत्कालिन पुर्नलाभ (Early Recovery)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला समन्वय समिति

क्र.सं.	बिषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
			<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू अर्घाखाँची अस्पताल, सन्धिखर्क स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची अर्घाखाँची उद्योग वाणिज्य संघ
९.	खोज उद्धार तथा आपतकालिन सामग्री (Search and Rescue and Emergency Logistics)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा अर्घाखाँची अर्घाखाँची उद्योग वाणिज्य संघ चेम्बर अफ कमर्स, अर्घाखाँची पत्रकार महासंघ/नागरिक समाज संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना कृषि ज्ञान केन्द्र अर्घाखाँची अस्पताल, सन्धिखर्क जलस्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय, अर्घाखाँची भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र नेपाल टेलिकम/ नेपाल विद्युत प्राधिकरण, अर्घाखाँची

परिच्छेद ५:
जिल्ला स्तरीय क्षमता विश्लेषण
(District Level Capacity Analysis)

५.१ श्रोतसाधनको आँकलन (Stakeholders Resource /Emergency Stocks Mapping)

क्र. सं.	संस्थाको नाम र ठेगाना	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	इकाई	परिमाण	भण्डारण गरिएको स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नगद	रु.	क्षतिको आधारमा	बैंक	सोही दिन
२	कृषि ज्ञान केन्द्र	बिउबिजन/बिपादी	केजी	आवश्यकता अनुसार	-	स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
४	डिभिजन वन कार्यालय	Fire equipments	सेट	आवश्यकता अनुसार	डिभिजन वन कार्यालय	तत्कालै
५	डिभिजन वन कार्यालय	काठ	क्युविक	आवश्यकता अनुसार	सामुदायिक वन	तत्कालै
६	स्वास्थ्य कार्यालय	दक्ष जनशक्ति, औषधी	जना र सेट	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य कार्यालय	आवश्यकता अनुसार तत्काल
७	नेपाली सेना	दक्ष जनशक्ति	जना	आवश्यकता अनुसार	क्याम्प	तत्काल
८	नेपाल प्रहरी	दक्ष जनशक्ति	जना	आवश्यकता अनुसार	क्याम्प	तत्काल
९	सशस्त्र प्रहरी बल	दक्ष जनशक्ति	जना	आवश्यकता अनुसार	क्याम्प	तत्काल
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्री	सेट	आवश्यकता अनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अर्घाखाँची शाखा	तत्काल
११	स्थानीय तह	नगद, खाद्यान्न र अन्य जिन्सी सामग्री		आवश्यकता अनुसार	सम्बन्धित स्थानीय तह	तत्काल

५.२ प्रतिकार्यमा साझेदारहरूको पूर्व तयारी अवस्थाको विश्लेषण (Level of Preparedness)

क्र. सं.	संस्थाको नाम र ठेगाना	सम्पर्क व्यक्तिको सम्पर्क नं.	Contingency Plan update भए/नभएको	Emergency Unit, छ वा छैन	Emergency Response गरेको भए, कहाँ ?	उपलब्ध आकस्मिक कोष	प्रबन्ध व्यवस्था (सवारी साधन, औजार, गोदाम, आदि)	Emergency मा काम गर्ने जनशक्तिको विवरण
१	श्री ईश्वरीबक्स गुल्म नेपाली सेना, सन्धिखर्क	०७७-४२००७१	भएको	छ	छ,	छैन	छ	१०० जना
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय सन्धिखर्क	०७७-४२०१९९, ०७७-४२०२३०	भएको	छ	छ	छैन	छ	१०० जना
३	सशस्त्र प्रहरी वल नं. ३६ गुल्म	९८५१२७२०५७	भएको	छ	छ	छैन	छ	९५ जना
४	स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	०७७-४२०२१३	भएको	छ	छ	छैन	छ	१५ जना
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	०७७-४२०२७५	भएको	छ	छ	छ	छ	२५ जना

५.३ प्रतिकार्यमा साझेदारहरूको अनुभव र कार्यक्षेत्र (Previous Experience/Intervention)

क्र. सं.	संस्थाको नाम र ठेगाना	अवधि र भौगोलिक कार्य क्षेत्र (Duration and Geographic Coverage)						
		आवश्यकता पहिचान (Need Assessment)	समुदायमा परामर्श र तालिम (Consultation/ Training)	निर्माण/पुनर्निर्माण (Construction/ Rehabilitation)	मर्मत सुधार (Maintenance)	अनुगमन (Monitoring)	आपतकालिन सामग्रीको वितरण	अन्य (Others)
१	श्री ईश्वरीबक्स गुल्म, अर्घाखाँची	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
३	स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	✓	✓	✗	✗	✓	✓	
४	सशस्त्र प्रहरी वल नं. ३६ गुल्म	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	✓	✓	✗	✗	✓	✓	
६	राजनैतिक दल	✓						

५.४ विपद् सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) को विवरण

क्र. सं.	नाम थर	कार्यालयको नाम	पद	सम्पर्क नं.	इमेल ठेगाना
१.	नुमलाल पन्थी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.अ.	९८५७०८६२०८	numpanthi@gmail.com
२.	उत्तम अर्याल	ईश्वरीबक्स गुल्म	सम्पर्क अधिकृत	९८४७२१५६५८	aryal.ua७२५४@gmail.com
३.	कृष्ण प्रसाद घिमिरे	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी निरीक्षक	९८५७०८६०९९	dpoargha@gmail.com
४.	दयाराम पौडेल	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	स.प्र. निरीक्षक	९८५९२६०३८०	daya११pauldel@gmail.com
५.	इश्वरी आचार्य	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	प्रमुख अनुसन्धान अधिकृत	९८५७०६६९८८	arghakhanchi_do@nidept.gov.np
६.	गणेशराज पौडेल	स्वास्थ्य कार्यालय	ज.स्वा. निरीक्षक	९८५७०३०७०३	poudelgr@gmail.com
७.	प्रदिप मिश्र	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	९८५७०२८६५४	acci.chamber@gmail.com
८.	पशुपति चुदाली	मालारानी गाउँपालिका	अधिकृत छैठौं	९८६०२१०९४४	pchudali१७@gmail.com
९.	मणिराम पराजुली	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	इकाई प्रमुख	९८५७०६३९५५	deoargha@gmail.com
१०.	मुक्तिराम खनाल	सन्धिखर्क नगरपालिका	अधिकृत छैठौं	९८५७०२८९८८	sandhikharkamunicipality@gmail.com
११.	नुमलाल खनाल	शितगंगा नगरपालिका	अधिकृत छैठौं		
१२.	हिमा न्यौपाने	भूमिकास्थान नगरपालिका	आन्तरिक लेखा परीक्षक	९८५७०६९७९२	neopanehima७७@gmail.com
१३.	शेषकान्त घिमिरे	पाणिनी गाउँपालिका	ज.स्वा.नि.	९८५७०८६५३९	sheshkantghimire@gmail.com
१४.	मोतिराम पौडेल	डिभिजन वन कार्यालय	स. व. अधिकृत	९८५७०६८४९३	
१५.	कुशल भुसाल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	प्रकोप संयोजक	९८५७०२८२५९	kushal७२०@gmail.com
१६.	बुद्धिराज घिमिरे	कृषि ज्ञान केन्द्र	प्रमुख	९८५७०६३९२६	mahendraojha२०१८@gmail.com
१७.	सरोज पोखरेल	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	स.भू-संरक्षण अधिकृत	९८५७०७६९२०	swmoarghakhanchi@gmail.com
१८.	निम बहादुर राना	अर्घाखाँची अस्पताल सन्धिखर्क	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	९८४७१०९१४२	arghakhanchihospital@gmail.com
१९.		चेम्बर अप कमर्स			
२०.	तारा सुनार	नेपाल उद्योग महासंघ			

५.५ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली

क्र.सं.	नामथर	पद	मोबाईल नं.	कैफियत
सन्धिखर्क नगरपालिका				
१.	श्री कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	नगर प्रमुख	९८५९०९७६९२	

क्र.सं.	नामथर	पद	मोबाईल नं.	कैफियत
२.	श्री मिश्रा आचार्य	नगर उपप्रमुख	९८४७१८३२८८	
३.	श्री खुमलाल भुसाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७०७६१११	
४.	श्री नुमलाल पन्थी	सदस्य	९८५७०८६२०८	
५.	श्री बासुदेव पंगेनी	सदस्य	९८४१८६३३५८	
६.	श्री कृष्ण प्रसाद घिमिरे	सदस्य	९८५७०८६०९९	
७.	श्री संगम श्रेष्ठ	सदस्य	९८५१२६७२२१	
८.	श्री मोहन सिंह ठकुरी	सदस्य	९८५७०६६८०२	
९.	श्री नारायण खड्का	सदस्य	९८४७०५८३१९	
१०.	श्री पदम बहादुर भुसाल	सदस्य	९८५७०६११४५	
११.	श्री जम्शेर मियाँ	सदस्य	९८५७०७६६२८	
१२.	श्री माधव श्रेष्ठ	सदस्य	९८५७०६१०८८	
१३.	श्री हुम प्रसाद वज्राडे	सदस्य	९८५७०२९१३४	
१४.	श्री चुरा बहादुर के.सी	सदस्य	९८५७०६९२४७	
१५.	श्री बाबुराम भुसाल	सदस्य	९८५७०६३०३७	
१६.	श्री लक्ष्मण पराजुली	सदस्य	९८५७०६६९२२	
१७.	श्री कृष्ण हरी भुसाल	सदस्य	९८५७०६३३९७	
१८.	श्री नारायण प्रसाद भुसाल	सदस्य	९८५७०६६५८७	
१९.	श्री दिलदार हुसेन	सदस्य	९८४७१०९४५८	
२०.	श्री अशोक खनाल	सदस्य	९८५७०२३७९१	
२१.	श्री हरि दमासे	सदस्य	९८४७१०७७२०	
२२.	श्री सन्तोष वस्नेत	सदस्य	९८५७०२८१११	
२३.	श्री ज्ञान बहादुर वि.क	सदस्य	९८४७५७७२१७	
२४.	श्री ठाकुर प्रसाद अधिकारी	सदस्य	९८४७३८१८३७	
२५.	श्री मञ्जु आचार्य	सदस्य	९८५७०६९११३	
२६.	श्री प्रमोद के.सी	सदस्य	९८६०६१९७०१	
२७.	श्री मुक्तिराम खनाल	सदस्य-सचिव	९८५७०२८९८८	
शितगंगा नगरपालिका				
१	छविलाल पौडेल	संयोजक	९८५७०२९४७६	
२	गीता भाट	सदस्य	९८४९२२६४६४	
३	झविन्द्र खनाल	सदस्य	९८५७०६९५१५	
४	नुमलाल खनाल	सदस्य सचिव		
भूमिकास्थान नगरपालिका				

क्र.सं.	नामथर	पद	मोबाईल नं.	कैफियत
१	श्री झविलाल थापा	संयोजक	९८५७०६१४०६	
२	श्री बाल कृष्ण बन्जाडे	सदस्य	९८५७०८९९०३	
३	नारायण प्रसाद पोखेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७०६९९८९	
४	हिमा न्यौपाने	सदस्य सचिव	९८५७०६९७९२	
पाणिनी गाउँपालिका				
१	टेकराज न्यौपाने	संयोजक	९८५७०३२०७७	
२	नर्मदा गौतम (पौडेल)	सदस्य	९८४७३५४४९४	
३	हुमलाल भुसाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७०६६४९८	
४	राजन महत्रा	सदस्य सचिव	९८५७०८६५२०	
छत्रदेव गाउँपालिका				
१	श्री चन्द्रमान श्रेष्ठ	अध्यक्ष		
२	श्री मनी पन्थी	सदस्य		
३	श्री भेषराज पन्थ	सदस्य		
४	श्री विष्णु खनाल	सदस्य		
५	श्री भिष्म कुँवर	सदस्य		
६	श्री मान बहादुर ज्ञवाली	सदस्य		
७	श्री चुलाई चौधरी	सदस्य		
८	ई श्री साजन पाण्डे	सदस्य		
९	श्री कृष्ण बहादुर खत्री	सदस्य		
१०	श्री प्रेम नारायण पाण्डे	सदस्य		
११	श्री बुद्धि राम न्यौपाने	सदस्य सचिव		
मालारानी गाउँपालिका				
१	श्री दल बहादुर भट्टराई	संयोजक	९८५७०६१०७०	
२	श्री दिपा पोखेल	सदस्य	९८६७१५१८०९	
३	श्री सुरेश भुसाल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७०६६७८९	
४	श्री पशुपति चुदाली (वि.व्य.शाखा प्रमुख)	सदस्य-सचिव	९८६०२१०९४४	

५.६ स्थानीय तहहरूको विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनको अवस्था

क्र.सं.	क्रियाकलाप	सन्धिखर्क	शितगंगा	भूमिकास्थान	छत्रदेव	मालारानी	पाणिनी
१.	विपद् व्यवस्थापन ऐन पारित भएको	✓	✓	✓	✓	✓	✓
२.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन	✓	✓	✓	✓	✓	✓
३.	स्थानीय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र स्थापना भएको	✗	✗	✗	✗	✗	✗
४.	आपतकालिन कोष स्थापना भएको	✓	✓	✓	✓	✓	✓

क्र.सं.	क्रियाकलाप	सन्धिखर्क	शितगंगा	भूमिकास्थान	छत्रदेव	मालारानी	पाणिनी
५.	आपतकालिन कोष परिचालन कार्यविधि	✓	✓	✓	✓	✓	✓
६.	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	✗	✗	✗	✗	✗	✓
७.	विपद् फोकल पर्सन तोकिएको	✓	✓	✓	✓	✓	✓
८.	विपद् व्यवस्थापन शाखा/उपशाखा	✓	✓	✓	✓	✓	✓
९.	आपतकालिन राहत सामग्री भण्डारण	✓	✓	✓	✓	✓	✓

५.७ विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी जिल्लामा पहिचान गरिएका खुल्ला स्थानहरूको विवरण

क्र.सं.	वडा नं.	खुल्ला ठाउँ रहेको स्थान	अस्थायी आवाशका लागि राख्न सकिने अनुमानित संख्या	उपलब्ध श्रोतहरू (खानेपानी, बाटो, बिजुली, शौचालय आदि)
सन्धिखर्क नगरपालिका				
१.	१	टुडिखेल	५००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
२.	१	बार्दि खेल मैदान	२००	पानी, बाटो, बिजुली नभएको
३.	१	लदाम बगैँचा	५००	खानेपानी मात्र भएको
४.	१	सन्धिखर्क इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	५००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
५.	२	जनज्योती मा.वि.	८००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
६.	२	भगवती मा.वि.	६००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
७.	३	जिमुरे खोला	२००	पानी, बाटो, बिजुली नभएको
८.	५	वलेवाङ्ग भौर	१०००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
९.	५	मथुरा	१०००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
१०.	५	खरिपाटा	१००	पानी, बाटो, बिजुली नभएको
११.	६	नरपानी पिकनिक स्पौट	११००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
१२.	९	रहिस चौर	८००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
१३.	९	मसुरे पाटा	१२००	पानी भएको
१४.	१०	एयरपोर्ट	४००	पानी, बाटो, बिजुली नभएको
१५.	१०	विहार पिकनिक स्पौट	४००	पानी भएको
१६.	११	कविरा मैदान	२५०	पानी भएको
१७.	११	विजय मा.वि.	६००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
१८.	११	न्यू ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	४००	पानी, बाटो, बिजुली भएको
शितगंगा नगरपालिका				
१	१	मन्द्रे, घर्तिश्वरा, पेहेरे, शब्दु, सुवर्णखाल, डाडाटोल	२५	पानी, बाटो, बिजुली
२	२	मुलावारी, घोरवन्दा, निपाने, झिराथुम	२५	पानी, बाटो, बिजुली

क्र. स.	वडा नं.	खुल्ला ठाउँ रहेको स्थान	अस्थायी आवाशका लागि राख्न सकिने अनुमानित संख्या	उपलब्ध श्रोतहरू (खानेपानी, बाटो, बिजुली, शौचालय आदि)
३	३	दह, पदमे, कैलासे, गोजिथुम, खिब्दी	५०	पानी, बाटो, बिजुली
४	४	भेडामारा, गंगाखोला	५०	पानी, बाटो, बिजुली, अमराईमा शौचालय पनि रहेको
५	५	भाविनी, कालीमाटी, गल्धा, कल्लेरी	५०	पानी, बाटो, बिजुली
६	६	तल्लो जुकेना, साना ढुङ्गे, ठूला ढुङ्गे	१००	पानी, बाटो, बिजुली
७	७	उपल्लो जलुके, दमारदेशी, वडीदमार	१००	पानी, बाटो, बिजुली
८	८	लाहापे, खर्क	१००	पानी, बाटो, बिजुली
९	९	भक्कुचोक, नयावस्ती, पाकुरी, लौरी सिस्ने	५००	पानी, बाटो, बिजुली
१०	१०	हरे, बरे, कचुरेनी, सामकोट, वाटुलेका क्षेत्रहरू	१००	पानी, बाटो, बिजुली
११	११	खयरभट्टी, फोर्सल, मौवावारी, ढुगेसराका क्षेत्रहरू	१००	पानी, बाटो, बिजुली
१२	१२	रजिया, कोठिया मैदान	१००	पानी, बाटो, बिजुली
१३	१३	वौरी, छेडा, किर्तिपुर लगायतका स्थान	१००	पानी, बाटो, बिजुली
१४	१४	विक्रम, पावरा, करेचुलीका क्षेत्रहरू	१००	पानी, बाटो, बिजुली
छत्रदेव गाउँपालिका				
१	२	गंगाटार	२०००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
२	२	बररूख	२०००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
३	३	साजबोट जगतमाता आ.वि.	२०००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
४	४	कोल्दी	१५००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
५	५	रातापोखरा खेल मैदान	३०००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
६	६	ठूलापोखरा	५००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
७	७	तारूभतेरा	८००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
८	८	कुटिकाचौर	७००	खानेपानी, बाटो, शौचालय
पाणिनी गाउँपालिका				
१	१	ने.रा.मा.वि. पणेना	२००	खानेपानी, बिजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने

क्र. स.	वडा नं.	खुल्ला ठाउँ रहेको स्थान	अस्थायी आवाशका लागि राख्न सकिने अनुमानित संख्या	उपलब्ध श्रोतहरू (खानेपानी, बाटो, बिजुली, शौचालय आदि)
२	२	हरिहर मा.वि. पोखराथोक	२५०	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
३	३	दुर्गाफाँट वरका रूख	५००	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
४	४	पटौटी कटिनेटा सार्वजनिक चौर	४००	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
५	५	मैदान आलमदेवी मन्दिर फिल्ड	२५०	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
६	६	धातिवाङ्ग थामचौर क्रिकेट मैदान	५००	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
७	७	अडगुरी दुविचौर खेल मैदान	२५०	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
८	८	पालीदह पोखरी खेल मैदान	१००	खानेपानी, विजुली र शौचालयको अस्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने
भूमिकास्थान नगरपालिका				
१	१	फुलबारी	५००	बाटो, बिजुली
२	२	प्यारी पोखरी	६००	बाटो, बिजुली
३	२	पिपलनेटा	३००	बाटो, बिजुली
४	३	सिख	३००	बाटो, बिजुली
५	४	मदेन डाँडा, धारापानी	२००	बाटो , बिजुली
६	४	मदेन डाँडा	६००	बाटो, बिजुली
७	५	असारे खेलमैदान	३००	बाटो, बिजुली
८	६	दुर्वाड, खिल्जी	१००	बाटो , बिजुली
९	६	दुर्वाड	१०००	बाटो, बिजुली
१०	७	चिदिचौर	३०००	बाटो, बिजुली
११	८	पोखेडाँडा	२०००	बाटो, बिजुली
१२	८	रातापेखरा	१०००	बाटो, बिजुली
१३	९	गौरागोठ	३००	बाटो, बिजुली
१४	१०	आरीचौर	२०००	बाटो, बिजुली, खानेपानी, शौचालय
मालारानी गाउँपालिका				

क्र. स.	वडा नं.	खुल्ला ठाउँ रहेको स्थान	अस्थायी आवाशका लागि राख्न सकिने अनुमानित संख्या	उपलब्ध श्रोतहरू (खानेपानी, बाटो, बिजुली, शौचालय आदि)
१	१	भन्डारथुम मैदान	१००	
२	३	गोहेली खेल मैदान	१५०	
३	४	रातुका चौर	२५०	
४	४	देउराली डाँडा	२००	
५	६	त्रिकेट खेल मैदान रतनमारे	२५०	
६	६	म्यालपानी डाँडा	३००	

परिच्छेद ६:

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

(District Disaster Preparedness and Response Plan)

मध्य पहाडी ६८ प्रतिशत र चुरे पहाड ३२% गरी दुई भौगोलिक क्षेत्रमा विभाजित र ५% नदीहरूले ओगटेको यस जिल्लामा साना ठुला गरी २० वटा नदी नालाहरू छन् । तसर्थ पहाडी बस्तीको कारण जिल्लामा बाढी, पहिरो र भूक्षयले धेरै नै सताईरहेको छ । त्यसैगरी हुरीबतास र आगलागी यस जिल्लाका निरन्तर दोहोरिरहने घटना हुन् । आगलागी तथा हुरीबतासका घटनाबाट उत्पन्न विपद् पीडितको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस सोसाईटीले प्रत्येक वर्ष प्रदान गर्ने राहत वितरणको विवरणबाट पनि स्पष्ट हुन्छ । विभिन्न स्थानमा यसअघि धेरै मानवीय क्षति हुने गरी महामारीको घटना नभए पनि समय समयमा देखिएको विभिन्न रोगहरूको अवस्थाको विश्लेषण गर्दा महामारी फैलिने सम्भावना रहेको छ । जिल्लाको समग्र परिस्थिति र जोखिमको वर्तमान अवस्थालाई हेर्दा पहिरो, बाढी, भूक्षय, हुरीबतास तथा आगलागी र महामारीको समयमा गरिने प्रतिकार्यको लागि विपद् पूर्वतयारी योजना तर्जुमा गरिएको छ । त्यसमा पनि बाढी पहिरो र भूक्षय एक आपसमा अन्तर निहित विपद् भएको कारण यी तीन वटै खतराहरूलाई एउटै पृष्ठभूमिमा राखी हेर्नु पर्ने हुन्छ । तसर्थ हाल जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट विपद् व्यवस्थापनको लागि समग्र जिल्लामा गर्नु पर्ने योजना र जिल्लाका प्रमुख विपद्हरू बाढी/पहिरो/भूक्षय/आगलागी र कोरोना महामारीको सन्दर्भमा मात्रै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

६.१ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको विपद् पूर्वतयारीको विशेष कार्य योजना

क्र. सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	स्थान	उच्च प्रभावित	मध्यम, न्यून प्रभावित
१.	विपद् व्यवस्थापनमा सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थाको उत्तरदायित्व स्पष्टता साथ परिभाषित गर्ने	जि.वि.व्य.स.	सरकारी निकाय तथा गैससंहरू	जिल्ला पुरै	६ महिना	१ वर्ष
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूको उत्तरदायित्वको किटान गर्ने	जि.वि.व्य.स.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू	जिल्ला पुरै	६ महिना	१ वर्ष
३.	पूर्वचेतावनी संयन्त्रको स्थापना गर्ने	जि.वि.व्य.स.	स्थानीय तह, गैससं, दातृ संस्थाहरू र मिडिया	प्राविधिक दृष्टिकोणले उपयुक्त	१ वर्ष	२ वर्ष

क्र. सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	स्थान	उच्च प्रभावित	मध्यम, न्यून प्रभावित
				देखिएको स्थान		
४.	विपदको सामना गर्न एकीकृत सञ्जालको विकास गर्ने	जि.वि.व्य.स.	स्थानीय तह र गैससं		तत्काल	
५.	उपलब्ध तथ्याङ्कलाई अद्यावधिक गर्ने	जि.वि.व्य.स.	स्थानीय तह, वडा र गैससं		निरन्तर	
६.	विपद् व्यवस्थापन फोकल व्यक्तिको व्यवस्था गर्ने	जि.वि.व्य.स.	स्थानीय तह, गैससं	जिल्ला	निरन्तर	
७.	विपद् व्यवस्थापनका सरोकारवालाहरू बीच सहकार्य तथा समन्वय गर्ने	जि.वि.व्य.स.	स्थानीय तह, गैससं, दातृ संस्था आदि		निरन्तर	
८.	वार्षिक योजनामा विपद् तैयारीका अवयवहरूलाई समायोजन गर्ने	स्थानीय तह	सम्बन्धीत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरू		निरन्तर	

६.२ बाढी, पहिरो, भूक्षय विपद् पूर्वतयारीको लागि विशेष कार्य योजना

क्र. सं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	सहयोगी संस्था	स्थान	समय		लागत
					उच्च प्रभावित गविस	मध्यम, न्यून प्रभावित लागत	
१.	बाढी पहिरो भूक्षय जान सक्ने संभावित स्थानको पहिचान गरी नक्सांकन	स्थानीय तह, जलश्रोत तथा सि.डि.का.	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	वडा	१ वर्ष		
२.	खोला, सडक तथा पानीका श्रोतमा ढल तथा नालाको व्यवस्था	सडक विभाग	स्थानीय तह र विभिन्न समितिहरू	वडा	१ वर्ष		
३.	खोला तथा नदिमा Spur निर्माण तथा पर्खाल (Retaining wall) को कार्य	स्थानीय तह	भू-तथा जलाधार	पालिका	६ महिना	१ वर्ष	

क्र. सं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	सहयोगी संस्था	स्थान	समय		लागत
					उच्च प्रभावित गविस	मध्यम, न्यून प्रभावित लागत	
			व्यवस्थापन कार्यालय				
४.	बाढी, पहिरो र भूक्षय जान सक्ने स्थानहरूमा वृक्षारोपण कार्य	स्थानीय तह डिविजन वन कार्यालय	उपभोक्ता समिति	पालिका	३ महिना	१ वर्ष	
५.	संवेदनशिल क्षेत्रमा सचेतना कार्यक्रम संचालन	स्थानीय तह	सम्बन्धीत सबै निकाय	पालिका			
६.	विकास निर्माणका कार्यक्रमलाई विपद् जोखिम विश्लेषण गरी संचालन गर्ने	स्थानीय तह	सम्बन्धीत सबै निकाय	पालिका			
७.	वडास्तरीय बाढी, पहिरो र भूक्षय व्यवस्थापन योजना तर्जुमा	स्थानीय तह	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन उपभोक्ता समिति	१ वर्ष	२ वर्ष		
८.	बाढी, पहिरो र भूक्षय हुने संभावित क्षेत्र बारेमा होडिडबोर्ड, पत्रपत्रिका र एफ.एम. बाट सचेतना कार्यक्रम संचालन	स्थानीय तह/जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय एफ.एम. रेडियोहरू	पालिका	३ महिना	१ वर्ष	
९.	भिरालो जमिनमा गह्रासुधार	स्थानीय तह	उपभोक्ता समिति	पालिका	तुरन्तै		
१०.	पानीका मुहान संरक्षण गर्ने विरूवा रोपण	स्थानीय तह	डि.व.का. र भू-जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	६ महिना	१ वर्ष		
११.	बाढी, पहिरो र भूक्षय हुन नदिन पानीका मुहानहरूको संरक्षण गरी पोखरी र Tank बनाई सिचाई तथा खानेपानी व्यवस्थापन	स्थानीय तह	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	१ वर्ष	२ वर्ष		

क्र. सं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन गर्ने संस्था	सहयोगी संस्था	स्थान	समय		लागत
					उच्च प्रभावित गाविस	मध्यम, न्यून प्रभावित लागत	
१२.	कच्ची बाटो निर्माण गर्ने विद्यमान पद्धतिमा सुधार	स्थानीय तह	उपभोक्ता समिति	२ वर्ष	४ वर्ष		

६.३ आगलागी नियन्त्रणको पूर्वतयारी कार्ययोजना

क्र. सं.	कार्यकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी संस्था	स्थान	समय		लागत
					उच्च प्रभावित गाविस	मध्यम, न्यून प्रभावित	
१	आगलागी नियन्त्रण सम्बन्धमा सचेतना कार्यक्रम संचालन	डिविजन वन कार्यालय	स्थानीय तह, गैससं	जिल्ला पुरै	६ महिना	१ वर्ष	
२	अग्नी संहिताको प्रयोग	स्थानीय तह	उपभोक्ता समिति	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
३	खानेपानी, विद्युतगृह, संचारगृहको सुरक्षा प्रबन्ध	जि.वि.व्य.स.	सुरक्षा निकाय	जिल्ला पुरै			
४	डडेलो नियन्त्रणका लागि QRT व्यवस्था	सुरक्षा निकायहरू	डिविजन वन कार्यालय, वन उपभोक्त समूह	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
५	डडेलो नियन्त्रण सचेतना कार्यक्रम	डि.व.का	स्थानीय तह	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
६	आपतकालिन आश्रय स्थलको पहिचान	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय	जोखिममा रहेको स्थान	६ महिना	६ महिना	
७	स्वयंसेवकलाई आपतकालिन सेवा तालिम	डि.व.का.	स्थानीय तह	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
८	सड्कटाभिमुख क्षेत्रको पहिचान तथा सुरक्षा	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
९	खरका छाना भएका घरमा अग्नि निरोधक उपाय अवलम्बन	स्थानीय तह	डिविजन वन कार्यालय	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
१०	अग्नि सीमा रेखा निर्धारण	डि व का	वन उपभोक्ता समूह	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
११	अग्नि सड्ककालीन योजना	डि.व.का.	स्थानीय तह	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	
१२	विद्यालयस्तरमा सचेतना कार्यक्रम	डि.व.का.	स्थानीय तह	जिल्ला पुरै			
१३	समुदायलाई forest fire equipment प्रदान	डि.व.का	उपभोक्ता समिति	जिल्ला पुरै	१ वर्ष	२ वर्ष	

क्र. सं	कार्यकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी संस्था	स्थान	समय		लागत
					उच्च प्रभावित गाविस	मध्यम, न्यून प्रभावित	
१४	गैहसरकारी क्षेत्रको श्रोत परिचालन	स्थानीय तह	डिविजन वन कार्यालय	जिल्ला पुरै			
१५	भवन निर्माण संहिताको कार्यान्वयन	स्थानीय तह	वडा गैससं	जिल्ला पुरै	२ वर्ष	४ वर्ष	

६.४ कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना, २०७८

क्र. सं	कार्य विवरण	समय सीमा	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी	अनुगमन
१	सबै स्थानीय तह स्थित स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा छुट्टै शैयाको व्यवस्था गर्ने	तत्काल	सम्बन्धित स्थानीय तह	स्वास्थ्य कार्यालय	न.पा./गा.पा. प्रमुख र प्र.जि.अ.
२	कोरोना भाइरसबाट सर्वसाधारणलाई जोगाउन कोरोना सतर्कता सम्बन्धी प्रचार प्रसार गर्ने	कोरोनाको जोखिम कम नभए सम्म	सम्बन्धित स्थानीय तह र स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला सुरक्षा समिति र DCCMC	जिल्ला सुरक्षा समिति
३	वडा स्तरीय समिती गठन गरि सचेतना अभियान संचालन गर्ने	कोरोनाको जोखिम कम नभए सम्म	सम्बन्धित स्थानीय तह र स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला सुरक्षा समिति	न.पा/गा.पा. प्रमुख र प्र.जि.अ.
४	शंकास्पद भएको व्यक्तिलाई विशेष निगरानीमा राख्ने	कोरोनाको जोखिम कम नभए सम्म	सम्बन्धित स्थानीय तह र स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला सुरक्षा समिति / DCCMC	जिल्ला सुरक्षा समिति
५	जिल्ला स्थित सबै एम्बुलेन्स र चालकलाई तयारी अवस्थामा राख्ने	तत्काल	स्वास्थ्य कार्यालय	ने.रे.सो. र DCCMC	न.पा/गा.पा. प्रमुख र प्र. जि.अ.
६	अत्यावश्यक सामग्रीहरूको अभाव हुन नदिन र कालो बजारी हुन नदिन बजार अनुगमन गर्ने	तत्काल	सम्बन्धित स्थानीय तह, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सम्बन्धित उ.बा. संघ, उपभोक्त हक हित संरक्षण मञ्च, पत्रकार र गै.स.स.	प्र.जि.अ. र न.पा/गा.पा. प्रमुख
७	सबै स्थानीय तहहरूले कोरोना प्रतिकार्य योजना बनाई लागु गर्ने	तत्काल	सम्बन्धित स्थानीय तह	DCCMC	न.पा/गा.पा. प्रमुख
८	स्थानीय विपद ब्यवस्थापन समिती र आवश्यकता अनुसार DDMC को बैठक राखि समिक्षा गर्ने	निरन्तर	LDMC / DDMC	DCCMC	न.पा/गा.पा. प्रमुख र प्र. जि.अ.
९	मास्क स्यानिटाइजर र Gun For Fever लगायतका सामग्रीहरू सहज रूपमा उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने	निरन्तर	प्रदेश स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य कार्यालय, उ.बा.संघ/औषधि व्यवसायी संघ	रेडक्रस	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

क्र. सं	कार्य विवरण	समय सीमा	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी	अनुगमन
१०	शंकास्पद व्यक्तिलाई रिफरको व्यवस्था मिलाउने	शंकास्पद व्यक्ति फेला परेमा	अस्पताल/स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	सम्बन्धित स्थानीय तह	स्थानीय तहका प्रमुखहरू, प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
११	निजी क्षेत्रका अस्पताल तथा पोलिक्लिनिक हरूबाट सहयोगको लागि समन्वय गर्ने	तत्काल	स्वास्थ्य कार्यालय	सम्बन्धित स्थानीय तह र DCCMC	जि.स. स. प्रमुख, स्थानीय तहका प्रमुखहरू, प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१२	हाट बजार, सांस्कृतिक केन्द्र, जिम तथा अन्य मनोरञ्जन स्थलहरू बन्द गर्ने	कोरोना जोखिम कम नभए सम्म	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सम्बन्धित स्थानीय तह	सबै सुरक्षा निकाय	प्र.जि.अ., सुरक्षा प्रमुखहरू र स्थानीय तहका प्रमुखहरू,
१३	सार्वजनिक सवारी साधनहरूलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डहरूको पालना गराउने	तत्काल	ट्रफिक प्रहरी, नेपाल प्रहरी र यातायात व्यवसायी	सबै सुरक्षा निकाय	प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१४	ठुला तथा आवसीय होटलहरूमा ज्वरो मापन उपकरण तथा सामग्री को व्यवस्था गरि उक्त स्थानमा प्रवेश गर्ने व्यक्तिको स्वस्थ्य जाँच गर्ने	कोरोनाको जोखिम कम नभए सम्म	उ.वा.संघ र होटल व्यवसायी संघ	सम्बन्धित स्थानीय तह	प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१५	सर्वसाधारण नागरिकमा कोरोना सम्बन्धी भ्रम तथा त्रास फैलाउने व्यक्तिलाई कानुन बमोजिम कारवाही गर्ने	तत्काल	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	पत्रकार महासंघ लगायत संचार सम्बद्ध संघ सस्थाहरू	प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१६	जिल्लामा रहेका होटल रेस्टुरेन्टहरूले स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्डको पालना गर्ने	कोरोनाको जोखिम कम नभए सम्म	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सम्बन्धित स्थानीय तह र होटल व्यवसायी संघ	स्थानीय तहका प्रमुखहरू, प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१७	सबै सर्वसाधारणलाई अत्यावश्यक काम बाहेक घर भित्रै बस्न आग्रह गर्ने	जोखिम कम नभएसम्म	सम्बन्धित स्थानीय तह	सम्बन्धित स्थानीय तह	स्थानीय तहका प्रमुखहरू, प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू

क्र. सं	कार्य विवरण	समय सीमा	मुख्य जिम्मेवारी	सहयोगी	अनुगमन
१८	Isolation Centre निर्माण गर्ने	तत्काल	प्रदेश र स्थानीय तह	DCCMC, स्वास्थ्य कार्यालय, अर्घाखाँची अस्पताल, सुरक्षा निकाय	जि.स. स. प्रमुख, स्थानीय तहका प्रमुखहरू, प्र.जि.अ. र सुरक्षा प्रमुखहरू
१९	एन्टिजेन/पि.सि.आर परिक्षण	निरन्तर	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह र अर्घाखाँची अस्पताल	DCCMC , सुरक्षा निकाय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ स्थानीय तहका प्रमुखहरू
२०	खोपको उपलब्धता सहज बनाउने	निरन्तर	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सुरक्षा निकाय	प्र.जि.अ. र स्थानीय तह प्रमुखहरू

परिच्छेद ७:

विपद् परिदृश्यमा आधारित जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (Scenario Based Cluster Specific Response Planning)

विपद्बाट हुन सक्ने सम्भावित क्षति कम गर्न विपद् प्रभावितहरूलाई सुरक्षित बनाई राख्नका लागि जिल्ला स्थित क्षेत्रगत अगुवा संस्थाहरूको आ-आफ्नो क्षेत्र अनुसारको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको छ । योजनाको विस्तृत विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

७.१ सूचना तथा समन्वय (Information and Coordination)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ/संस्था (Cluster members)
सूचना तथा समन्वय (Information and Coordination)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय अर्घाखाँची नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जिल्ला शाखा अर्घाखाँची पत्रकार महासंघ, सञ्चारसँग सम्बन्धीत संस्थाहरू गैर सरकारी संस्थाहरू

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> First Responder को हैशियतले छिटो भन्दा छिटो घटनास्थलमा खटाउने र पुग्ने। विपद्को बारेमा सूचना तथा समन्वय गर्ने, सूचना लिने र जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) तथा प्रहरी कन्ट्रोल रूममा दिने। कन्ट्रोल रूमले सुरक्षा निकाय र सम्बन्ध अन्य क्लष्टरलाई खबर गरी तत्काल विद्युत लाइन काट्ने 	<ol style="list-style-type: none"> पूर्ण जानकारी पाउने व्यक्ति/समूहहरूद्वारा माईकिङ्ग गर्ने, तत्काल सूचनाको आदान प्रदान गर्ने, संभावित विपद् बारेमा मिडियामा 	१.श्रोत साधनको कमी रहन सक्ने।	<ol style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय नेपाली सेना नेपाल प्रहरी शसस्त्र प्रहरी स्थानीय तह अन्य सम्बन्धीत निकायहरू, संघ/संस्थाहरू

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<p>एम्बुलेन्स र रेडक्रसलाई खबर गर्ने।</p> <ul style="list-style-type: none"> • विपद्को सूचना तालुक निकाय/समितिमा दिने र समन्वय गर्ने। • स्वास्थ्य केन्द्र र अस्पताललाई सतर्क रहन निर्देशन दिने। • घटना स्थलमा खटिने सुरक्षाकर्मीले तत्कालिन रूपमा निम्नानुसार काम गर्ने। <ul style="list-style-type: none"> ○ बाटोको अवस्थाको जानकारी लिने/दिने। ○ घटनास्थलको तत्कालिन अवस्थाको जानकारी दिने। ○ थप क्षति हुन नदिन सुरक्षा मिलाउने ○ उद्धारको क्रममा मानवीय उद्धारलाई प्राथमिकता दिने। ○ विशेषज्ञ र खोज उद्धार टोली तथा मेडिकल टोली तत्काल घटना स्थल पुग्ने। • घाइते खोज्ने, प्राथमिक उपचार गर्ने, घाइतेको प्राथमिकीकरण गर्ने र निम्न अनुसारको ट्यागको व्यवस्था गर्ने। <ul style="list-style-type: none"> ○ रातो, गम्भिर घाइते। ○ पहेलो, मध्यम घाइते। ○ हरियो, सामान्य घाइते। ○ कालो, मृतक • उद्धारको लागि एम्बुलेन्स तथा अन्य बैकल्पिक यातायातका 	<p>प्रचार प्रसार गर्ने</p> <p>४. संभावित ईलाकामा सुरक्षा निकायबाट निरन्तर पेट्रोलिङ्ग गर्ने</p>		

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<p>साधनहरू (जीप, बस, ट्रक, भ्यान) आदिको व्यवस्था गर्ने र उपचारको लागि घाइते लाई पठाउने।</p> <ul style="list-style-type: none"> संचारको वैकल्पिक व्यवस्था मिलाउने (HF, VHF/UHF रेडियो सेट र स्याटेलाइट फोनको व्यवस्था र प्रयोग गर्ने) साथै स्थानीय मिडियाबाट सत्य तथ्य सूचना संप्रेषण गर्ने । उद्धार कार्यको लागि अन्य सम्भावित समूहहरू (रेडक्रस राजनैतिक दलका युवा समूह, खेलकुद समूह स्थानीय युवा क्लब) लाई परिचालन गर्ने। उद्धारमा खटिने उद्धारकर्मीहरूले प्रष्ट देखिने पोशाक वा चिन्हको प्रयोग गर्ने । प्रभावितहरूलाई तत्कालिन राहत र सुरक्षित स्थानमा अस्थायी बसोबासको व्यवस्था मिलाउने। 			
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> Search and Rescue को कारवाही जारी राख्ने, आधारभूत आवश्यकता पूर्ति गर्ने, मानिस र समानको सुरक्षा गर्ने, विस्थापितलाई तत्काल बसोबासको व्यवस्था गर्ने, घाइते बिरामीको उपचार गर्ने। क्षतिको मुल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन (मुचुल्का) तयार गर्ने। पुर्नस्थापना गर्नको लागि अन्य संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने र 	१. स्थानीय स्तरमा हुन सक्ने श्रोतहरूको पहिचान तथा संकलन गर्ने।		<ul style="list-style-type: none"> ७. जिल्ला प्रशासन कार्यालय ८. नेपाली सेना ९. नेपाल प्रहरी १०. शसस्त्र प्रहरी ११. स्थानीय तह १२. अन्य सम्बन्धीत निकायहरू, संघ/संस्थाहरू

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<p>पुर्नस्थापनाको व्यवस्था मिलाउने।</p> <ul style="list-style-type: none"> मृतकको पहिचान गर्ने र सब व्यवस्थापन गर्ने (मुचुल्का गर्ने, पोष्मार्टम र डिस्पोज गर्ने। 			
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> औषधी उपचार कार्य जारी, शिक्षा र जनचेतना सम्बन्धी कार्य, दैनिक आधारभूत आवश्यकता पूर्ति गर्ने, 			
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> भत्किएका संरचनाहरूको पुनःनिर्माण कार्य शुरू गर्ने, सरसफाई तथा स्वच्छ पिउने पानीको उपलब्धता गराउने। 			प्रदेश सरकार
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> विस्थापितहरूको संरचना पुरा गर्ने, विस्थापितहरूलाई उपयुक्त स्थानहरूमा सार्ने 			

(ख) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रसासन कार्यालय	सूचना तथा समन्वय	अर्घाखाँची	प्र.जि.अ. शशीधर घिमिरे	०७७४२०९३३
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	अर्घाखाँची	राममिलन प्रसाद विश्वकर्मा	९८५७०६३९२६
स्थानीय निकाय	आपतकालिन आश्रय स्थल	अर्घाखाँची	गा.पा./न.पा. प्रमुख	पालिका प्रमुख
संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	खानेपानी तथा सरसफाई	अर्घाखाँची	किरण आचार्य	९८५७०६९७४९
स्वास्थ्य कार्यालय, अ.खा.	आपतकालिन स्वास्थ्य तथा पोषण	अर्घाखाँची	पुष्पा थापा	०७७-४२०२९३ ९८४३६८७३५३
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	आपतकालिन शिक्षा	अर्घाखाँची	मनिराम पराजुली	९८५७०६३९५५

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आपतकालिन संरक्षण	अर्घाखाँची	नुमलाल पन्थी	९८५७०८६२०८
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खोज उद्धार तथा आपतकालिन सामग्री	अर्घाखाँची	प्र.जि.अ. कमलराज ढकाल	०७७४२०९३३
इश्वरी बक्स गुल्म नेपाल प्रहरी			सेनानी महेश्वर थापा	०७७-४२०२९९
शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल, ३६ नं. गुल्म			प्र.ना.उ.मुकुन्द प्रसाद रिजाल	९८५९२७२०५७
			स.प्र.ना.उ. विष्णु पोखरेल	

७.२ खाद्य तथा कृषि (Food and Agriculture)

बिषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
खाद्य तथा कृषि (Food and Agriculture)	कृषि ज्ञान केन्द्र	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह उद्योग वाणिज्य संघ सम्बन्धीत संघ/संस्थाहरू

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> तत्काल जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा सरोकारवालाहरूको विचमा समन्वय बैठक गर्ने । स्थलगत निरीक्षण अनुगमन क्षतिको सूचना संकलन गर्ने । प्रतिवेदन तयारी । कार्ययोजना निर्माण । 	सम्पर्क व्यक्तिको ब्यबस्था		<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय तह डिभिजन वन कार्यालय संघ/संस्थाहरू
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गर्ने पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरूको व्यवस्थापन गर्न प्राविधिक टोली तथा जनशक्ति परिचालन गर्ने । खाद्य सामग्री वितरण तथा वितरण प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने 	तथ्याङ्क संकलन सामग्री तथा जनशक्ति व्यवस्थापन	बजेट ब्यबस्था नभएको ।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय तह डिभिजन वन कार्यालय संघ/संस्थाहरू

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> पीडितहरूको लेखाजोखा राख्ने । खाद्य सामग्री वितरण । एकद्वार पद्धतिको अबलम्बन गर्ने । खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र सहज पहुँच पुग्न सक्ने ठाउँमा राख्ने । गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने । 	खाद्य सामग्री व्यवस्थापन	बजेट व्यवस्था नभएको, भण्डारणमा खाद्य सामग्री नराखिएको	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय तह डिभिजन वन कार्यालय संघ/संस्थाहरू
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> कार्ययोजना अनुरूपको कार्यान्वयनको समिक्षा गर्ने । Short Term Planning छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्नवालीको लागि विउ विजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने । 	Team गठन (कार्यदल) स्रोत साधनका लागि समन्वय	बजेट व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय तह डिभिजन वन कार्यालय संघ/संस्थाहरू
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> आयमूलक कार्यक्रम संचालन । तालिम । पुनः अघिल्लो महिनाका क्रियाकलापको समिक्षा तथा निरन्तरता । 	स्रोत साधनका लागि समन्वय	बजेट व्यवस्थापन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानीय तह डिभिजन वन कार्यालय संघ/संस्थाहरू
तेस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> Follow Up तथा कार्यक्रमको निरन्तरता 	स्रोत साधनका लागि समन्वय	बजेट व्यवस्थापन	“ ”
सो भन्दा बढी	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित समुदायसँग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । आपतकालिन कोष स्थापना गर्ने । 	स्रोत साधनका लागि समन्वय	बजेट व्यवस्थापन	

(ख) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा विउ उपलब्धता	अर्घाखाँची जिल्ला	बुद्धिराज घिमिरे	०७७-४२०१२६
भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	पशु पंक्षीहरूमा फैलिन सक्ने विभिन्न रोगहरूको औषधी	अर्घाखाँची जिल्ला	विष्णु प्रसाद पौडेल	०७७-४२००६२
उद्योग वाणिज्य संघ	खाद्य सामग्री वितरण	अर्घाखाँची जिल्ला	प्रदिप मिश्र	९८५७०२८६५४
कृषि विकास बैंक,	ऋण उपलब्धता	अर्घाखाँची जिल्ला	दुर्गा प्रसाद खनाल	०७७-४२०१६६

७.३ आपतकालीन आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामग्री (Emergency Shelter and Non-Food Items)

व्यवस्थापन

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
आपतकालीन आश्रयस्थल तथा गैर खाद्य सामग्री (Emergency Shelter and Non-Food Items)	स्थानीय तह र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	<ul style="list-style-type: none"> शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन रूपन्देही, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, डिभिजन वन कार्यालय सम्बन्धित संघ संस्थाहरू

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल आवश्यक पर्ने गैह्र खाद्य सामग्रीको पूर्ण व्यवस्थापन मिलाउन विभिन्न सरोकारवालाहरूसंग समन्वय गर्ने, जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने। विपद् क्षेत्रमा DDRT र प्राथमिक उपचार स्वयं सेवकहरूलाई परिचालन गर्ने। पीडित संख्या पहिचान गर्ने। घरबार विहिनहरूलाई तत्काल आश्रय स्थलको खोजी गर्ने तथा आश्रय व्यवस्था मिलाउने। त्रिपाल कम्मल कपडा भाडाकुंडा वितरण गर्ने। 	सचेतना कार्यक्रम प्रचार प्रसार, पोष्टर, पम्प्लेट वितरण, टाँस्ने कार्य, अन्तरक्रिया, छलफल, तालिम प्रदान, औजार व्यवस्थापन, गैह्र खाद्य सामग्री संकलन, भण्डार	समन्वयको अभाव तालिम प्राप्त जनशक्तिको कमी, आवश्यक राहत सामग्रीको कमी	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्थानीय तह नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल, रेडक्रस, संघ/संस्थाहरू,

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> तत्काल आश्रयस्थल निर्माणको लागि सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने। पहिला दिनको कार्यलाई निरन्तरता दिने। 	“ ”	“ ”	“ ”
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> आश्रय स्थलमा रहेका व्यक्तिहरूलाई खानेपानी तथा शौचालयको व्यवस्था गर्ने। राहतका थप सामग्रीको आवश्यकता भए परिपूर्ति गर्ने, आश्रय स्थलको अनुगमन गर्ने। स्वास्थ्य, परीक्षण, औषधी उपचारको व्यवस्था मिलाउने। 			<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्थानीय तह नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, रेडक्रस, संघ/संस्थाहरू,
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य, सरसफाई र जनचेतनाको लागि FM/रेडियो मार्फत आग्रह गर्ने। गैह्र खाद्य सामग्री पर्याप्त नभएको अवस्थामा उद्योग वाणिज्य संघ तथा अन्य दातृ निकायहरूसँग सहयोगको लागि अनुरोध गर्ने। आश्रयस्थलको भौगोलिक सुरक्षा। प्रबन्ध मिलाउने पुनर्स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने। 		आवश्यक श्रोत साधनको कमी।	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन कार्यालय स्थानीय तह नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, रेडक्रस, संघ/संस्थाहरू,
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> निरन्तर अनुगमन, सहयोग संकलनलाई निरन्तरता दिने / राहत वितरण गर्ने। राहत वितरण कार्यको समिक्षा गर्ने। 			“ ”
तेस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> निरन्तर अनुगमन, 			

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> सहयोग संकलन र वितरणलाई निरन्तरता दिने। राहत वितरण कार्यको समिक्षा गर्ने र आगामी योजना बनाउने। 			
सो भन्दा बढी	<ul style="list-style-type: none"> पुनर्स्थापनको लागि घर, टहरा, शौचालय निर्माण। 			स्थानीय तह र प्रदेश सरकार

(ख) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन तथा निकायगत बन्दोबस्तीको सामग्रीको विवरणः

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, परिचालन, अनुगमन, सहजिकरण, आर्थिक व्यवस्थापन	गैँटी, बेल्चा, बाल्टी, डोरी, हसिया, हेलमेट, यातायातको साधन आदि		मापदण्ड अनुसार	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०७७-४२०१३३
नेपाली सेना	सुरक्षाकर्मी परिचालन	“ ”	१०० जना	-	सेनानी	
नेपाल प्रहरी	सुरक्षाकर्मी परिचालन	“ ”	२८० जना	-	प्र.ना.उ.	०७७-४२०१९९
सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	सुरक्षाकर्मी परिचालन	“ ”	१५० जना	-	स.प्र.ना.उ.	
नेपाल रेडक्रस	स्वयम सेवक परिचालन, गैह्र खाद्य सामग्री आपूर्ति वितरण	त्रिपाल, कम्बल, भाडाकुडा, लत्ताकपडा, (जिल्ला शाखा, उपशाखा)	वार्षिक १००० परिवारलाई पुग्ने	-	ठाकुर प्रसाद अधिकारी	०७७-४२०२७५ ९८४७३८१८३७
डिभिजन वन कार्यालय	काठपातको व्यवस्थापन		आवश्यकता अनुसार		डि.व.का.प्रमुख	०७७-४२०१०९

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	विद्यालयलाई आश्रय स्थलको लागि पत्राचार		आवश्यकता अनुसार		प्रमुख	०७७-४२०५५५
स्थानीय तह	समन्वय, आर्थिक व्यवस्थापन		.. ..	मापदण्ड अनुसार	विपद् सम्पर्क व्यक्ति	
सम्बन्धीत वडा कार्यालय	आश्रय स्थल खोजी, सामाग्री संकलन				सचिव	
संघ/संस्था	राहत संकलन, आश्रय व्यवस्थापन				संघ/संस्था प्रमुख, क्लव अध्यक्ष, सचिव	

(ग) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, परिचालन, अनुगमन, सहजिकरण, आर्थिक व्यवस्थापन	अर्घाखाँची	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०७७-४२०९३३ ९८५७००७७७७
नेपाली सेना	सुरक्षाकर्मी परिचालन	अर्घाखाँची	सेनानी	९८५७०६६४७३
नेपाल प्रहरी	सुरक्षाकर्मी परिचालन	अर्घाखाँची	प्र.ना.उ	०७७-४२०९९९
सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	सुरक्षाकर्मी परिचालन	अर्घाखाँची	स.प्र.ना.उ	९८५९२७२०५७
नेपाल रेडक्रस	स्वयंसेवक परिचालन, गैह्र खाद्य सामाग्री आपूर्ति वितरण	अर्घाखाँची	कुशल भुसाल	०७७-४२०२७५
वन	काठपातको व्यवस्थापन	अर्घाखाँची	डि.व.अधिकृत	०७७-४२०९०९
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	विद्यालयलाई आश्रय स्थलको लागि पत्राचार	अर्घाखाँची	प्रमुख	०७७-४२०५५५
वडा कार्यालय	आश्रय स्थल खोजी, सामाग्री संकलन	सम्बन्धीत वडाहरू	सचिव	
स्थानीय संघ संस्था/क्लव	राहत संकलन, आश्रय व्यवस्थापन	अर्घाखाँची		

७.४ खानेपानी स्वास्थ्य सरसफाइ (Water, Sanitation and Hygiene)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
खानेपानी स्वास्थ्य सरसफाइ (Water, Sanitation and Hygiene)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय पाल्पा र संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वास्थ्य कार्यालय, संघ/संस्थाहरू

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> सरोकारवाला निकायहरू बिचमा समन्वय बैठक। DEOC मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सुचना लिने। खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धीत Cluster को बैठक तत्काल बसी कार्य विभाजन गर्ने। विपद् पश्चात तत्कालको अवस्था विश्लेषण गर्ने। खानेपानी स्रोतको पहिचान गर्ने। पानीको ड्रम, प्लाष्टिक, टङ्की, केहि पाइप, जग, वाल्टी, र पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी आवश्यकता हेरी तत्काल व्यवस्था गर्ने। प्राथमिक उपचारको व्यवस्था मिलाउने। 	सामग्री व्यवस्थापन (पाईप, भाडा आदि) चेतना अभिवृद्धि		<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी तथा सरसफाई डि. का स्थानीय तह जि.जनस्वास्थ्य कार्यालय
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> साबुन, टावेल, ब्रस, मन्जन, स्यानेटरी प्याड आदि व्यवस्था गर्ने। धारा र चर्पी निर्माणमा सहयोग समन्वय गर्ने। 	पाईप, टुटी र (PAN) प्यानको व्यवस्था सरसफाईका लागि कुचो, गैँटी, बेल्ला, साबुन, औषधी		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह खानेपानी कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> सरसफाईको लागि सामग्रीको व्यवस्था गर्ने। 			<ul style="list-style-type: none"> नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> तत्कालको लागि ५० मि. को दुरीमा अस्थायी खाल्टे चर्पी निर्माण गर्ने। फोहर फाल्ने, डस्विन, कुचो र खाडल को व्यवस्था गर्ने। खा.पा. इन्टेक निर्माण गर्ने। 	उपयुक्त स्थल चयन		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह खानेपानी कार्यालय
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी तथा सरसफाई Training सञ्चालन गर्ने। पानी शुद्ध बनाएर पिउने तरिकाको प्रचार प्रसार गर्ने। 	TOI दिई प्रशिक्षक तयारी		<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानीको भरपर्दो नियमित आपूर्ति व्यवस्था र स्वस्थ वानी/व्यवहार सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने। 	खानेपानी प्रणाली सुदृढिकरण पक्की शौचालय निर्माण		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह खानेपानी कार्यालय स्वास्थ्य कार्यालय
तेस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्वस्थ वातावरण प्रवर्द्धन हात धुने लगाएत पुर्ण सरसफाईको तालिम सञ्चालन। 	चेतना, सीप र संस्थागत व्यवस्थापन, स्वस्थ वानी व्यवहार प्रवर्द्धन		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह खानेपानी कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाईटी UNFPA
सो भन्दा बढी	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय संभाव्यता, स्थिति र आवश्यकता अनुरूप कार्ययोजना निर्माण गर्ने। 			सरोकारवाला सबै

(ख) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन तथा निकायगत बन्दोबस्तीको सामग्रीको विवरण:

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय	डोरी, बेल्ला आदि		मापदण्ड अनुसार		
स्थानीय तह	सहयोग	नगद, सामग्री		मापदण्ड अनुसार		

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
स्वास्थ्य कार्यालय	उपचार/औषधी	अवश्यकता अनुरूप उपचार र औषधी		-		
खानेपानी कार्यालय	खा.पा.तथा स.स. प्रा. सेवा, सामग्री	पाईप, टुटी, सामग्री र खा.पा. टेक्निसियन	२००० मी.पाईप १५० धारा, टुटी	-		
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	शिक्षा र चेतना	प्रचार प्रसार आदि	रेडियो, टि.भी. क्याप्सन, जिङ्गल, विज्ञापन	-		
डिभिजन वन कार्यालय	काष्ठ/गैहकाष्ठ सामग्री	निर्माण सामग्रीको रूपमा सामग्री	५०० क्यू.फि.काठ	-		
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	उपभोग्य राहत	पाल, डोरी, भाडा, खाद्य सामग्री	पाल थान ५०० भाडा सेट ५०० खाद्य कि.ग्रा. ५०००			
नेपाली सेना	उद्धार सहयोग र व्यवस्थापन	जनशक्ति	१०० जवान			
नेपाल प्रहरी	शा.सु. र उद्धार	जनशक्ति, संचार सेवा	१५० जवान			
सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	शा.सु. र उद्धार	जनशक्ति, संचार सेवा	९५ जवान			

(ग) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी उपलब्धता	अर्घाखाँची	रामभरोस यादव	०७७४२०११०
स्थानीय तह	समन्वय तथा श्रोत उपलब्धता	अर्घाखाँची	हरि प्रसाद शर्मा	०७७४२०२२९
पूर्वाधार विकास कार्यालय	प्राविधिक सहयोग	अर्घाखाँची	विनोद कुमार चौधरी	०७७४२०२१२
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सरसफाईका सामग्री वितरण	अर्घाखाँची	ठाकुर अधिकारी	०७७४२०२७५

७.५ आपतकालीन स्वास्थ्य तथा पोषण (Emergency Health including Emergency Nutrition)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)

आपतकालीन स्वास्थ्य (Emergency Health)	स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	<ul style="list-style-type: none"> • अर्घाखाँची स्थित सबै नगरपालिका तथा गाउँपालिकाहरू • अर्घाखाँची अस्पताल, सन्धिखर्क • निजी अस्तपाल/क्लिनिकहरू
--	-------------------------------	--

अर्घाखाँची जिल्लामा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाको उपयोगको अवस्था तुलनात्मक रूपमा न्युन रहेको छ । जिल्लामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने अस्पताल १ वटा, प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्र २ वटा, हेल्थ पोष्ट ३९ वटा रहेका छन् । जिल्लामा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई २८ वटा, गाउँघर क्लिनिकहरू ८१ वटा, नगर स्वास्थ्य क्लिनिक १ वटा, खोप क्लिनिक १७ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् भने ८४५ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरू कार्यरत रहेका छन् । जिल्लामा CEONC १ वटा र BEOC २ वटा रहेको छ भने Birthing Center हरू २१ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् ।

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	पूर्वतयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> • Cluster Group को बैठक बस्ने, सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई विपद्बारे संचार गर्ने । • जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने । • सो क्रममा RRT लाई सक्रिय रूपमा परिचालन गर्ने साथै आवश्यक First Aid का औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स समेत लिइ घटना स्थलमा पुग्ने । • घटनास्थलमा द्रुत स्वास्थ्य लेखाजोखा RHA गर्ने घाइतेहरूको वर्गिकरण तथा प्राथमिक उपचार प्रेषण गर्ने । • द्रुत स्वास्थ्य लेखाजोखा (RHA) गर्ने • तथ्यांक संकलन र विश्लेषण • प्राथमिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने • संकलित तथ्यांक/सूचनाको विश्लेषण • आवश्यक जनशक्ति तथा औषधी उपकरणहरूको व्यवस्थापन गर्ने । • प्रभावित स्थानमा २४ घंटा भित्र अत्यावश्यक औषधीहरूको आपूर्ति गर्ने 	<ol style="list-style-type: none"> १. क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने । २. क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरूमाझ राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाडफाड गर्ने । ३. अत्यावश्यक औषधीहरूको आपूर्ति गर्नका लागि विभिन्न ठाउँमा Buffer Stock को व्यवस्था गर्ने । ४. RHA tools का बारेमा परिचित हुने । 	<p>योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।</p>	स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	पूर्वतयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> उद्धार तथा उपाचारको क्रममा CMA विद्यार्थीहरूलाई परिचालन गर्ने । अर्घाखाँची हस्पिटाल प्रा.ली र जि. अस्पताल अ.खाको उपयुक्त प्राविधिक टिम परिचालन हुने । 			
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान । स्थानीय स्तरमा RRT बाट प्रभावित स्थानमा प्राथमिक स्वस्थ सेवा दिने । गंभिर घाइते, महिला, बालबालिका, वृद्ध, गर्भवति महिला अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तलाई प्राथमिकताका साथ उपचार गर्ने । संचार माध्यमलाई यथार्थ जानकारी दिने व्यवस्था मिलाउने । विपद् प्रभावित समुदायलाई न्यूनतम यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा (Minimum Initial Service Package for Sexual and Reproductive Health) र विपद्को अवस्था सहज भएपछि विस्तृत यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाका लागि योजना तयार गर्ने । प्रजनन स्वास्थ्य सामग्री (RH kit) को व्यवस्था गर्ने । 	<p>Cluster सँग सम्बन्धीत संस्थाहरूमा रहेको गाडी, एम्बुलेन्स, इस्टेचर, जनशक्तिको नक्शांकन गर्ने ।</p> <p>स्थानीय स्वास्थ्य कर्मचारीलाई प्रजनन स्वास्थ्यका लागि न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा सामग्री (MISP) को अभिमुखिकरण गर्ने</p>	<p>योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस</p>
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> बिरामीहरूको स्वास्थ्य अवस्था अनुगमन एवं स्वा.सेवा प्रदान । Cluster leader को जिम्मेवारी H.O ले लिने । Technical Leader गणेश राज पौडेल, RRT र PHN जिम्मेवारी तोक्ने । विपद्को अवस्थाबाट विस्थापित समुदायलाई विस्तृत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने । 	<p>मानवीय सहयोगको लागि अत्यावश्यक औषधीको व्यवस्थापन गरि भण्डारण गर्ने</p>	<p>योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।</p>	<p>रेडक्रस, स्वास्थ्य कार्यालय</p>

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरीने आपतकालीन कार्य (विपद्को प्रकृतिमा आधारित)	पूर्वतयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य अवस्था अनुगमन तथा प्रतिकारात्मक कार्यक्रम सञ्चालन एवं पूर्वतयारी । खोप सेवा, टि वी नियन्त्रण सम्बन्धी सेवा, मनोसामाजिक परामर्श सहयोग सम्बन्धी सेवा दिन विस्तृत स्वास्थ्य सेवाका लागि प्रभावित स्थानमा घुम्ती शिविर संचालन गर्ने । 	गाडी तथा ढुवानीको लागि तयारी गर्ने	योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।	स्वास्थ्य कार्यालय रेडक्रस
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य अवस्था अनुगमन तथा प्रतिकारात्मक कार्यक्रम सञ्चालन । Post Disaster management मा महामारी रोकथामका लागि प्रभावित जनसमुदायमा स्वास्थ्य शिक्षाद्वारा जनचेतना फैलाउने । 	एम्बुलेन्स, इस्ट्रेचरको व्यवस्था गर्न तयारी अवस्थामा रहने	योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।	रेडक्रस स्वास्थ्य कार्यालय
तेस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> आगामी विपद्को लागि आवश्यक कार्ययोजना बनाउने । विपद् स्थितिको लेखाजोखाको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने । 	स्वास्थ्य शिविर संचालनका लागि थप स्वास्थ्य कार्यकर्ताको पहिचान गर्ने	योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।	स्वास्थ्य कार्यालय, रेडक्रस
सो भन्दा वढी	<ul style="list-style-type: none"> दीर्घकालिन योजना बनाउने 	नियमित समन्वय गर्ने ।	योजना कार्यान्वयनमा केही जटिलताहरू आउन सक्ने छन् ।	रेडक्रस, स्वास्थ्य कार्यालय

(ख) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन तथा निकायगत बन्दोबस्तीको सामग्रीको विवरणः

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	स्वास्थ्य तथा सरसफाई	हाईजिन किट (हर्पिक, ब्रस, फिनेल, बाल्टिन, मग), एन्टिजेन्ट किट, जीवन जल तथा अन्य आवश्यक औषधीहरू	आवश्यकता अनुसार		पुष्पा थापा	
खानेपानी सरसफाई डिभिजन कार्यालय	सरसफाई	खानेपानी शुद्धिकरणका सामग्रीहरू				
स्थानीय स्वास्थ्य संस्थालाई स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँचीले आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्ने ।	स्वास्थ्य	औषधीहरू				

(ग) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन साइट कार्यालय	खानेपानी सेवा	अर्घाखाँची	रामभरोस यादव	०७७४२०११०
स्थानीय तहहरू	समन्वय तथा श्रोतको पहिचान	अर्घाखाँची	नुमलाल पन्थी	
स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	स्वास्थ्य सेवा	अर्घाखाँची	गणेशराज पौडेल	
सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र	स्वास्थ्य सेवा	सम्बन्धित स्थानीय तह		
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा	अर्घाखाँची जिल्ला	ठाकुर अधिकारी	०७७-४२०२७५

७.६ आपतकालीन शिक्षा (Emergency Education)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
आपतकालीन शिक्षा (Emergency Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ सबै स्थानीय तहहरू	<ul style="list-style-type: none"> सबै शिक्षा संस्थाहरू प्याब्सन / एन प्याब्सन शिक्षक ट्रेड युनियनहरू,

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
		• अन्य संघ/संस्थाहरू,

क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने। विपद्ग्रस्त क्षेत्रमा पुग्ने, क्षतिको अवलोकन, तथ्याङ्क संकलन। 	Focal Person तोक्ने, सम्बन्धीत वि.नि./स्रोत व्यवस्थापन लाई पनि जानकारी	जनशक्ति र तालिमको अभाव	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई सम्बन्धीत शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धीत निकायमा जानकारी गराउने (Reporting) 	Report लेखनका लागि तथ्याङ्कको उपयुक्त प्रस्तुती		Focal Person SS/RP
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> क्षतिको अवस्था हेरी आवश्यक सहयोगको निर्णय। 	सामग्री वा भवन, स्थानको व्यवस्था	स्रोतको अभाव	स्थानीय तह शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> स्रोतको व्यवस्था 	सामग्री वा सहयोग सम्बन्धीत स्थानमा पुऱ्याउने।		स्थानीय तह/समुदाय/शि.वि.स.ई.
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> निर्माण मर्मत सुधार कक्षा संचालन/ बैकल्पिक व्यवस्था 	जनशक्तिको व्यवस्था		विद्यालय शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई
तेस्रो महिना		शिक्षकलाई प्रेरणा, शिक्षकको व्यवस्था।		
सो भन्दा बढी				

(ख) निकायगत श्रोत साधनको आंकलन तथा निकायगत बन्दोबस्तीको सामग्रीको विवरणः

संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	सामग्रीको नाम (राहत सामग्रीको भण्डारण)	परिमाण	उपलब्ध नगद	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
विद्यालय/विद्यालय व्यवस्थापन समिति	छलफल अन्तरक्रिया	काठ, कार्पेट, गुन्द्री, त्रिपाल			प्र.अ.	
वडा		काठ, कार्पेट, गुन्द्री			सचिव	
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	शिक्षा	आवश्यकता अनुसार			मनिराम पराजुली	९८५७०६३९५५
स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य	औषधी			स्वास्थ्य प्रमुख	

(ग) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	शैक्षिक क्रियाकलाप	अर्घाखाँची	मनिराम पराजुली	०७७-४२०५५५
विद्यालय/विद्यालय व्यवस्थापन समिति	विद्यालय सुचारू रूपमा संचालन			
गापा/नपा	समन्वय			
स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	समन्वय			

७.७ आपतकालीन संरक्षण (Emergency Protection including child protection and GBV)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
आपतकालीन संरक्षण (Emergency Protection including child protection and GBV)	स्थानीय तह	<ul style="list-style-type: none"> संयुक्त राष्ट्र संघीय जनसंख्या कोष (UNFPA) शिर्जनशिल अपांग सरोकार केन्द्र महिला मानव अधिकार रक्षक जिल्ला सञ्जाल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधी	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	<ul style="list-style-type: none"> Cluster Team लाई जानकारी गर्ने तथा समन्वय गर्ने। जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सुचना लिने। 	Identity safe shelter & inform. Availability of list of referral center.	Not identified. Not referral list.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा स्थानीय तहहरू

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्रमा अवलोकन गर्ने । प्रभावित बालबालिका, वृद्ध, महिला अपाङ्गको संख्या तथा अवस्था पहिचान गर्ने । अवस्था विश्लेषणको रिपोर्ट तथा तथ्याङ्क अन्य Cluster Team लाई महिला तथा बालबालिका अधिकृत तथा बाल अधिकार अधिकृतले उपलब्ध गराउने । Assess the shelter referral centers 			
दोस्रो दिन	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित स्थानको अवस्था लेखाजोखा गर्ने (तथ्याङ्क र सूचना संकलन तथा विश्लेषण गर्ने) सुत्केरी, गर्भवती, बालबालिका, वृद्ध वृद्धा तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सुरक्षित स्थानमा वासस्थानको व्यवस्था गर्न समन्वय गर्ने । 		विपद् द्रुत लेखाजोखा गर्दा संरक्षण सम्बन्धी तथ्याङ्क छुट्न सक्ने	स्थानीय तह जिल्ला
पहिलो हप्ता	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालिन आश्रय स्थलको अवलोकन गर्ने । आवश्यक सल्लाह सुझाव दिने र आवश्यक सेवाको लागि Team leader ले जानकारी गराउने । Team leader ले समन्वय गर्ने यौन हिंसा प्रभावित व्यक्तिलाई बहुक्षेत्रगत सेवा उपलब्ध गराउन श्रोत जुटाउनको लागि समन्वय गर्ने तत्कालिन अवस्थामा सुरक्षित आपतकालिन आवासको पहिचान र सिफारिस गर्ने । यौन हिंसा रोकथाम र व्यवस्थापनका लागि MISIP मा उल्लेख भएका प्रावधानहरू अपनाउने । 	<p>Train and prepare the roster of human resource for psychological counselling</p> <p>Prepositioning of Dignity, Kishori and Hygiene clothes for children and elderly people</p>	<p>Not trained human resource. No referral center.</p> <p>Clothes for Children and elderly people.</p> <p>Unavailability of rape treatment kit.</p>	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रभावित विशेष गरी महिला किशोरी तथा बालबालिकाका लागि मनोसामाजिक सहायता तथा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । 			
पहिलो महिना	<ul style="list-style-type: none"> सुचना क्षेत्रले संरक्षण सम्बन्धमा सचेतना जगाउने तथा सुचना दिने । लैङ्गिक हिंसा रोकथाम र व्यवस्थापनको लागि समन्वय गर्ने अत्यावश्यक कागजातहरू (नागरिकता वा अन्य परिचयपत्र खुल्ने कागजात) हराईएका वा नभएका कारण राहत नपाएका व्यक्तिहरूलाई राहत उपलब्ध गराउन समन्वय गर्ने । मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने जनचेतना मूलक कार्यक्रम गर्ने प्रभावितहरूलाई प्रभावकारी सेवा सुविधा प्राप्त भए नभएको अनुगमन गर्ने जानकारी मुलक पोष्टर, पम्पलेट (IEC) उत्पादन वितरण गर्ने । उद्धार कार्यको अनुगमन गर्ने । लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा, बाल हिंसाका घटनाहरूमा प्रहरी प्रशासनमा शिफारिस गर्ने 			स्थानीय तह
दोस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> सुत्केरी, गर्भवती, बालबालिका, वृद्ध वृद्धाहरूलाई आवश्यक पोषणयुक्त खाना तथा लक्ताकपडा व्यवस्था गर्ने । लैङ्गिक हिंसा रोकथाम र व्यवस्थापनका लागि बहुक्षेत्रगत सेवा प्रदान गर्ने । 			जिल्ला प्रशासन कार्यालय

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित क्षेत्रभित्र भएको सहयोगको लेखाजोखा राख्ने। मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयार गर्ने। 			
तेस्रो महिना	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावितहरूलाई प्रभावकारी सेवा सुविधा प्राप्त भए नभएको अनुगमन गर्ने। 			जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सो भन्दा बढी	<ul style="list-style-type: none"> मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयारी तथा प्रस्तुत गर्ने। 			स्थानीय तह

(ख) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समग्र नेतृत्व, महिला मैत्री स्थल निर्माण, व्यवस्थापन र सञ्चालन	अर्घाखाँची	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०७७-४२०१३३
शिर्जनशिल अपांग सरोकार केन्द्र	अपांग मैत्री सहयोग तथा परामर्श	अर्घाखाँची	फर्सुराम पाण्डे	
शिर्जनशिल अपांग विकास केन्द्र	अपांग मैत्री सहयोग तथा परामर्श	अर्घाखाँची	हिम बहादुर कुमाल	
महिला मानव अधिकार रक्षक जिल्ला सञ्चाल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	पैरवी, तालिम, परामर्श	अर्घाखाँची	जानुका बन्जाडे	
UNFPA	प्राविधिक सहयोग	अर्घाखाँची	कुशल भुसाल	०७७-४२०२७५
			सुजाता सुब्बा	९८०१०३६०१०

७.८ तत्कालीन पुर्नलाभ (Early Recovery)

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
तत्कालीन पुर्नलाभ (Early Recovery)	सबै स्थानीय तह	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालय कृषि ज्ञान केन्द्र अर्घाखाँची उद्योग वाणिज्य संघ, गैसस महासंघ, खानेपानी तथा सरसफाई डिविजन कार्यालय, पूर्वाधार विकास कार्यालय

विषयगत क्षेत्र (Clusters)	नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads)	सहयोगी संघ संस्था (Cluster members)
		<ul style="list-style-type: none"> सडक डिविजन कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाईटि

(क) विपद्को प्रकारमा आधारित प्रतिकार्य योजना

विपद् पश्चातको अवधि	विपद्को अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य	पूर्व तयारी कार्य	Gap को पहिचान	जिम्मेवार निकाय
पहिलो दिन	जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सुचना लिने। लत्ता कपडा, पाल, कम्बल, भाँडा, खाद्यान्न तथा राहत वितरण र प्राथमिक उपचार कार्य।	तत्काल आवश्यक पर्ने राहत सामग्रीहरू	यथेष्ट पाल कम्बल, खाद्यान्न नभएको	जिल्ला प्रशासन कार्यालय नेपाली सेना नेपाल प्रहरी जिल्ला विकास समिति स्वास्थ्य कार्यालय नेपाल रेडक्रस
दोस्रो दिन	विपद् व्यवस्थापनको अनुगमन गरी नपुग सामग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने।	तत्काल आवश्यक पर्ने राहत सामग्रीहरू		जिल्ला प्रशासन कार्यालय सहित
पहिलो हप्ता	सरुवा रोगहरू फैलिन नदिन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने।	जिल्ला स्थित विपद् व्यवस्थापन समितिले टोली तयारी रूपमा राख्ने		स्वास्थ्य कार्यालय
पहिलो महिना	अस्थायी बासस्थानका लागि आवश्यक कार्य सुरु गर्ने			नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय एवं दातृ निकाय

(ख) निकायगत जिम्मेवारी

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समग्र समन्वय	अर्घाखाँची	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५७००७७७७
नेपाल रेडक्रस	राहत तथा पुर्नस्थापना	अर्घाखाँची	कुशल भुसाल	
स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य सेवा	अर्घाखाँची	पुष्पा थापा	

निकाय	बिषयगत क्षेत्र	कार्यरत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
अर्घाखाँची उद्योग वाणिज्य संघ,	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	अर्घाखाँची	प्रदिप मिश्र	९८५७०२८६५४
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	खानेपानी तथा सरसफाई सामग्री	अर्घाखाँची	राम भरोस यादव	
दातृ निकाय	चेतना अभिवृद्धि, पुर्नस्थापना	अर्घाखाँची	-	
नेपाल विद्युत प्राधिकरण	विद्युतिकरण	अर्घाखाँची	रमेश बन्जाडे	
नेपाली सेना	शान्ति सुरक्षा तथा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग	अर्घाखाँची	महेश्वर थापा	
नेपाल प्रहरी	शान्ति सुरक्षा तथा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग	अर्घाखाँची	मुकुन्द प्रसाद रिजाल	९८५७००५५५५
सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल	शान्ति सुरक्षा तथा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग	अर्घाखाँची	विष्णु पोखरेल	

परिच्छेद ८:
योजनाको कार्यान्वयन तथा अनुगमन
(Implementation and Follow up)

८.१ कार्यान्वयन समय तालिका (Implementation Timelines)

- यो योजना कार्यान्वयन गर्नका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति अर्घाखाँचीले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धीत विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरेर कार्यान्वयन गर्नेछ ।
- विपद्को समयमा यस योजनालाई तत्काल प्रयोगमा ल्याउन सकिने छ ।
- यो योजना पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना भएकाले आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

परिच्छेद ९:
अनुसुचीहरू

९.१ मनसून पूर्वतयारी कार्ययोजना २०८०

क्र.सं.	निकाय,कार्यालयको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> समन्वयात्मक र नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने, खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने। आवश्यकता अनुसार केन्द्रिय तथा प्रदेश स्तरमा मानवीय, आर्थिक, भौतिक सहयोगको लागि पहल गर्ने।
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	<ul style="list-style-type: none"> समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने।
३	स्थानीय तह	नगर/गाउँपालिका प्रमुख/अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापनको योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, स्थानीय विपद् व्यवस्थापनको लागि बजेट बिनियोजन गर्ने, भवन संहिताको निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने, स्थानीय विपद् व्यवस्थापनको सूचना प्रणाली र पूर्व सूचना प्रणालीको विकाश गर्ने, स्थानीय विपदमा हराएका वा नष्ट भएका कागजातको अद्यावधिक गर्ने, राहत उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गरी तयारी अवस्थामा राख्ने। सम्भावित घटनाबाट प्रभावित हुन सक्ने कम्तीमा ३०० घर परिवारलाई पुग्ने खाद्यान्न सामग्री तत्काल उपलब्ध हुने सक्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने। गाउँ तथा नगर क्षेत्रका मुख्य सडक सूचारु राख्न निजी क्षेत्रसँग समन्वय/सम्झौता गरी प्रयोग गर्न सक्ने अवस्थामा राख्ने।
४	सुरक्षा निकाय	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	<ul style="list-style-type: none"> मुख्यतः खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व गर्ने, सुरक्षा व्यवस्था गर्ने, विषयगत समितिमा रही सहयोग गर्ने, सूचना आदान-प्रदान गर्ने।
५	राजनैतिक दलहरू	दलका प्रमुखहरू	<ul style="list-style-type: none"> समन्वय, सहयोग र सुझाव श्रोत संकलनमा सहयोग, जनपरिचालन गर्ने।
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	<ul style="list-style-type: none"> प्रबन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने, खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको व्यवस्थापन,

क्र.सं.	निकाय,कार्यालयको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
			<ul style="list-style-type: none"> सूचना सङ्कलन तथा सर्वेक्षणमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने, विपद्को को समयमा आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने।
७	विषयगत सरकारी कार्यालय	कार्यालय प्रमुखहरू	<ul style="list-style-type: none"> विषयगत समितिमा रहि क्षेत्रगत अगुवाको भूमिका निर्वाह गर्ने, सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालिन योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने ।
८	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/जिल्ला अस्पताल	कार्यालय प्रमुख	<ul style="list-style-type: none"> विपद्का सम्भावित घाइतेको लागि सेवा दिन सक्ने गरी अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकीलाई औषधी र स्वास्थ्यकर्मी सहित तयारी अवस्थामा राख्ने।
९	सालझण्डी-ढोरपाटन सडक/पूर्वाधार विकास कार्यालय/सडक डिभिजन कपिलवस्तु	कार्यालय प्रमुख	<ul style="list-style-type: none"> आफ्नो क्षेत्राधिकारमा पर्ने सडक नियमित सूचारु राख्ने गरी व्यवस्था मिलाउने। सडक अवरुद्ध हुन नदिन गोरुसिङ्गे-सन्धिखर्क सडक खण्डका लागि सडक डिभिजन कपिलवस्तुले नरपानीमा एउटा हेभि मेसिन तत्काल सडक सूचारु गर्न सक्ने गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।
१०	कृषिज्ञानकेन्द्र/प्रधामनमन्त्री कृषिआधुनिकीकरण/भेटेरि नरी अस्पताल तथा पशु स्वास्थ्य विज्ञ केन्द्र	कार्यालय प्रमुखहरू	<ul style="list-style-type: none"> विपद्बाट कृषि तथा पशुहरूका क्षेत्रमा हुन सक्ने घटना, रोगव्याधिहरू तथा क्षतिहरू न्यूनीकरणका लागि स्थानीय तहका कृषि तथा पशु सेवा शाखाको समन्वयमा आवश्यक सामग्री तथा औषधी सहित पूर्व तयारी गर्ने।
११	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> सुख्खा तथा तयारी खाना जस्तै चिउरा, भुजा, बिस्कट आदि, खाद्यसामग्री तथा लत्ता कपडा संकलन, ढुवानी तथा व्यवस्थापनमा सघाउ पुर्याउने ।
१२	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरू उपलब्ध तथा व्यवस्थापन गर्ने, राय सुझाव उपलब्ध गराउने ।
१३	संचार माध्यम	सञ्चारकर्मीहरू	<ul style="list-style-type: none"> सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण गर्ने ।
१४	नागरिक समाज	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग, मानव अधिकारको संरक्षण तथा संबर्द्धनमा सहयोग सचेतना फैलाउने ।
१५	गैर सरकारी संस्था, पेशागत व्यवसायी लगायत	अध्यक्ष	<ul style="list-style-type: none"> राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग गर्ने ।

२०७९/०८०	आर्थिक वर्ष २०७८/०७९						आगलागीबाट भएको क्षतिको विवरण					
	मृत्यु		घाइते		अन्य		मानविय क्षति		चौपाया क्षती		घरगोठ	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	घर	गोठ	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	घर	गोठ
४	०	०	२७	९	१०	७	२ उधोग, २ ट्रक, १ पसल	६	३	१३८	२६	८ खानेपानी, १ फ्रिल उधोग, १ कृषि फर्म, १ पुल, ५
१	०	०	२७	९	१०	७	२ उधोग, २ ट्रक, १ पसल	६	३	१३८	२६	८ खानेपानी, १ फ्रिल उधोग, १ कृषि फर्म, १ पुल, ५
१० चौपाया, ८०० वेइलर कुखुरा												
५	०	०	२७	९	१०	७	२ उधोग, २ ट्रक, १ पसल	६	३	१३८	२६	८ खानेपानी, १ फ्रिल उधोग, १ कृषि फर्म, १ पुल, ५
३१ पूर्ण, ४ आंशिक												
२३ पूर्ण, १ आंशिक												
१ सुन प, १ किराना प, ७ खानेपानी, १ खुमुराफर्म												
२२१५३०००												
१ बालकबेपता, ३ बा. मृत्यु												
१ बालक												
६ चौपाया, ३०८ बोइलर कुखुरा												
४												
२९ पूर्ण, ५५ आंशिक												
२ पूर्ण, २ आंशिक												
४ खानेपानी, २ कुखुराफर्म												
२८८५००००												
०												
०												
०												
०												
४ आंशिक												
१ आंशिक												
१ खानेपानी, ६ विद्युतमिटर बक्स												
६०००००												
१ पुरुष												
२ पुरुष												
०												
०												
०												
०												
०												
०												
८ मृत्यु १ बालकबेपता												
४												
१६ चौपाया, ११०८ बोइलर कु												
९												
५९ पूर्ण, ६३ आंशिक												
२५ पूर्ण, ४ आंशिक												
१ सुनबाँदी प, १ किराना प, १२ खानेपानी, ३ कुखुराफर्म, ६ विद्युतमिटर बक्स												
५,१६,०३,०००												

(श्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय अर्घाखाँची र डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची)

१.३ सवारी दुर्घटनाको ५ वर्षको विवरण

क्र.सं.	विवरण	सवारी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधन					मानिस मृत्यु					गम्भिर घाइते					साधारण घाइते					चौपाय		जम्मा				
		बस	ट्रक	जिपकार	ट्याक्टर	मोसा	जम्मा	पुरुष	महिला	बालक	बालिका	जम्मा	पुरुष	महिला	बालक	बालिका	जम्मा	पुरुष	महिला	बालक	बालिका	जम्मा	मृत्यु	घाइते	स.दु.सं	मृत्यु	ग.घा.	सा.घा.
१	०७५।७६	१	१	१२	२	५	२१	९	५	१	१	१६	२८	१४	४	१	४७	१९	०	०	०	१९	-	-	२१	१६	४७	१९
२	०७६।७७	२	१	६	४	६	१९	२०	८	२	२	३२	१४	९	५	२	३०	९	२	३	१	१५	-	-	१९	३२	३०	१५
३	०७७।७८	१	३	९	५	८	२८	४	१	१	-	६	१६	३	३	-	२२	१६	५	१	२३	-	-	२४	६	२२	२३	
४	०७८।७९	२	०	७	५	८	२२	५	०	१	३	९	१४	४	०	०	१८	१५	२०	२	१	३८	-	-	१८	९	१८	३८
५	०७९।८०																											

(श्रोत:- जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची)

१.४ जंगली जनावर (चितुवा,भालु) आक्रमणबाट मृत्यु भएकाको विवरण (२०७० साल देखि हालसम्म)

क्र.सं.	मृतकको नामथर	वर्ष	मृतकको ठेगाना	घटनास्थल	घटना मिति
१	सुशिल आचार्य	६	सन्धिखर्क-२	सन्धिखर्क-२	२०७०।२।२२
२	नारायण नेपाली	३	नुवाकोट-४	नुवाकोट-४	२०७०।४।२८
३	उमेश नेपाली	६	नुवाकोट-४	नुवाकोट-४	२०७०।६।२२
४	युवराज मरासनिणि	२	किमडाँडा-१	किमडाँडा-१	२०७१।१।३
५	सुजाता वि.क.	५	किमडाँडा-३	किमडाँडा-३	२०७१।५।१९
६	सुमन नेपाली	३	ठाडा-२	ठाडा-२	२०७१।८।२६
७	आरम्भ गैरे	२	नुवाकोट-४	नुवाकोट-४	२०७३।१।२६
८	ललिता वि.क.	५	सन्धिखर्क-९	सन्धिखर्क-९	२०७३।४।१२
९	अस्मिता मुखिया	७	सन्धिखर्क-९	सन्धिखर्क-९	२०७३।४।१४
१०	मनिस के.सी.	४	सन्धिखर्क-७	सन्धिखर्क-७	२०७४।५।२७

क्र.सं.	मृतकको नामथर	वर्ष	मृतकको ठेगाना	घटनास्थल	घटना मिति
११	प्रशात्रा नेपाली	७	सन्धिखर्क-२	सन्धिखर्क-२	२०७४।६।१६
१२	परि दमासे	५	सन्धिखर्क-२	सन्धिखर्क-२	२०७४।८।९
१३	सदिका राना	६	सन्धिखर्क-१०	सन्धिखर्क-८	२०७५।५।२५
१४	आर्यन घिमिरे	४	भूमिकास्थान-९	भूमिकास्थान-९	२०७५।७।१७
१५	सम्राट नेपाली	५	सन्धिखर्क-४	सन्धिखर्क-४	२०७९।०२।१२
१६	राम बहादुर क्षेत्री		शितगंगा-२	शितगंगा	

(श्रोत:- डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची)

९.५ District Covid-19 Crisis Management Centre (DCCMC) का पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
१	प्र.जि.अ. श्री कमलराज ढकाल	अध्यक्ष	९८५७००७७७७
२	जि.स.अ. श्री हरि प्रसाद शर्मा	सदस्य	९८५७०५५२२४
३	सेनानी, श्री महेश्वर थापा	सदस्य	९८५७०६६४७३
४	प्र.ना.उ., श्री मुकुन्द प्रसाद रिजाल	सदस्य	९८५७००५५५५
५	स.प्र.ना.उ. श्री विष्णु पोखरेल	सदस्य	९८५९२७२५३८
६	प्र.अ.अ. श्री ईश्वरी आचार्य	सदस्य	९८५७०६६९८८
७	डा.जगनाथ तिवारी, अर्घाखाँची अस्पताल	सदस्य	९८५७०६६२९३
८	पुष्पा थापा, स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	सदस्य	९८४३६८७३५३
९	स.प्र.जि.अ.श्री मेघनाथ पाध्या	सदस्य	९८५७०८६२९९
१०	प्र.अ. श्री नुमलाल पन्थी		९८५७०८६२०८

९.६ अर्घाखाँची जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण

क्र.सं.	स्थानीय तह	गाडी नं.	चालकको नाम	फोन नं.
१.	छत्रदेव-२	लु.१.झ. ३७५	नारायण प्र. पाण्डे	९८६७०१४१३३
२.	छत्रदेव-१	लु.१.झ. ४५९	कृष्ण कुँवर	९८४६६८८४१२
३.	शितगंगा-५	लु.१.झ. ३६५		
४.	मालारानी-३	लु.२.च. ६६		
५.	मालारानी गा.पा.	लु.१.झ ७६८	भोजराज खनाल	९८६७४०१८८८
६.	मालारानी गा.पा.	लु.१.झ ३६४	यम बहादुर थापा	९८६७४५५३४२
७.	भूमिकास्थान-६, रामकोट खिल्जी	लु.१.च. ८९४९	तुल्लिराम आचार्य	९८४७०३७६३३
८.	धनचौर स्वास्थ्य चौकी भू.न.पा	लु १ झ ६४३		
९.	ढाकावाङ्ग स्वास्थ्य चौकी	लु १ झ ६४२	जुठे सार्की	९८४७२३०११४
१०.	सन्धिखर्क-२, भक्तिटोला कतार समाज	लु.२.च. ४२०७		
११.	सन्धिखर्क-०२ अर्घाखाँची अस्पताल प्रा लि	लु.१.च. ५२४८	नारायण ब. कब्दार	९८५७०८३०५४
१२.	सन्धिखर्क ०१ छापाँ अस्पताल प्रा लि	लु.१.च. ८८८५	बोम ब. सन्वानी	९८६७३९०७७७
१३.	सन्धिखर्क ०१ नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	लु.१.च. २८७२	दिपक भुसाल	९८६३०५८६८३
१४.	सन्धिखर्क ०१ भु पु सैनिक	लु.१.च. ३५३५		
१५.	शितगंगा-३ ठाडा प्रा स्वा के	लु.१.झ. ३२३	दिलिप खनाल	९८६५४५१४७४
१६.	शितगंगा	लु.१.झ. ३६५	टामलाल वेल्वासे	९८६७४४७१००
१७.	शितगंगा	लु.१.झ. ५९९	टोप ब. राना	९८५७०८८३३८
१८.	सन्धिखर्क	लु.१.झ. ३३१		
१९.	सन्धिखर्क-४ वाङ्गला स्वास्थ्य चौकी	लु.१.झ. २४०	टुक ब. थापा	९८४२८३२२७६
२०.	पाणिनी गाउँपालिका	लु.१.झ. ५९४	चन्द्र ब. पेग्नी	९८६७४३९७१४
२१.	पाणिनी गाउँपालिका	लु.१.झ. ५९३		
२२.	पाणिनी	लु.२.च. ९२३७	आशिष जि.सी.	९८४४७९८९५५
२३.	सन्धिखर्क ०१ अर्घाखाँची अस्पताल	लु १ झ ५३१		

९.७ वारूणयन्त्रको विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	जिम्मेवार व्यक्ति		चालक	
		नामथर	सम्पर्क नं.	नामथर	सम्पर्क नं.
१	सन्धिखर्क नगरपालिका	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ (नगर प्रमुख)	९८५१०९७६१२	चन्द्रमणि आचार्य	९८५७०२९४६९

९.८ अर्घाखाँची जिल्ला स्थित संचारकर्मीहरुको विवरण

नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा, अर्घाखाँची				
क्र.सं.	नाम	पद	आवद्ध संघ/संस्था	मोबाईल नं.
१.	अशोक खनाल	अध्यक्ष	नेपाल पत्रकार महासंघ	९८५७०२३७९१
२.	विरेन्द्र के.सी.	उपाध्यक्ष	कान्तिपुर दैनिक, अध्यक्ष प्रेस युनियन	९८५७०६६२२२

नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा, अर्घाखाँची				
क्र.सं.	नाम	पद	आवद्ध संघ/संस्था	मोबाईल नं.
३.	भगवता पाण्डे	उपाध्यक्ष म.	प्रगतिशिल पत्रकार संघ	९८४७३८९४८९
४.	बिनोद गैरे	सचिव	सुप्रिम पोष्ट डटकम	९८५७०६९०८९
५.	रुद्रमणि भुसाल	कोषाध्यक्ष	कान्तिपुर टि.भी., रेडियो देउराली	९८४७३९४२८२
६.	हृदय कुमार भुसाल	सहसचिव	प्रेस संगठन (प्रदेश सदस्य)	९८५७०६३४६०
७.	अनिल नेपाली	सहसचिव	जन पत्रकार संगठन के.स./जिल्ला अध्यक्ष	९८५७०६६६०९
८.	गोपाल प्रसाद भट्टराई	सदस्य	रेडियो अर्घाखाँची स्टेशन म्यानेजर, प्रगतिशील पत्रकार संघ	९८४७३२७०२४
९.	जितेन्द्र खत्री	सदस्य	सुपा देउराली राष्ट्रिय पाक्षिक	९८५७०६३६७२
१०.	विष्णु खनाल	सदस्य	सामुदायिक रेडियो देउराली	९८५७०७५९८६
११.	घनश्याम पौडेल	सदस्य	ABC TV, दैनिकपत्र, कारोबार दैनिक, हिन्दुखबर डट कम	९८५७०६६९२६
१२.	लक्ष्मण घिमिरे	सदस्य	नागरिक राष्ट्रिय दैनिक	९८५७०६३८८२
१३.	सरिता भुसाल	सदस्य	प्रेस युनियन, अर्घाखाँची टाइम्स	९८५७०६३८७३
१४.	अम्बिका (बेल्बासे) श्रेष्ठ	सदस्य	अध्यक्ष स्वतन्त्र पत्रकार संघ	९८५७०६९४४६
१५.	सागर परियार	सदस्य	सामुदायिक रेडियो सुयोदय	९८६७००९८०२
१६.	असोक चौहान	सदस्य		९८५७०६६२८७
१७.	बाबुराम रसाईली	सदस्य	सुनौलो प्रेस डटकम	९८४७३९३५०३
१८.	बसन्त वि.क	सदस्य	सुनौलो प्रेस डटकम	९८५७०६९००२
केन्द्रीय परिषद् सदस्यहरू				
१.	पार्वता श्रेष्ठ	सदस्य		९८४७९०७२९३
२.	मधु कुमार श्रेष्ठ	सदस्य		९८४७३९४९३४
३.	विष्णु प्रसाद भुसाल	सदस्य	राज्य टेलिभिजन	९८५७०२८७२७
४.	सूर्य प्रसाद भुसाल	सदस्य	सामुदायिक रेडियो देउराली	९८५७०६९३५८
प्रदेश परिषद् सदस्यहरू				
१.	देवेन्द्र कुवर	सदस्य	खस्यौलि साप्ताहिक	९८४७९२४०३०
२.	असोक पौडेल	सदस्य	साझा न्यूज	९८५७०६९३८२
३.	मेयर सिंह के.सी	सदस्य	अर्घाखाँची डटकम	९८५७०६९४९६
४.	गोमा भुसाल	सदस्य		९८५७०२८६९९
५.	कमल विष्ट	सदस्य	सामुदायिक रेडियो देउराली	९८४७९०७५५०
६.	कुशल भुसाल	सदस्य		९८५७०२८२५९

नेपाल पत्रकार महासंघ जिल्ला शाखा, अर्घाखाँची				
क्र.सं.	नाम	पद	आबद्ध संघ/संस्था	मोबाईल नं.
केन्द्रीय सदस्य				
१.	राधा नेपाली		तरङ्ग साप्ताहिक	९८५७०६९०६९
प्रदेश सदस्य				
१.	प्रेम नारायण आचार्य	प्रदेश सदस्य	रेडियो देउराली, अन्नपूर्ण पोष्ट, प्रेस युनियन, उज्यालो नेटवर्क, राष्ट्रिय समाचार समिति	९८५७०२९४६७
विभिन्न संस्थामा आबद्ध पत्रकारहरु				
१.	सुरज रायमाझी	पत्रकार	अर्घाखाँची T.V., राजधानी दैनिक	९८४७२८४७७७
२.	मुक्तिनाथ भुसाल	पत्रकार	Nepal Television, घटना र विचार	९८५७०२८६१९
३.	निम बहादुर रिजाल	पत्रकार	अन्तर पुकार	९८४७०२२३४६
४.	नविन के.सी.	पत्रकार	स्टेशन मेनेजर रेडियो मालारानी, नयाँ पत्रिका	९८५७०६३५४०
५.	तेजेन्द्र पाण्डे	पत्रकार	प्रेस युनियन	९८४११७७६२३
६.	राम कुमार क्षेत्री	पत्रकार	रिपोर्टरस क्लब, प्रेस युनियन, अर्घाखाँची डटकम	९८४१२१९६३४
७.	अर्जुन भुसाल	पत्रकार	प्रेस संगठन	९८५७०६६०६७
८.	श्याम घिमिरे	पत्रकार	स्टेशन म्यानेजर सन्धिखर्क एफ.एम. प्रगतिशील पत्रकार संघ	९८५७०६६३५८
९.	सागर महत	पत्रकार	रेडियो देउराली, प्रेस युनियन	९८४७४४३९०२
१०.	हरि भुसाल	पत्रकार	स्टेशन म्यानेजर नयाँ एफ.एम.	९८५१०६२४०५
११.	लक्ष्मण घिमिरे	पत्रकार	संवादाता नागरिक दैनिक	९८५७०६३८८२
१२.	सविता आचार्य	पत्रकार	प्रेस संगठन सह-संयोजक	९८४७१६७२३१
१३.	बसन्त श्रेष्ठ	पत्रकार	बुलन्द पाक्षिक	९८५७०६३७६२
१४.	विक्रम पाण्डे	पत्रकार		९८५७०६९१०४
१५.	गणेश खनाल	पत्रकार	स्टेशन मेनेजर सगर्व एफ.एम., गोरखापत्र दैनिक, सगरमाथा टिभि	९८५७०६१०७३
१६.	माधव पौडेल	पत्रकार	अर्घाखाँची बुलेटिन, रेडियो मुक्तिनाथ	९८६७००९९७५
१७.	सहयोगी बि.सी.	पत्रकार		९८५७०२८२१३

१.९ एफ.एम. रेडियोहरूको विवरण

क्र. सं.	नाम	स्टेशन मेनेजरको नाम	फोन	मो.नं.	ईमेल
१	रेडियो सगर्व, सन्धिखर्क	गणेश खनाल	०७७-४२०२९०, ४२०६२०	९८५७०६९०७३	sagarvafm@gmail.com
२	रेडियो मालारानी, मालारानी	नविन के.सी.	०७७-४२०७६४	९८५७०६३५४०	radiomalarani95.7@gmail.com
३	सन्धिखर्क एफ.एम. चुत्रावेशी	श्याम घिमिरे	०७७-४२००३२	९८५७०६६३५८	sandhikharkfm@gmail.com
४	अर्घाखाँची एफ.एम. सन्धिखर्क	गोपाल भट्टराई	०७७-४२०७००, ४२०६८०	९८४७३२७०२४	arghakhanchifm@gmail.com
५	सूर्योदय एफ.एम. सन्धिखर्क	सागर परियार	०७७-४२००३५	९८६७००९८०२	fmsuryodaya@gmail.com
६	रेडियो देउराली सन्धिखर्क	सुर्य प्रसाद भुसाल	०७७-४२०२८९, ४२०३८९, ४२०६८९	९८५७०६९३५८	radiodeurali@gmail.com
७	नयाँ एफ.एम. सन्धिखर्क	हरि प्रसाद भुसाल	०७७-४२०३३६	९८५९०६२४०५	nayafmnews@gmail.com
८	शितगंगा एफ.एम., शितगंगा	अराज बेलबासे		९८५७०५५४२५	
९	रेडियो नरसिंहथान मालारानी	नविन के सी		९८५७०६३५४०	
१०	रेडियो अभ्यास सन्धिखर्क	अर्जुन भुसाल		९८५७०६६०६७	

१.१० यातायात व्यवसायीको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	यातायात व्यवसायी	मोबाईल नं.
१	कमल भट्टराई	कार्यालय प्रमुख	पश्चिम नेपाल बस व्यवसायी संघ	९८५७०२८४७०
२	गोविन्द प्रसाद बन्जाडे	अध्यक्ष	देउराली यातायात व्यवसायी समिति	९८५७०६३०२८
३	कृष्ण भुसाल	अध्यक्ष	लंका यातायात	९८५९०९०७४४
४	राम प्रसाद भुसाल	उपाध्यक्ष	ट्रक समिति	९८५७०६९२७८
५	महेन्द्र भुसाल	अध्यक्ष	ट्याक्सी समिति	९८४७३९२९३५

१.११ अर्घाखाँचीमा रहेका हेभी ईक्युपमेन्ट विवरण

क्र.सं.	व्यवसायीको नाम	निर्माण व्यावसायी फर्म वा कम्पनीको नाम	एकसाभेटर	जे.सि.बि.	रोलर	ग्रेडर	डोजर/चेन
१.	बसन्त प्रसाद भुसाल	अम्मर निर्माण सेवा	८	३	३	१	
२.	नारायण प्रसाद बन्जाडे	पुष्पा निर्माण सेवा	४	१	१	१	
३.	ऋषिराम अधिकारी	पि.टि.आर अधिकारी क. प्रा.लि	८	२	१	१	
४.	कासिराम बस्याल	सागर निर्माण सेवा		१	१		
५.	कविराम खनाल	खनाल ब्रदर्श कन्स्ट्रक्सन	२	३			
६.	भोजराज भुसाल	संझना निर्माण सेवा	१	१			
७.	प्रदिप मिश्र	मिश्र निर्माण सेवा	१	२			
८.	भोजराज अधिकारी	कमल निर्माण सेवा	१	१			

क्र.सं.	व्यवसायीको नाम	निर्माण व्यावसायी फर्म वा कम्पनीको नाम	एक्साभेटर	जे.सि.बि.	रोलर	ग्रेडर	डोजर/चेन
९.	यम बहादुर खनाल	नयाँ नेपाल निर्माण सेवा		१			
१०.	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	एस.एस कन्स्ट्रक्सन		१			
११.	काजी श्रेष्ठ	मसिना निर्माण सेवा		१			
१२.	मोहन सिंह ठकुरी	एम.एस एण्ड ट्री कन्स्ट्रक्सन		२			
१३.	पदम भुसाल/आकाश भुसाल	भुसाल कन्स्ट्रक्सन	२	२	२	१	
१४.	दुर्गा प्रसाद भुसाल	भुसाल निर्माण सेवा		१			
१५.	अशोक खनाल	खनाल निर्माण सेवा	१				
१६.	प्रेम पौडेल	पौडेल कन्स्ट्रक्सन	३	१			
१७.	नारायण प्रसाद खनाल	लक्ष्मी कन्स्ट्रक्सन		१			
१८.		ठाकुर प्रसाद अधिकारी		१			
१९.		ज्ञानु पाण्डे		१			
२०.		योगेन्द्र खनाल		२			
२१.		भेष बहादर वि.सी		१			
२२.		योगेन्द्र बहादुर खड्का		२			
२३.		राम बहादुर बढाथोकी		१			
२४.		खिम प्रसाद श्रेष्ठ					
२५.		झविन्द्र पन्थी					
२६.		श्याम खनाल					
२७.		बसन्त के.सी					

९.१२ सुरक्षा निकायमा रहेको खोज तथा उद्धार सामाग्री तथा खटिने जनशक्ति विवरण

(क) नेपाल प्रहरी

क्र. सं.	प्रहरी ईकाईको नाम	कमाण्डरको दर्जा नामथर	सम्पर्क नं.	उद्धारमा खटिने प्रहरी संख्या
१	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.ना.उ. मुकुन्द प्रसाद रिजाल	९८५७००५५५५	२०(आवश्यकता अनुसार सो भन्दा बढि)
२	प्रचौ अर्घा अर्घा	प्र.स.नि.हिरालाल सेन्चुरी	९८४३५१२९०७	४ जना
३	प्रचौ धारापानी अर्घा	प्र.स.नि. राम दास कहाँर	९८४७०१६०९०	५ जना
४	प्रचौ खिदिम अर्घा	प्र.स.नि. राजेश कुमार कुर्मी	९८०८४४०६२९	४ जना
५	प्रचौ बल्कोट अर्घा	प्र.ना.नि भेषलाल बुढाथोकी	९८४९३४४२९७	४ जना
६	प्रचौ खिल्जी अर्घा	प्र.ना.नि राम मिलन चौधरी	९८६०६८३२४४	४ जना
७	प्रचौ पाली अर्घा	प्र.स.नि. राकेश ठाकुर	९८५७०९१२४५	३ जना

क्र. सं.	प्रहरी ईकाईको नाम	कमाण्डरको दर्जा नामथर	सम्पर्क नं.	उद्धारमा खटिने प्रहरी संख्या
८	प्रचौ ढाकावाड अर्खाँ	प्र.ना.नि ठाकुर प्रसाद थारु	९८५७०५१३२०	४ जना
९	अप्रचौ फुदवाङ्ग अर्खाँ	प्र.ब.ह. यमबहादुर जि.सि.	९८४६६०६५१३	४ जना
१०	अप्रचौ धनचौर अर्खाँ	प्र.स.नि. लालमणी भट्टराई	९८४७२११२०९	४ जना
११	प्रचौ नरपानी अर्खाँ	प्र.ना.नि हुम बहादुर बि.क.	९८६६९०४४१२	६ जना
१२	ईप्रका ठाडा अर्घाखाँची	प्र.ना.नि. शालिकराम खनाल	९८५७०६३३८७	१० जना
१३	ईप्रका सिद्धारा अर्खाँ	प्र.स.नि. कमल सुवेदी	९८६८३१४३२४	४ जना
१४	प्रचौ सिमलपानी अर्खाँ	प्र.स.नि. लक्ष्मण उपाध्याय	९८४७०६०२१७	४ जना
१५	प्रचौ जलुके अर्खाँ	प्र.स.नि. जबर सिंह सुनार	९८६७२८७९५१	५ जना
१६	अप्रचौ सातमारा अर्खाँ	प्र.स.नि. सन्जु कुमार विश्वकर्मा	९८६३४४२४३०	७ जना
१७	ईप्रका खन अर्घाखाँची	प्र.नि. निरोज चौलागाई	९८५१२८१५४७	१० जना
१८	प्रचौ अर्घातोष अर्खाँ	प्र.ना.नि.मान बहादुर ज्ञवाली	९८५७०५६००२	४ जना
१९	प्रचौ हंशपुर अर्खाँ	प्र.स.नि. सुर्य बहादुर बि.क.	९८४७०१७०९९	४ जना

९.१३ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको विपद् उद्धार सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
१.	त्रिपाल	५३ वटा	
२.	टेन्ट	१४ थान	
३.	टिनको बाल्टी	१ वटा	
४.	कम्बल	५५ वटा	
५.	फोल्डिङ ल्याडर	१ थान	
६.	मेगा फोन	६ वटा	
७.	पौकेट भित्रको रसी	१ बण्डल	
८.	हेल्मेट	९ वटा	
९.	पन्जा	१ जोर	
१०.	गैठी	५ थान	
११.	लाईफ ज्याकेट	९ वटा	
१२.	हेडलाईट	३ वटा	
१३.	बुट	११ जोर	
१४.	ट्युब	२ वटा	
१५.	लाईट	८ वटा	
१६.	निलो झोला (औषधी सहितको)	४ वटा	
१७.	स्टेचर	२ वटा	
१८.	क्याप	२५ वटा	
१९.	टिनको बाकस	२ वटा	

क्र.सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
२०.	बेल्चा	१२ वटा	
२१.	गल	२ वटा	
२२.	फुट पम्प	१ वटा	
२३.	Chain Saw ईलेक्ट्रिक आरा	७ वटा	
२४.	Fire Extinguisher	६ वटा	
२५.	टर्च लाईट	७ वटा	
२६.	रेन कोट	८ वटा	
२७.	बोल्ट कटर	२ थान	
२८.	हैन्ड माईक	१ वटा	
२९.	हाते आरा	६ थान	

९.१४ जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहत युनिटहरूमा रहेको विपद् उद्धार सामग्री विवरण

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची			
१.	FIRE SWATTER	५ थान	
२.	HEAD LIGHT	७ थान	
३.	RESCUE GLOVES	२७ जोडी	
४.	FIRE EXTINGUISHER	२ थान	
५.	RESCUE ROPE	३ रोल (अं.५०० मि.)	
६.	GAL	६ थान	
७.	RESCUE HELMET	३९ थान	
८.	SEARCH LIGHT	२ थान	
९.	STRECHER	१० थान	
१०.	RESCUE FULL BODY HARNESS	८ थान	
११.	PICK	२७ थान	
१२.	SHOVEL	२७ थान	
१३.	GUM BOOT	१४ जोडी	
१४.	FOLDING LADDER	५ थान (२ बेसाबुत)	
१५.	ARA (ठूलो जंगी आरा)	२ थान	
१६.	CARABINER BEAL	१० थान	
१७.	BOLT CUTTER	१ थान	
१८.	LIFE JACKET	२२ थान	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
१९.	RAIN COAT	२० थान	
२०.	AIR FORS ८ (डोरीमा लगाउने हुक)	६ थान	
२१.	मेघा फोन (माईक)	५ थान १ बेसाबुत	
२२.	ट्यूब	९ थान	
२३.	ट्यूबमा हावा भर्ने पम्प	१ थान	
२४.	हाते आरा	४ थान	
२५.	करोती	५ थान	
२६.	बाल्टी	१० थान	
२७.	Back pack pump	२ थान	
२८.	SWATTER	६ थान	
२९.	दाते	६ थान	
३०.	Back pack pump	२ थान	
३१.	हेल्मेट	१० थान	
ईलाका प्रहरी कार्यालय ठाडा			
१.	Safety Helmet	७	
२.	Stretcher	२	
३.	Stretcher	१	
४.	Gal	३	
५.	Belcha	८	
६.	Gaiti	६	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
७	Stretcher	१	
८	Safety Helmet	२	
९	Raincoat	५	
१०	Chisel (China)	३	
११	Safety Belt	१	
१२	Head Light	४	
१३	Torch light (hand)	४	
१४	Multipurpose Hammer	३	
१५	Throw Bag	३	
१६	Life Jacket	४	
१७	Climbing rope (२०mm)	२	
१८	Hand Mike	१	
१९	Gum Boot	७	
ईलाका प्रहरी कार्यालय, सिद्धारा			
१.	गल	२	
२.	गैति	२	
३.	सेफ्टी हेलमेट	२	
४	सेफ्टी बेल्ट	१	
५	हेड लाईट	१	
६	लाईफ ज्याकेट	१	
७	स्ट्रेचर	१	
८	डोरी	२० मि.	
९	बन्चरो	१	
१०	फरुवा	१	
११	बेलचा	१	
ईलाका प्रहरी कार्यालय, खन			
१.	बेलचा	३ थान	
२	गैति	४ थान	
३	बन्चरो	२ थान	
४	हँसिया	२ थान	
५	गल (खन्ति)	६ थान	
६	स्ट्रेचर	२ थान	
७	ट्युब	२ थान	
८	हेलमेट प्लाष्टिक	१०थान	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
९	फरुवा	७ थान	
१०	लाईफ ज्याकेट	३ थान	
११	डोरी	१ रोल	
प्रहरी चौकी, हंसपुर			
१.	बेलचा	२	
२	बन्चरो	१	
३	हसिया	१	
४	गैती	२	
५	घन	१	
६	गल	२	
७	फरुवा	२	
८	स्ट्रेचर	१	
९	हेण्ड माईक	१	
१०	दाँति	२	
११	पानी बरसाती	४	
१२	गम बुट	५	
१३	टर्चलाईट	१	
१४	गैती	२	
प्रहरी चौकी, पाली			
१.	पलाष्टिक डोरी	२	
२	स्टिलको बाल्टिन	१	
३	पलाष्टिक पाल	२	
४	बेलचा	२	
प्रहरी चौकी, धारापानी			
१.	डोरी	१०मिटर	
२	बेलचा	१	
३	पिक	१	
४	गैती	२	
५	बन्चरो	२	
६	फरुवा	२	
७	आरा (ठूलो)	१	
८	गम बुट	४जोर	
९	टर्च	१	
१०	सेफ्टी हेलमेट	७	
११	मेगा फोन	१	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
१२	सेफटी हेलमेट	१०	
प्रहरी चौकी, धारापानी			
१.	बेल्चा	१	
२	डोरी	५००मि.	
३	गैती	१	
४	बाल्टी	१	
५	बन्चरो	१	
६	फरुवा	२	
७	गैती	२	
८	बेल्चा	२	
९	फेटी (ठूलो आरा)	१	
१०	हसिया	१	
११	सेफटी हेलमेट	७	
१२	पन्जा	५ जोर	
१३	गम बुट	४ जोर	
१४	लाईट ज्याकेट	७ पिस	
१५	मेगा फोन	१	
१६	टर्च लाईट	१	
१७	First Aid Box	१	
प्रहरी चौकी खिदिम			
१	गैती	२	
२	सावेल	२	
३	बाल्टिन	१	
४	Fet Shooterv	५	
५	Swatter	१०	
६	Rale	६	
७	Helmet	१०	
८	Plninium Water Bottele	५	
९	Filterrmask	५	
१०	Rake hoe	४	
११	Head lap	४	
प्रहरी चौकी नरपानी			
१	बेल्चा	२	
२	गैती	२	
३	डोरी	१	
४	Water Proof ज्याकेट	३	
५	स्ट्रेचर	२	
६	गल	१	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
प्रहरी चौकी बल्कोट			
१	२० लि.ब्याक (फायरफाइटिड)	५ थान	
२	Rake	४ थान	
३	Rake hone	४ थान	
४	हेल्मेट	१० थान	
५	Fire suit yellow	१० थान	
६	fire blanket	२ थान	
७	Reflecting jacket	७ थान	
८	Reflecting jacket	१ थान	
९	Throw rope २०mtr १२mm static rope	१ थान	
१०	Hand siren	१ थान	
११	Ladder १० stas (folding)	७ थान	
१२	Safety helmet	१ थान	
१३	fist aid box	४ थान	
१४	Fire retarded suit	२ थान	
१५	Fire back pack bag ltr automatic	४ थान	
प्रहरी चौकी अर्घातोष			
१	फायर बलाइकेट	२	
२	डोरी	२०मि.	
३	ज्याप्टिड (लाईफ) जाकेट	७	
४	Ladder १ steps	१	
५	हेल्मेट	७	
६	फायर बुट	४	
७	म्यालेन	२	
प्रहरी चौकी खिल्जी			
१	गैती	२	
२	बेल्चा	१	
३	गल	१	
४	बाल्टिन	२	
५	नाईलन डोरी	५० मि.	
६	मेघा फोन	१	
७	गम बुट	४ जोर	
८	पहेलो हेल्मेट	१७	
९	पन्जा	५	
१०	परदर्शी ज्याकेट	१७	
११	आरा	१	
१२	First Aid box	१	
१३	दाँती	२	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
प्रहरी चौकी सिमलपानी			
१	लाइफ ज्याकेट	१	
२	गैती	१	
३	डोरी	१	
४	सावेल	१	
५	टर्चलाईट	१	
६	स्ट्रेचर	१	
अस्थायी प्रहरी चौकी सातामारा			
१	गल	१	
२	बेल्ला	१	
३	गैती	१	
४	सेफटी हेल्मेट	२	
५	सेफटी बेल्ट	१	
६	हेडलाईट	१	
७	लाईफ ज्याकेट	२	
८	डोरी (Climbing rope)	२०मि.	

क्र. सं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कैफियत
९	Stacher स्ट्रेचर	१	
प्रहरी चौकी, ढाकावाड			
१.	डोरी	५०० मि.	
२	बेल्ला	१	
३	गैती	१	
४	बाल्टी	१	
५	बन्चरो	१	
६	फरुवा	२	
७	आरा	१	
८	गैती	२	
९	हसिया	१	
१०	सेतो बाल्टी	२	
११	फलामको बेल्ला	२	

९.१५ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३६ गुल्म, हे.क्वा. अर्घाखाँची

१. विपद् उद्धार टोली

- सशस्त्र प्रहरी निरीक्षकको कमाण्डमा २५ जनाको टोली

२. विपद् उद्धार सामग्री विवरण

क्र. सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	संख्या	कैफियत
१	बेल्ला(सावेल)	८	
२	गैती	११	
३	दाते	५	
४	गल	४	
५	बन्चरो	५	
६	बाल्टी	२	
७	नाईनल रसी	३	
८	स्ट्रेचर	२	
९	कोदालो	१	
१०	Swatter	१९	
११	Roke	१०	
१२	Roke Hoe	५	
१३	Back pack pump	६	
१४	Fire suit (yellow)	१०	

क्र. सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	संख्या	कैफियत
१५	Plastic Helmet	२८	
१६	Aluminium Water bottle	५	
१७	Fire Extinguishers	२	
१८	Handly motile Headlamp	१०	
१९	Rescue Rope	५०	
२०	Search light	२	
२१	Rescue harness	१	
२२	Gum boot	२३	
२३	Ara	१	
२४	Carabineer Beal	१	
२५	Bolt cutter	१	
२६	Life jacket	२	
२७	Rain coat	५	
२८	Rescue Gloves	२१	

क्र. सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	संख्या	कैफियत
२९	Fire Axe hoe	१	
३०	First aid kit	१	
३१	Jump Suit	४	
३२	Fire Boot	४	
३३	Socks	४	
३४	Head Torch	४	
३५	Face Mask	४	
३६	Water Bottle	४	
३७	Portable Shovel	४	

क्र. सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	संख्या	कैफियत
३८	Fire Blanket	४	
३९	Crow Bar	४	
४०	Jumar Ascender (Beal)	१ पिस	
४१	Beal Transf Air Pulley	२ पिस	
४२	Beal Lock Carabiner	२ पिस	
४३	Petzal Huit Descender (Fig. ८ Carabine)	२ पिस	
४४	Set Herness	१ पिस	
४५	Petzal Dynea Sling	२ पिस	

९.१६ श्री ईश्वरीबक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक अर्घाखाँची

क्र.सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	परिमाण	कैफियत
१	क्यारविना	१८	
२	रोप ल्याडर	१	
३	फष्ट एड बक्स	१	
४	भर्याङ्ग आल्मुनियम	१	
५	रेक्क्यू हेलमेट	२८	
६	एक्स बक्स बन्चरो	२	
७	पिक	७	
८	साबेल	७	
९	गल	५	
१०	सिभिल मण्डि	६	
११	मेडिकल ब्याग	२	
१२	वाटर प्रुप ज्याकेट	५	
१३	गम बुट	७	
१४	टायर ट्युव	३	
१५	जम्प सुट	३	
१६	Axc-Hoe With Handle	३	
१७	Rake Axe with Handle	४	

क्र.सं.	विपद् व्यवस्थापनका लागि उद्धार सामग्री विवरण	परिमाण	कैफियत
१८	Fire speed with Long Handle Shovel	५	
१९	Fire water Pipe Handle (Fire Beater)	११	
२०	Jet Swotter	४	
२१	Plastic Helmet	२	
२२	पन्जा	४	
२३	सेफिट हेलमेट	१२	
२४	फिगर ८ क्यारविना	१	
२५	पुल्ली	१	
२६	प्रोसिक रोप	१०	
२७	रेक्क्यू हार्नेस	२	
२८	जुमर लेफ्ट/राइट	१/१	
२९	सीट हार्नेस	१	
३०	चेस्ट हार्नेस	१	
३१	र्यापलिङ्ग पन्जा	१	
३२	ब्लक घिर्नी फलामको	१	
३३	क्वाइमविङ्ग रोप	१००	
३४	घन	१	

९.१७ स्थानीय तहमा उपलब्ध विपद् उद्धार सामग्रीको विवरण

क्र. सं.	उद्धार सामग्रीको नाम	परिमाण					
		सन्धिखर्क	भूमिकास्थान	शितगंगा	छत्रदेव	मालारानी	पाणिनी
१.	बेल्चा	२६ थान	३ थान	१० थान	४० वटा		७ वटा
२.	गैटी	२६ थान	२ वटा	१० थान	४० वटा		१० वटा
३.	कोदालो				४८ वटा		
४.	गल			१० थान			१० वटा
५.	बाल्टी		१ थान		१६ वटा		
६.	दमकल	१ थान					
७.	जे.सी.बी.	१ थान				१ वटा	
८.	टिप्पर	१ थान					
९.	ट्याक्टर	१ थान					
१०.	आगो हान्ने		१० थान				
११.	माटो सोर्ने दाती		३ थान				
१२.	माटो खन्ने सार्ने		३ थान				
१३.	हेलमेट		१० थान	२० वटा	२५ वटा		
१४.	प्लास्टिक हेलमेट		१० थान				
१५.	पहेलो ड्रेस		१० थान				
१६.	पानी थैली		५ थान				
१७.	पानी बोतल		५ थान				
१८.	बाकस		१ थान				
१९.	डोरी		५० मिटर		४० मुठा		
२०.	आरा		१ थान				
२१.	बन्चरो		२ थान				
२२.	फरुवा		२ थान				
२३.	हेडलाइट		४ थान	८ वटा			
२४.	टोपी माक्स		५ थान				
२५.	स्वेटर		९ थान				
२६.	ज्याकेट			१० थान	३२० वटा		
२७.	पंजा			२० थान	५० जोडी		
२८.	रेक		४ थान				
२९.	जस्ता पाता						
३०.	प्लास्टिक पाईप						
३१.	त्रिपाल			२० वटा		५ वटा	३० वटा
३२.	प्रेशर कुकर						११ वटा

क्र. सं.	उद्धार सामाग्रीको नाम	परिमाण					
		सन्धिखर्क	भूमिकास्थान	शितगंगा	छत्रदेव	मालारानी	पाणिनी
३३.	जग				१६ वटा		
३४.	गिलास						४८ वटा
३५.	थाल						४८ वटा
३६.	ताप्के						१२ वटा
३७.	डेक्ची						१२ वटा
३८.	डाडु						४८ वटा
३९.	कचौरा						४८ वटा
४०.	पन्यु						४८ वटा
४१.	कुकर						१२ वटा
४२.	फायर विटर			१० वटा			
४३.	स्टेचर			१० थान			

९.१८ अर्घाखाँची जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	फोन नं.	मो.नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	कमलराज ढकाल	प्र.जि.अ.	०७७-४२०१३३	९८५७००७७७७
२	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	महेश खनाल	श्रेस्तेदार उ.स	०७७-४२०२०५	९८५७०६६५५१
३	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	हरि प्रसाद शर्मा	जि.स.अ.	०७७-४२०२२९	९८५७०४४२२२
४	इश्वरी बक्स गुल्म, म्यालपोखरी ब्यारेक	महेश्वर थापा	सेनानी	०७७-४२०००७	९८५७०६६४७३
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	मुकुन्द प्रसाद रिजाल	प्र.ना.उ.	०७७-४२०२९९	९८५७००५५५५
६	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गुल्म	विष्णु पोखरेल	स.प्र.ना.उ.	९८५९२७२०५७	९८५९२७२५३८
७	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	इश्वरी आचार्य	प्र.अ.अ.	०७७-४२०१२७	९८५७०६६९८८
८	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	विष्णु प्रसाद आचार्य	जि.न्या.व.	०७७-४२०११५	९८५७०६६४०५
९	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	दिपक अधिकारी	प्र.को.नि.	०७७-४२०१४०	९८५७०६६७७२
१०	विशेष नापी कार्यालय	डिल्लीराज भण्डारी	प्र.ना.अ.	०७७-४२०३६९	९८५७०६३४२३
११	सालझण्डी सन्धिखर्क ढोरपाटन सडक योजना	अन्जु परियार	यो.प्र.	०७७-४२०४६८	९८५७०६६४६०
१२	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना	रामनाथ पाण्डे	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	०७७-४२०५३३	९८५७०६९५३३
१३	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	डिल्लीराज भुसाल	नि.का.प्र.	०७७-४२०१३९	९८५७०६६५३९
१४	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	मनिराम पराजुली	ईकाई प्रमुख	०७७-४२०३०५	९८५७०६३९५५
१५	संघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना	किरण आचार्य	ईन्जिनियर	०७७-४२००९९	९८५७०६९७४९
१६	जिल्ला हुलाक कार्यालय	मदन भट्टराई	नि.का.प्र.	०७७-४२०१०८	९८५७०८६१०८

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	फोन नं.	मो.नं.
१७	जिल्ला कारागार कार्यालय	पोमकला भण्डारी	नि.कार्यालय प्रमुख	०७७-४२०२२६	९८५७०७५७७७
१८	मालपोत कार्यालय	टिकाराम पौडेल	कार्यालय प्रमुख	०७७-४२०१३५	९८५७०६३९३५
१९	नापी कार्यालय, अर्घाखाँची	कपिलदेव बस्याल	ना.अ.	०७७-४२०१८९	९८५७०६९१८९
२०	नेपाल टेलिकम	गोविन्द प्रसाद पराजुली	स.प्रा.अ.	०७७-४२०१०१	९८५७०२३५०१
२१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	रमेश बज्राडे	वितरण केन्द्र प्रमुख	०७७-४२०८२४	९८५७०६६८२४
२२	कृषि विकास बैङ्क	दुर्गा प्रसाद खनाल	शा.प्र.	०७७-४२०१६६	९८५१३२०१६६, (९८४७०५७४१७ प्रसनल नं.)
२३	राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्क	गुणानिधी भुसाल	शा.प्र.	०७७-४२०१५५	९८५७०६११५५
२४	नेपाल बैङ्क लिमिटेड	कुलराज घिमिरे	शाखा प्रमुख	०७७-४२०८९२	९८५७०६९८९२
२५	करदाता सेवा कार्यालय	पुष्पा भुसाल	नि.का.प्र.	०७७-४२०९२०	९८५७०८३९२०
२६	जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	हरी बहादुर के.सी.	प्र.ना.नि.		९८५७०६६६२०
२७	अर्घाखाँची अस्पताल सन्धिखर्क	डा.जगन्नाथ तिवारी	मेडिकल सुपरिटेण्डेन	०७७-४२०१८८	९८५७०६६२१३
२८	स्वास्थ्य कार्यालय अर्घाखाँची	पुष्पा थापा	जनस्वास्थ्य अधिकृत	०७७-४२०२१३	९८४३६८७३५३
२९	डिभिजन वन कार्यालय	ईश्वरी प्रसाद पौडेल	डि.व.अ.	०७७-४२०१०९	९८५७०६३६११
३०	कृषि ज्ञान केन्द्र	राममिलन प्रसाद विश्वकर्मा	प्रमुख दशौं तह	०७७-४२०१२६	९८५७०६३९२६
३१	अर्घाखाँची आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	डा.अर्चना शुक्ला	का.प्र.	०७७-४२०२४७	९८५७०८६२४७
३२	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	राम भरोस यादव	का.प्र.	०७७-४२०११०	९८६३०३२११०
३३	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	विष्णु प्रसाद पौडेल	का.प्र.	०७७-४२००६२	९८४७१०९२८६
३४	जलश्रोत तथा सि.वि.डि. कार्यालय	श्याम कुमार तिमिल्सिना	सि.डि.प्र.	०७७-४२०१६२	९८५७०६३१६२, प्र. ९८५७०८११६२
३५	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यालय	सन्तोष खनाल	का.प्र.	०७७-४२०१३६	९८५७०८८१३६
३६	सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय	विनोद कुमार चौधरी	ईन्जिनियर	०७७-४२०२१२	९८५७०५०६६८
३७	सन्धिखर्क नगरपालिकाको कार्यालय	खुमलाल भुसाल	प्र.प्र.अ.	०७७-४२०६६२	९८५७०७६१११
३८	भूमिकास्थान नगरपालिकाको कार्यालय	नारायण पोखेल	प्र.प्र.अ.		९८५७०६९९८१
३९	शितगंगा नगरपालिकाको कार्यालय	झविन्द्र खनाल	प्र.प्र.अ.		९८५७०६९८१५
४०	छत्रदेव गाउँपालिकाको कार्यालय	भेषराज पन्थ	प्र.प्र.अ.		९८५७०६६९७१
४१	पाणिनी गाउँपालिकाको कार्यालय	हुमलाल भुसाल	प्र.प्र.अ.		९८५७०६६४९८

क्र. सं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	फोन नं.	मो.नं.
४२	मालारानी गाउँपालिकाको कार्यालय	सुरेश भुसाल	प्र.प्र.अ.		९८५७०६६४३२
४३	एग्रो फरेष्ट्री पोलिटेक्निक इन्स्टिच्यूट मथुरा	डा.राजु भुसाल	शिक्षालय प्रमुख	९८५७०६६८७१	९८५७०६६८७१
४४	खेलकुद विकास समिति	जनार्दन गैरे	का.प्र.		९८५७०६६४४८
४५	पाणिनी बहुप्राविधिक शिक्षालय	मणि प्रसाद गैरे	शिक्षालय प्रमुख	०७७-६९०५६६	९८५७०६९९१०
४६	वृत्तिवाङ्ग-पौदी अमराइ-तम्घास-सन्धिखर्क-गोरुसिङ्गे १३२ केभि लाइन	मनोज चौधरी	आयोजना प्रमुख		९८५९९०३६२९
४७	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	शम्भु शंकर झा	जलाधार व्यवस्थापन अधिकृत	०७७-४२०९२०	९८५७०८९९२०
४८	नौमुरे बहुउद्देश्यीय आयोजना कार्यालय	जयराम प्रजापती	आयोजना प्रमुख		९८५७०८९४०८

९.१९ अर्घाखाँची जिल्लास्थित स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूको विवरण

क्र.सं.	वडा	पद	नाम	सम्पर्क विवरण
सन्धिखर्क नगरपालिका				
१		प्रमुख	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	९८५९०९७६९२
२		उपप्रमुख	मिश्रा आचार्य	९८४७९८३२८८
३	१	वडा अध्यक्ष	माधव श्रेष्ठ	९८५७०६९०८८
४	२	वडा अध्यक्ष	मोतिजंग रायमाझी	९८४७३९४९६७
५	३	वडा अध्यक्ष	जम्शेर मियाँ	९८५७०६३९८६
६	४	वडा अध्यक्ष	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	९८४७९०८५९४
७	५	वडा अध्यक्ष	ऋषव अधिकारी	९८४९३०२९२९
८	६	वडा अध्यक्ष	श्रीधर महत्रा क्षेत्री	९८५७०६९२९२
९	७	वडा अध्यक्ष	चुरा बहादुर के.सी	९८५७०६९०९४
१०	८	वडा अध्यक्ष	हुम प्रसाद बन्जाडे	९८५७०२९९३४
११	९	वडा अध्यक्ष	पदम बहादुर भुसाल	९८५७०६९९४५
१२	१०	वडा अध्यक्ष	मोहन सिंह ठकुरी	९८५७०६६८०२
१३	११	वडा अध्यक्ष	चेत नारायण आचार्य	९८५७०६६५२६
१४	१२	वडा अध्यक्ष	नारायण खड्का	९८५७०६९२५२
शितगांगा नगरपालिका				
१५		प्रमुख	छवि लाल पौडेल	९८५७०२९४७६
१६		उपप्रमुख	गीता भाट	९८४९२२६४६४
१७	१	वडा अध्यक्ष	मान बहादुर सिंजापती	९८५७०२५९६९
१८	२	वडा अध्यक्ष	राम बहादुर 'गोर्खा' क्षेत्री	९८४७४४३२५५

क्र.सं.	वडा	पद	नाम	सम्पर्क विवरण
१९	३	वडा अध्यक्ष	चिन्तराज अधिकारी	९८५७०३४११५
२०	४	वडा अध्यक्ष	दामोदर अधिकारी	९८५७०७८०७१
२१	५	वडा अध्यक्ष	चन्द्र मणि बेलवासे	९८४९४७६१६२
२२	६	वडा अध्यक्ष	ऋषि बहादुर रेश्मी	९८५७०६३३२७
२३	७	वडा अध्यक्ष	देवि राम घिमिरे	९८५७०६११६५
२४	८	वडा अध्यक्ष	रुकु बहादुर आले मगर	९८५७०६९४०८
२५	९	वडा अध्यक्ष	भिम बहादुर खत्री क्षेत्री	९८५७०६१३३८
२६	१०	वडा अध्यक्ष	केशव प्रसाद बेलवासे	९८५७०६३७९१
२७	११	वडा अध्यक्ष	नवराज भुसाल	९८५७०५५४१७
२८	१२	वडा अध्यक्ष	चोप बहादुर घर्ती मगर	९८६५३७१५१७
२९	१३	वडा अध्यक्ष	दुर्गा बहादुर वि.सी.	९८५७०८८७५५
३०	१४	वडा अध्यक्ष	दामोदर न्यौपाने	९८५७०६१३५०
भूमिकास्थान नगरपालिका				
३१		प्रमुख	झविलाल थापा	९८५७०६१४०६
३२		उपप्रमुख	बाल कृष्ण बन्जाडे	९८५७०८९९०३
३३	१	वडा अध्यक्ष	गोपाल प्रसाद खनाल	९८५७०६१०५७
३४	२	वडा अध्यक्ष	बुद्धि बहादुर थापा क्षेत्री	९८४७३२०४३६
३५	३	वडा अध्यक्ष	कृष्ण प्रसाद बन्जाडे	९८४७३८१११०
३६	४	वडा अध्यक्ष	बाबुराम सुनार	९८४७३६१७५७
३७	५	वडा अध्यक्ष	जय गोपाल श्रेष्ठ	९८४११८३१३९
३८	६	वडा अध्यक्ष	प्रेम नारायण बेलवासे	९८५११४९७२०
३९	७	वडा अध्यक्ष	रामचन्द्र ढुङ्गाना	९८५७०६३८३०
४०	८	वडा अध्यक्ष	राज कुमार श्रेष्ठ	९८४७१०८००९
४१	९	वडा अध्यक्ष	खेम राज चुँदाली	९८४७०७२८१५
४२	१०	वडा अध्यक्ष	खगेश्वर पन्थी	९८४७२२८४६१
मालारानी गाउँपालिका				
४३		अध्यक्ष	दल बहादुर भट्टराई	९८५७०६१०७०
४४		उपाध्यक्ष	दिपा पोखरेल	९८६७१५१८०९
४५	१	वडा अध्यक्ष	दधिराम आचार्य	९८४४७४०५८
४६	२	वडा अध्यक्ष	योगेन्द्रनाथ भुसाल	९८५७०६११६८
४७	३	वडा अध्यक्ष	दण्ड पाणी पोखरेल	९८४७०२७४०२
४८	४	वडा अध्यक्ष	विष्णु प्रसाद पोखरेल	९८६१५१४७९३
४९	५	वडा अध्यक्ष	तुल्सीराम मिश्र	९८५७०२९३३९
५०	६	वडा अध्यक्ष	नारायण प्रसाद अर्याल	९८५७०६३२६४

क्र.सं.	वडा	पद	नाम	सम्पर्क विवरण
५१	७	वडा अध्यक्ष	खड्क प्रसाद भुसाल	९८५७०६९३५९
५२	८	वडा अध्यक्ष	नरेन्द्र कुमार बस्नेत	९८५७०३३७५१
५३	९	वडा अध्यक्ष	महेन्द्र बाबु खनाल	९८५७०६३९०६
छत्रदेव गाउँपालिका				
५४		अध्यक्ष	चन्द्र मान श्रेष्ठ	९८४१७५४७०८
५५		उपाध्यक्ष	मनी पन्थी	९८४७१०८३११
५६	१	वडा अध्यक्ष	काजीबाबु ज्ञवाली	९८५७०६३६००
५७	२	वडा अध्यक्ष	शंकर प्रसाद पाण्डे	९८४७१६०४०५
५८	३	वडा अध्यक्ष	तेज प्रसाद खनाल	९८५७०२९१३५
५९	४	वडा अध्यक्ष	भिमलाल खनाल	९८४७०९००७५
६०	५	वडा अध्यक्ष	बालकृष्ण पोखरेल	९८४७३४४५८०
६१	६	वडा अध्यक्ष	कमल पौडेल	९८५७०६६७५०
६२	७	वडा अध्यक्ष	नारायण प्रसाद पाण्डे	९८४१४८३५२४
६३	८	वडा अध्यक्ष	भिष्म कुँवर	९८५७०६१६८३
पाणिनी गाउँपालिका				
६४		अध्यक्ष	टेक राज न्यौपाने	९८५७०३२०७७
६५		उपाध्यक्ष	नर्मदा गौतम (पौडेल)	९८४७३३४४९४
६६	१	वडा अध्यक्ष	कमल प्रसाद पोखरेल	९८५१०९५६४७
६७	२	वडा अध्यक्ष	चन्द्रकान्त पौडेल	९८५७०३३३१२
६८	३	वडा अध्यक्ष	युवराज ज्ञवाली	९८५७०६१४०३
६९	४	वडा अध्यक्ष	हरी प्रसाद घिमिरे	९८४७१०४५०३
७०	५	वडा अध्यक्ष	इन्द्रमणी घिमिरे	९८४७०९७२४४
७१	६	वडा अध्यक्ष	कृष्ण प्रसाद पौडेल	९८५७०६३६३३
७२	७	वडा अध्यक्ष	गुनाखर अधिकारी	९८५७०२९४१७
७३	८	वडा अध्यक्ष	रोम बहादुर पाण्डे क्षेत्री	९८४७१८१४१४

९.२० नेपाल विद्युत प्राधिकरण, अर्घाखाँचीका सबस्टेशन र नो-लाईट शाखा विवरण

क्र.सं.	सबस्टेशन	नो-लाईट शाखाहरु	सम्पर्क नं.
१.	अर्घा	-	०७७-४२०८२३
२.	-	सन्धिखर्क	९८५७०८६८२७
३.	-	ठाडा	९८५७०८६८२८
४.	-	बल्कोट	९८५७०८६८३१
५.	-	पोखराथोक	९८५७०८६८२९
६.	-	हंसपुर	९८५७०८२८३१

स्रोत:- नेपाल विद्युत प्राधिकरण

१.२१ अर्घाखाँची जिल्ला स्थित पेट्रोल पम्पहरुको विवरण

क्र.सं.	पेट्रोल पम्पको नाम	ठेगाना	फोन नं.
१	भुपाल आयल सेन्टर	स.न.पा.१ अर्घाखाँची	०७७-४२०६५०
२	आयमा आयल सेन्टर	स.न.पा.१ अर्घाखाँची	०७७-४२०३२३
३	ज्योती आयल डिस्ट्रिब्युटर	स.न.पा.२ अर्घाखाँची	९८४७४०१३३९
४	अर्घाखाँची आयल सेन्टर	स.न.पा.२ अर्घाखाँची	०७७-४२००६४
५	देउराली आयल सप्लायर्स	शि.न.पा.३ भेडामारे अर्घाखाँची	९८५७०५५५५४

१.२२ हेलिप्याड

क्र.सं.	गापा/नपा	स्थान	हेलिप्याड संख्या
१	सन्धिखर्क नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> टुडिखेल, ईश्वरीबक्स गुल्मको ब्यारेक म्यालपोखरी, नरपानी 	३
२	मालारानी गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> मालारानी ४ खन गुफा 	१
३	मालारानी गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> ईलाका प्रहरी कार्यालय 	१
४	शितगंगा नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> ईश्वरीबक्स गुल्मको ठाडा बेस 	१
५	भूमिकास्थान नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> धनचौर 	१
६	पाणिनी गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> पोखराथोक, सुनटाकुरा खिदिम, बरकारुख 	२
७	छत्रदेव गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> बल्कोट महेन्द्र विद्यावोध माध्यमिक विद्यालय, केरूङ्गा हटिया, पोखेडाँडा 	३
जम्मा हेलिप्याड संख्या			१२

खुल्ला क्षेत्र/सामुदायिक भवन/विद्यालय भवन

१.२३ जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयका सवारी साधन विवरण

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	सवारीको किसिम	सवारी नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> Mahindra Bolero TATA Pick up Mahindra Tuv 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ.६० बा.१.झ.७३६७ लु.१.झ.३८३
२	जिल्ला अदालत	<ul style="list-style-type: none"> Land crozer NISSAN Land Robber (२ वटा) 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ.६९३८ बा.१.झ.८४४४ बा.१.झ.६७५६ बा.१.झ.६६७४
३	ईश्वरीबक्स गुल्म	<ul style="list-style-type: none"> TATA Truck TATA Truck Bolero jeep 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.ज.१५९९ बा.१.ग.३५२४ ना.१.झ.१०४६

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	सवारीको किसिम	सवारी नं.
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> महेन्द्र बल्लेरे क्याम्पर पिकअप डिस्कभर मो.सा डिस्कभर मो.सा टाटा पिकअप टाटावानटन महेन्द्र स्कारपियो महेन्द्र स्कारपियो टाटा योद्धा पिकअप बजाज V15 मो.सा. 	<ul style="list-style-type: none"> बा.प्र.०१००२ झ ६३७५ बा २ब ११२३ लु१ब ११७३ ना.१.झ.५९५ बा.१.ग.२१६१ ना १झ १२७७ ना१झ १३७५ लु.१.झ ६५७ बा२ब ८८७५
५	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ३६, गुल्म	<ul style="list-style-type: none"> टाटावानटन 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.ग.१७९१ ना.१.झ. १५१७
६	सरकारी बकिलको कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> महेन्द्र स्कारपियो 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ. २७०५
७	कोष तथा लेखि नियन्त्रक कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> महेन्द्र स्कारपियो 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ. २२९७
८	बिशेष नापी कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> टाटा योद्धा पिकअप 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ. ५८४२
९	सालझण्डी सन्धिखर्क ढोरपाटन सडक योजना	<ul style="list-style-type: none"> बजाज V15 मो.सा. 	<ul style="list-style-type: none"> प्र-३-०१-००२ झ ४७७५ बा.२.झ.२२४७
१०	प्रधानमन्त्री कृषि आ. परियोजना	<ul style="list-style-type: none"> डिस्कभर मो.सा 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ. १९२८
११	निर्वाचन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> डिस्कभर मो.सा 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ.२८४१
१२	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	<ul style="list-style-type: none"> महेन्द्र बल्लेरे क्याम्पर पिकअप 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ. ९६७१
१३	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई	<ul style="list-style-type: none"> TOYOTA 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ. ५२२६
१४	जिल्ला कारागार कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> Mahindra Bolero 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ. ७६१६
१५	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	<ul style="list-style-type: none"> TATA XENON TATA XENON TATA XENON 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.ज.२२७९ बा.१.ज.१८७७ बा.१.ज.१९११
१६	अर्घाखाँची अस्पताल	<ul style="list-style-type: none"> Scorpio 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.झ. ५७८
१७	स्वास्थ्य कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> TOYOTA 	<ul style="list-style-type: none">
१८	डिभिजन वन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> Mahindra Bolero 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ.२७५५
१९	जलस्रोत तथा सि.वि.डि. कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> ISUZU 	<ul style="list-style-type: none"> बा.२.झ.१४१२
२०	भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> TOYOTA Land Cruiser (जिर्ण अवस्थामा रहेको) 	<ul style="list-style-type: none"> बा.१.झ.९३२५

अनुसूची ९.१ नगरपालिका/गाउँपालिकामा रहेका चार पाङ्ग्रे सवारी साधन विवरण

क्र.सं.	नगरपालिका/गाउँपालिका	सवारी साधनको किसिम	सवारी साधनको नं.
१	सन्धिखर्क नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Mahindra Bolero Scorpio दमकल 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.झ.३१३ लु.१.झ.३६६ लु.१.क.१३०६

क्र.सं.	नगरपालिका/गाउँपालिका	सवारी साधनको किसिम	सवारी साधनको नं.
		<ul style="list-style-type: none"> ट्रयाक्टर ट्रिपर J.C.B टाटा सवारी 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.ख.७६ लु.१.ग.३०८ लु.१.ग.३१५ ५८५
२	शितगंगा नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Scorpio (pick up) Scorpio 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.झ.४७६ लु.१.झ.४७७
३	भूमिकास्थान नगरपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Scorpio Tata पिकअफ गाडी 	<ul style="list-style-type: none"> लु १ झ ५२० लु १ झ ५६३
४	छत्रदेव गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Mahindra Bolero Scorpio 	<ul style="list-style-type: none"> भे.१.झ.२६२ बा.१ ज ९८८६
५	पाणिनी गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Scorpio 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.झ.४८९
६	मालारानी गाउँपालिका	<ul style="list-style-type: none"> Scorpio J.C.B. 	<ul style="list-style-type: none"> लु.१.झ. ४८५
		<ul style="list-style-type: none"> डबल क्याप बोलेरो 	<ul style="list-style-type: none"> लु १ झ ६०९

९.२४ अर्घाखाँची जिल्लाका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूको विवरण

क्र. सं	विद्यालयको नाम	प्र अ को नाम थर	फोन नं	अनुमानित क्षेत्रफल	भवनको किसिम
१	जनज्योति मा वि सन्धिखर्क	माधव प्र.आचार्य	९८५७०६६४८७	१४०	पक्की
२	भगवती मा वि सन्धिखर्क	धुब्र खत्री	९८५७०६३०६५	२०	पक्की
३	युवावर्ष जनता रविचित्र मा वि सन्धिखर्क	टेकराज आचार्य	९८५७०६३०१७	१९	पक्की
४	चन्द्रप्रभा मा वि सनपा-७	दिनबहादुर थापा	९८५७०६१२९५	५	पक्की
५	अर्घारजस्थल मा वि सनपा-९	छविलाल चुदाली	९८४७३६०१६१	१०	पक्की
६	आदर्श मा वि सनपा-७	डिल्लिराज थापा	९८५७०६११३९	१८	पक्की
७	जीवनोद्धार मा वि सनपा-४	नमवहादुर सिंह	९८५७०६१००२	१३	पक्की
८	विजय मा वि स नपा-११	भुपाल खनाल	९८४७१०७५५६	३९६	पक्की
९	ज्ञानप्रकाश मा वि सनपा-१२	सूर्यबहादुर खनाल	९८५७०६१४४३	५	पक्की
१०	जनताकृष्ण मा वि सनपा-८	यमप्रसाद पौडेल	९८४४७६९८०५	२१	पक्की
११	शिवमदन मा वि पाणिनी-७	राजेन्द्र पौडेल	९८५७०६१२००	२८	पक्की
१२	विद्याविनोद मा वि पाणिनी-७	माधव भुसाल	९८५११७६२७०	२	पक्की
१३	जनसेवा मा वि पाणिनी-७	शालिकराम बेल्लासे	९८५७०६१२०२	४	पक्की
१४	कमला मा वि पाणिनी-८	गोविन्दराज पन्थी	९८५७०६१३११	२	पक्की
१५	हरिहर सं.सा.मा वि पाणिनी-२	विष्णुप्रसाद पोखरेल	९८६७३१००४५	३५विगहा	पक्की
१६	फर्सवाटाकुरा मा वि पाणिनी-३	बावुराम भट्टराई	९८४७२२२७६०	४८	पक्की
१७	ने रा मा वि पाणिनी-१	पुष्करराज पोखरेल	९८५७०६०८६९	१९	पक्की
१८	सरस्वती मा वि पाणिनी-१	गेहेन्द्रप्रसाद भट्टराई	९८४१९२३०८९	१०	पक्की

क्र. सं	विद्यालयको नाम	प्र अ को नाम थर	फोन नं	अनुमानित क्षेत्रफल	भवनको किसिम
१९	सिद्ध मा वि पाणिनी-२	खिन्तबीर उचाई	९८६७२८२५३५	३४	पक्की
२०	दुर्वाशेश्वर मा वि पाणिनी-३	विक्रम नेपाली	९८५७०६६३८२	८	पक्की
२१	सरस्वतीभवन मा वि पाणिनी-३	गिरीबहादुर के सी	९८४७३४९२४८	११	पक्की
२२	कृष्ण मा वि पाणिनी-५	जीवनारायण भट्टराई	९८४७३२०७६९	१६	पक्की
२३	भानु मा वि पाणिनी-५	जीवलाल पोखरेल	९८५७०६११८४	४४	पक्की
२४	घौराली मा वि पाणिनी-४	रामफल पासी	९८६७१५९५९९	३५	पक्की
२५	देवीप्रभाव मा वि पाणिनी-४	हरिप्रसाद घिमिरे	९८५७०६३२४४	७	पक्की
२६	धातिवाड मा वि पाणिनी-६	हिमलाल पौडेल	९८४७१०९१४०	२१	पक्की
२७	म वि बो मा वि छत्रदेव-४	डिल्लिराज भुसाल	९८५७०६६६०१	१८	पक्की
२८	शारदा मा वि छत्रदेव-४	नरेन्द्र यादव	९८४५८६८८२१	११	पक्की
२९	चन्द्र मा वि छत्रदेव-१	भेषराज खनाल	९८४७१०४६०८	३०	पक्की
३०	सार्वजनिक मा वि छत्रदेव-५	प्रेमप्रसाद पाण्डे	९८४७४९३२३८	४९	पक्की
३१	ने रा मा वि छत्रदेव-६	दुर्गा प्रसाद आचार्य	९८५७०६३०९५	१४	पक्की
३२	सरस्वती मा वि छत्रदेव-८ सूर्यथुम	महेन्द्रकुमार श्रेष्ठ	९८५७०६१६५५	६	पक्की
३३	सरस्वती मा वि छत्रदेव-७ भुस्वात	ठाकुर प्रसाद पाण्डे	९८५७०६४२२०	३४	पक्की
३४	जनकल्याण मा वि छत्रदेव-७ तारुभतेरा	कविराम अधिकारी	९८५७०६३८९७	१४	पक्की
३५	बीरेन्द्र मा वि मालारानी-१ मरेङ्ग	जीतवहादुर के.सी।	९८४७२५११८९	२	पक्की
३६	सिद्ध ने रा मा वि मालारानी-१ मरेङ्ग	रुद्रप्रसाद आचार्य	९८४७२३३५२१	७	पक्की
३७	सरस्वतीमाता मा वि मालारानी-२	हुमानन्द खनाल	९८४७१५९०४५	३४	पक्की
३८	आदर्श मा वि मालारानी-३	भेषराज खनाल	९८६९१०२८३४	२४	पक्की
३९	कालिका ने रा मा वि मालारानी-४	भुवन प्रसाद खनाल	९८५७०६१४९९	३१	पक्की
४०	किरण मा वि मालारानी-४	श्यामप्रसाद खनाल	९८५७०६१३१०	२४	पक्की
४१	शान्ति मा वि मालारानी-५	मानबहादुर पाण्डे	९८५७०६६५१९	२७	पक्की
४२	सिद्ध मा वि मालारानी-५ भण्डार	डिलबहादुर के.सी.	९८४३०६०८६७	४	पक्की
४३	सिद्धार्थ मा वि मालारानी-६	रामबहादुर खड्का	९८६७८७८५२५	३९	पक्की
४४	अर्घामेहल्पानी मा वि मालारानी-६	खुमानसिंह थापा	९८६११३४३१३	८	पक्की
४५	वैद्यनाथ मा वि मालारानी-७	मानबहादुर कुँवर	९८५७०६३१२९	५२	पक्की
४६	सूर्य मा वि मालारानी-९	डुकप्रसाद पौडेल	९८४७२५८२२९	९९	पक्की
४७	भूमेदह मा वि मालारानी-९	भुपेन्द्र थापा	९८५७०६३५७५	१६	पक्की
४८	बालशिक्षा मा वि भुनपा-१	यूवराज खनाल	९८५७०८६१९९	४५	पक्की
४९	विश्व मा वि भुनपा-१	गोपाल प्र. आचार्य	९८४७३२०७४१	१८५	पक्की
५०	शान्ति मा वि भुनपा-३ धारापानी	डिलाराम पन्थी	९८४७१८१४५६	१०५	पक्की
५१	प्रभाकर मा वि भुनपा-४ हिले	दामोदर भाट	९८५७०६११६०	१४	पक्की

क्र. सं	विद्यालयको नाम	प्र अ को नाम थर	फोन नं	अनुमानित क्षेत्रफल	भवनको किसिम
५२	अन्नपूर्ण मा वि भुनपा-३ (SEE परीक्षामा सामेल नभएको)	हरिप्रसाद पोखेल	९८४७१५०७७०	९०	पक्की
५३	जनप्रिय मा वि भुनपा-५	गणेश प्रसाद बेलवासे	९८४४७३३९०५	१२	पक्की
५४	शान्ति मा वि भुनपा-६ खिल्जी	हिरा बेलवासे	९८४७२३६०८३	१६	पक्की
५५	नुवाकोट मा वि भुनपा-७	पानबहादुर खत्री	९८४७३९३५८६	१२	पक्की
५६	भगवती मा वि भुनपा-७ पानडाँडा	कृष्ण बहादुर क्षेत्री	९८४९७८४७२८	८	पक्की
५७	शारदा मा वि भुनपा-९ ठिकुरा	विष्णु अधिकारी	९८४९८९०७२९	११	पक्की
५८	भगवती मा वि भुनपा-९ डेवा	कृष्ण खनाल	९८५७०६३८७१	८	पक्की
५९	जनजागृती मा वि भुनपा-१० धनचौर	पिताम्बर खनाल	९८६७३३०५१०	२१	पक्की
६०	मन्द्रे मा वि शिनपा-१ मन्द्रे	त्रिलोक पौडेल	९८४७९३५१७६	४५	पक्की
६१	सरस्वती मा वि शिनपा-२ सितापुर	खुमप्रसाद बेलवासे	९८५७०५०७६८	१२	पक्की
६२	ज्योति मा वि शिनपा-४ ठाडा	शंकर अर्याल	९८५७०६९४६२	२५	पक्की
६३	गौरा मा वि शिनपा-१२ रजिया	डिलाराम पौडेल	९८५७०३८२९६	१२	पक्की
६४	सुधा मा वि शिनपा-५ जुकेना	भोजराज आचार्य	९८५७०६९४९४	२६	पक्की
६५	हरि मा वि शिनपा-५ गल्धा	तारा प्र. अधिकारी	९८५७०६९४८८	३	पक्की
६६	शिवादह मा वि शिनपा-६ दाडसिङ	गिरी ब. थापा	९८५७०२९७०३	१३	पक्की
६७	लापे मा वि शिनपा-८ लापे	पवित्रा के सी	९८६२९०५८७१	१३	पक्की
६८	जनजागृती मा वि शिनपा-१० सिद्धारा	रोमाखर बन्जाडे	९८४७३८४६४८	५	पक्की
६९	सुबोधिनी मा वि शिनपा-१० बर्रे	कृष्णप्रसाद मरासिनी	९८४७३२०३२८	२३	पक्की
७०	प्रभाकर मा वि शिनपा-१३ सिमलपानी	श्यामबहादुर वि.सी.	९८४४७३३३७७	१४	पक्की
७१	पावर मा वि शिनपा-१४ पावर	नहकुलमान रेशमी	९७४७०४९३२९	२०	पक्की
७२	बाल शिक्षा मा.वि. मालारानी	राजेन्द्र पंथी	९८६७७५९१४२		
७३	पाँकुरी मा.वि शिनपा	रामवृक्ष चौधरी	९८६७०४६७२०		
७४	रिकोट मा वि शिनपा-१३	इन्द्रबहादुर रजाली	९८४३९०९१४७		
७५	धर्मोदय मा वि शिनपा हुंगेसरा	सीता क्षेत्री	९८४७४५४९६५		
७६	पाणिनी वेद विद्याश्रम सनपा-१	भेषराज चुदाली	९८४३२३०८८२		
७७	गौरीशंकर ई.बो.स्कूल	गणेश क्षेत्री	९८५७०६९०९०		
७८	मदरल्याण्ड ई बो स्कुल सन्धिखर्क	सागर पाँडे	९८४९४७९८०५		
७९	अर्घाखाँची आवासीय मा वि वेलवाटीका	चोपनारायण बन्जाडे	९८४७९०८९४९		
८०	सन्धिखर्क ग्रीन ई बो स्कुल चुत्रावेशी	टेक बहादुर थापा	९८४७९०९५८०		
८१	न्यूनेपाल ई बो स्कुल झेडि डिभर्ना	राम प्रसाद श्रेष्ठ	९८४७९०७९३२		
८२	सनराईज ई बो स्कुल झेडी डिभर्ना	नारायण पौडेल	९८५७०६९२९९		
८३	कालिका वोडिड स्कुल छत्रदेव	कृष्ण प्रसाद पौडेल	९८४७९९८७८०		

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	प्र अ को नाम थर	फोन नं	अनुमानित क्षेत्रफल	भवनको किसिम
८४	नेपाल शहिद इ.वो.स्कुल छत्रदेव	सन्तोष गमाल	९८५७०६९२३४		
८५	हिमालयन बोर्डिङ स्कुल छत्रदेव	यमलाल पाण्डे	९८४७१८३६२६		
८६	मालिका इ.वो.स्कुल छत्रदेव	धनिधर पाण्डे	९८५७०६३४२९		
८७	सन्धिखर्क बोर्डिङग स्कुल सन्धिखर्क	शालिकराम भुसाल	९८४७१०७०४७		

९.२५ जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र (DEOC) सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
१	गंगा जि.सी.	प्र.ह.	९८४७००४४५६
२	रमेश खत्री	स.प्र.ह.	९८६९४०६६७७

९.२६ यस जिल्लामा रहेका राजनीतिक दलका प्रमुख तथा महत्वपूर्ण पदाधिकारीहरू

क्र.सं.	हैसियत	नामथर	पार्टी	सम्पर्क नं
१	अध्यक्ष	पिताम्बर भुसाल	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	९८५७०२९१३२
२	सभापति	केशव श्रेष्ठ	नेपाली कांग्रेस	९८५१०६४६७८
३	संयोजक	राजेन्द्र भुसाल	ने.क.पा.(माओवादी केन्द्र)	९८५७०६१००९
४	अध्यक्ष	राम बहादुर चौहान	ने.क.पा.(एकिकृत समाजवादी)	९८५७०६६८६५
५	अध्यक्ष	डिल्लीराज भुसाल	नेपाल परियार दल	९८४७१०९५१२
६	संयोजक	पशुपति पाण्डे	विवेकशील साझा पार्टी	९८६७५४९९३२
७	अध्यक्ष	दिपक कुवर	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)	९८५७०६३६५४
८	अध्यक्ष	मधु बहादुर सारु	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	९८६७४११४३०
९	सचिव	केदार बेलवासे	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माले)	९८४७०४५०५५
१०	संयोजक	हेमराज भुसाल	उन्नत लोकतन्त्र पार्टी	९८५११०३२९२
११	अध्यक्ष	थम्मन बहादुर के.सी.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	९८४७१०७३४८
१२	अध्यक्ष	धन बहादुर रायमाझी	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी नेपाल	
१३	अध्यक्ष	पूर्ण बहादुर थापा	मंगोल नेशनल अर्गनाईजेसन	९८४९४५४३५५
१४	अध्यक्ष	मिन बहादुर सुनार	जनसमाजवादी पार्टी नेपाल	९८६७३२२७४७
१५	संयोजक	प्रकाश परियार	सामाजिक एकता पार्टी	
१६	जिल्ला संयोजक	महेन्द्र सुनार	नेपाल समाजवादी पार्टी	९८४५३३१७९४
१७	जिल्ला प्रतिनिधि	हरि भुसाल	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	९८५१०६२४०५
१८	इन्चार्ज	नेत्र बहादुर थापा मगर	जनता समाजवादी पार्टी	९८५१२०२५३८

९.२७ जिल्लामा नदीनालाहरूको विवरण

क्र.सं.	नदी खोलाहरू	स्थान
१	राप्ती नदी	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. ७ र ८
२	वाणगंगा नदी	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. १३ र १४
३	झिमरुक खोला	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. ७, भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नं. ५, ६, ७ र १०

क्र.सं.	नदि खोलाहरू	स्थान
४	सिलिङ्ग खोला	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. ९ र १०
५	बसारी खोला	शितगंगा नगरपालिका
६	रिडी खोला	पाणिनी गाउँपालिका वडा नं. १ र २
७	खाँची खोला	सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. ७
८	किन्दुवा खोला	
९	मथुरा खोला	छत्रदेव गाउँपालिका वडा नं. १, २ र ७ सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. ४ र ५
१०	गोब्ली खोला	
११	बधारा खोला	
१२	ढुङ्गे खोला	पाणिनी गाउँपालिका वडा नं. ४
१३	शित खोला	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. २,३,५,६,७ र १०
१४	सोता खोला	
१५	चौवाहा खोला	सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. ५, वलेवाङ्ग
१६	लवासे खोला	
१७	वाङ्गि खोला	मालारानी गाउँपालिका वडा नं. ५, सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. १, २ र १०
१८	भद्री खोला	सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. २
१९	गच्छे खोला	सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. ७
२०	दुवारे खोला	
२१	भालू खोला	सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नं. ७ र भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नं. ९
२२	पात्ले खोला	
२३	साम्ने खोला	भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नं. १
२४	खाकाब्रेसी खोला	भूमिकास्थान नगरपालिका वडा नं. २
२५	निवारे खोला/नेवारी खोला	
२७	आरु खोला	
२८	धै खोला	
२९	कुसुम खोला	शितगंगा नगरपालिका वडा नं. ९ र १०
३०	नडगाल खोला	
३१	सिस्ने खोला	पाणिनी गाउँपालिका वडा नं. ५ र ७
३२	काढे खोला	
३३	दुर्गा खोला	पाणिनी गाउँपालिका वडा नं. ३

९.२८ जिल्लामा रहेका गैर सरकारी संस्थाहरूको विवरण

क्र. सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	
			व्यक्तिगत	कार्यालय
१	एम आर एम जी अर्घाखाँची	जुद्ध बहादुर खड्का		

क्र. सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	
			व्याक्तिगत	कार्यालय
२	निट अर्घाखाँची	निरज गुरुङ्ग	९८४६०४९४९७	
३	नौलो घुम्ती अर्घाखाँची	शम्भु प्रसाद पोखेल	९८५७०६९३९०	
४	प्रेरणा अर्घाखाँची	सुनिल अधिकारी	९८५९०८८५५३	
५	सक्रिय सेवा समाज अर्घाखाँची	बालकृष्ण खत्री	९८५७०६९०६६	४२०७२३
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी अर्घाखाँची	शम्भु प्रसाद पोखेल	९८५७०६९३९०	४२०९९७
७	जनचेतना सरोकार मञ्च अर्घाखाँची	युवराज ज्ञवाली	९८५७०६३४९२	४२०३३७
८	श्रृजनशिल युवा समूह	गोकुल चन्द्र मरासिनी		०७९-६९४४४९
९	ग्रामीण गरिबी निवारण र आयआर्जन केन्द्र	बिष्णु प्रसाद पौडेल		४२०२९९
१०	महिला तथा बाल विकास परिषद्	शुशिला गैरे		०७७-६९०९४८
११	पर्यावरण सचेतन समूह	खुविराम आचार्य		४२०४८० ४२०२३९
१२	टिका ग्रामीण मन्च	शोभाखर पन्थी		४२०३५४
१३	प्रकाश सचेतन समूह (प्राग)	प्रेमनारायण गैरे		४२०९८९
१४	बहुआयामिक सेवाकेन्द्र नेपाल	रामजी प्रसाद घिमिरे		४२०२७०
१५	सामाजिक सेवा तथा विकास केन्द्र (सोस्डेक) नेपाल	गंगा भुसाल-कुशल भुसाल	९८५७०२८२५९	४२०३९७
१६	शैक्षिक तथा सामुदायिक परामर्श सेवा केन्द्र	द्रोण प्रसाद भुसाल	९८५७०२९६५३	४२०९७४
१७	ग्रामीण तथा सामुदायिक स्वास्थ्य विकास केन्द्र नेपाल	शम्भु प्रसाद पोखेल	९८५७०६९३९०	४२००८९
१८	मानव कल्याण तथा पर्यावरण संरक्षण केन्द्र, अर्घाखाँची	बिष्णु प्रसाद भुसाल		
१९	समाजसेवी बौद्धिक सर्कल (सिसेक)	गोपाल पौडेल		४२००८३
२०	उत्पीडित तथा जनजाती विकास परिषद	भोज बहादुर गन्धर्व		४२००६७
२१	दिगो सामुदायिक विकास केन्द्र	गोपाल प्रसाद पन्थी		४२००२३
२२	सामाजिक न्यायका लागि सूचना अभियान, अर्घाखाँची	बिष्णु प्रसाद भुसाल		४२०२२९
२३	लुम्बिनी सामाजिक विकास केन्द्र	इन्द्रमणि पौडेल	९८४७९०७९४९	
२४	पर्यावरण संरक्षण तथा सामुदायिक विकास केन्द्र, अर्घाखाँची	हरि बहादुर खड्का	९८४७९०८८०३	
२५	ग्रामीण विकास संस्था, अर्घाखाँची	गंगा कँडेल	९८४७९८३००३	
२६	समाज सेवा तथा वातावरण र संस्कृति संरक्षण समूह, अर्घाखाँची	बाबुराम पौडेल	९८५७०२०९७७	
२७	किसान परियोजना अर्घाखाँची	जनार्दन नेपाल		

क्र. सं.	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	
			व्याक्तिगत	कार्यालय
२८	नेपाल चेतना केन्द्र, अर्घाखाँची	निर्मला क्षेत्री	९७४७०९१३९३	nirmala.chhetri@gmail.com
२९	नेपाल दलित उत्थान संघ, अर्घाखाँची	कमल ब विश्वकर्मा	९८५९०६६८४३	४२०९७५
३०	ग्रामीण सामुदायिक विकास समूह नेपाल, अर्घाखाँची	पोमनारायण पन्थी		०७९-६९३६६८
३१	सामुदायिक जालकाँडा यूवा क्लव	भोजराज आचार्य		४२०२९८
३२	गरिबी निवारण समाज विकास तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र नेपाल	ऋषिराम भुसाल	९८५७०२८०४५	
३३	रेडा पाल्पा	सूर्य के.सी.		
३४	मातृशिशु अनुसन्धान क्रियाकलाप (मिरा)	ध्रुव अधिकारी	९८४५०३९६०९	
३५	करुणा नेपाल	मन के.सी.	९८४९३९८३४२	
३६	श्रृजनशिल ग्रामीण कृषक महिला समूह	शरिता पुरी		
३७	सहनशिल महिला कृषक समूह	मन बहादुर के.सी.	९८४९३९८३४२	
३८	UNFPA	सुजाता सुब्बा	९८०९०३६०९०	INGO
३९	SNRTP	ई. सुमन खड्का	९८५९०२७२५८	
४०	RWSSP	कुशल भुसाल	९८५७०२८२५९	
४१	IPAS Nepal	Soheb Ahamed	९८९९४९६२०७	
४२	Nepal CRS Company	Ganga Gurung	९८५९९५०२५७	
४३	ADRA Nepal	Tripti Dhakal	९८४३९९०२२	

(श्रोत:- जिल्ला प्रहरी कार्यालय, अर्घाखाँची)

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अर्घाखाँचीको अनुरोध

- प्राकृतिक विपद्लाई टार्न सकिदैन तर विपद्को जोखिम अवश्य न्यूनिकरण गर्न सकिन्छ । त्यसैले घर, भवन, भौतिक संरचना वा विकास निर्माणका काम गर्दा विपद्को जोखिम न्यून हुने गरी गरौं ।
- बाढी, पहिरो तथा आगलागी जस्ता प्राकृतिक विपद्बाट बच्न आफु पनि सचेत बनाऔं, अरूलाई पनि सचेत बनाऔं ।
- बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ्ग जस्ता प्राकृतिक विपद् आइ लागेमा नजिकको प्रहरी वा रेडक्रसको ईकाईलाई खबर गरौं । विपद्मा परेकाहरूको खोज तथा उद्धारमा सहयोगी बनाऔं ।
- भूकम्पीय जोखिम न्यूनिकरणका लागि भवन संहिताको पूर्ण पालना गरौं, भूकम्प प्रतिरोधात्मक घर, भवन तथा संरचना निर्माण गरौं ।
- सबै प्रकारका प्राकृतिक विपद् तथा महामारीबाट जोगिनका लागि सो सम्बन्धी सचेतना अभियानमा सहभागी बनाऔं ।

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

अर्घाखाँची

Website:- daoarghakhanchi@moha.gov.np

Email:- daoarghakhanchi@moha.gov.np; daoarghakhanchi@gmail.com

फोन नं. ०७७-४२०१३३, ४२०७३१, ४२०२०८, फ्याक्स नं. ०७७-४२०२०९

टोल फ्रि नं. १६६०७७४२०४२, नोटिस बोर्ड:- १६१८०७७४२०२०८